

Taidemusco Porvooseen

Julia Falck

Taide on ihmiskunnan muisti ja ihmisoikeus.
Taide ottaa kantaa ja herättää ajatuksia. Taide on luovuuden ilmentymä.

Taidemuseo Porvooseen

Diplomityö

Oulun yliopiston arkkitehtuurin yksikkö

Tekijä: Julia Falck

Ohjaaja: Matti Sanaksenaho

Helsingissä 01/08/2021

A handwritten signature in black ink, reading "Julia Falck". The signature is written in a cursive, flowing style with a large initial 'J' and 'F'.

Tekijä: Julia Falck
Työn nimi: Taidemusco Porvooseen
Päiväys: 14.9.2021
Sivumäärä: 220
Merkkimäärä: 61 815
Planssit: 10 kpl
Koulutusohjelma: Arkkitehdin tutkinto, arkkitehtuurin koulutusohjelma
Opintosuunta: Nykyarkkitehtuuri
Työn laji: Diplomityö
Työn pääohjaaja: Matti Sanaksenaho
Kuvien lähteet: Kaikki kuvat ja piirroksot, jos ei erikseen mainittu: Julia Falck

A handwritten signature in black ink that reads "Julia Falck". The signature is written in a cursive style with a large, stylized 'J' and 'F'.

TIIVISTELMÄ

Suunnitelmapainotteisen diplomityöni aiheena on Taidemuseo Porvoon joen länsirannalle. Työn tavoitteena on löytää uudelle museolle sijainti Länsirannalta ja luoda valitulle tontille viitesuunnitelma uudesta museorakennuksesta. Diplomityö on toteutettu toimeksiantona Porvoon kaupungille ja se toimii kaavoituksen taustatekijänä. Porvoon kaupungin toiveissa on saada uusi taidemuseo Porvooseen vuonna 2025.

Länsirannan alue on kaavassa osoitettu monipoliseen kulttuuri-, liike-, virkistys- ja vapaa-ajan käyttöön. Alue kuuluu Porvoon kansalliseen kaupunkipuistoon ja Länsirannan taideohjelman alueeseen.

Rakennus on uudenlainen ihmisen ja ympäristön vuoropuhelua synnyttävä näyttelykeskus, joka perustuu klassisen- ja nykytaiteen, kansallisen kaupunkipuiston kulttuuriympäristöjen, aineettoman kulttuuriperinnön sekä luonnon - erityisesti joki- ja meriluonnon - vuoropuheluun. Pääpaino museossa on taidenäyttelyissä. Museo luo uudenlaista sykkettä, joka vaikuttaa ihmisten mielikuviiin Porvoosta kansallisesti sekä kansainvälisesti. Rakennus parantaa alueen toiminnallisuutta, aktivoi ympäristöä ja toimii alueen uutena maamerkinä sekä lähtöporttina saaristoon.

Diplomityöni koostuu viidestä osasta: Johdanto, Sijainti, Tontin valinta, Prosessi ja Suunnitelma. Sijaintiosio käsittelee suunnittelutehtävän sijaintia ja taustoja. Tontin valinta osio käsittelee Porvoon kaupungin osoittamaa kahta tonttivalintoa. Prosessi osio koostuu lähtötietojen analyysistä ja konseptivaihtoehtoista. Suunnitelma osio esittelee suunnitteluratkaisun, jossa aiemmat havainnot kytkeytyvät paikkaan sopivaksi ja alueen historiaa kunnioittavaksi museorakennukseksi.

Diplomityöni ohjaajana Oulun yliopiston puolesta on toiminut Matti Sanaksenaho. Porvoon kaupungin puolesta yhteishenkilöinä ovat toimineet kaupunkisuunnittelupäällikkö Dan Mollgren sekä kaupunginarkkitehti Markku Partanen.

Avainsanat: Museo, Taide, Kulttuuri, Porvoon kaupunki, Porvoon joki, Julkiset rakennukset

Author: Julia Falck
Title of thesis: Art museum to Porvoo
Date: 14.9.2021
Number of pages: 220
Character count: 61 815
Boards: 10 pc
Degree programme: Master of Science in Architecture
Major subject: Contemporary Architecture
Type of thesis: Master's thesis
Thesis supervisor: Matti Sanaksenaho
Image sources: Unless otherwise stated, all the photos, pictures and drawings: Julia Falck

A handwritten signature in black ink, reading "Julia Falck". The signature is written in a cursive style with a large, stylized 'J' and 'F'.

SUMMARY

The subject of my plan-focused diploma thesis is the design of a new Art Museum on the West side of the Porvoo river. The aim of the work is to find a location for the new museum on the West side of the Porvoo river and to create a reference plan for the selected site for the new museum building. The thesis was commissioned by the City of Porvoo and serves as a background factor for the town planning of Porvoo. The City of Porvoo aims to have a new art museum in Porvoo in 2025.

The West side river area is assigned in the town planning to a diverse range of cultural, business, recreational and leisure uses. The area belongs to the Porvoo National City Park and the West side river area's Art Program Area.

The building is a new kind of exhibition center that creates a dialogue between man and the environment, which is based on a dialogue between classical and contemporary art, the cultural environments of the national urban park, the intangible cultural heritage and nature, especially river and marine nature. The main emphasis in the museum is on art exhibitions. The museum creates a new kind of heartbeat that affects people's perceptions of Porvoo nationally and internationally. The building will improve the area's functionality, activate the environment and serve as the area's new landmark and gateway to the archipelago.

My diploma thesis consists of five parts: Introduction, Location, Site Selection, Process and Plan. The location section deals with the location and background of the design task. The site selection section deals with the two site options indicated by the City of Porvoo. The process section consists of input data analysis and concept options. The plan section presents a design solution in which previous findings are combined into a museum building that is appropriate to the location and respects the history of the city.

Matti Sanaksenaho has acted as the supervisor of my diploma thesis on behalf of the University of Oulu. Dan Mollgren, City Planning Manager, and Markku Partanen, City Architect, have acted as collaborators on behalf of the City of Porvoo.

Keywords: Museum, Art, Culture, City of Porvoo, Porvoo River, Public buildings

Sisällysluettelo

1. Johdanto	11	4. Prosessi	113
2. Sijainti	13	4.1 Referenssikohdeet	
2.1 Porvoon rakentamisen historiaa		4.2 Tavoitteet	
2.2 Porvoolle ominaisia piirteitä		4.3 Mitä museo sisältää?	
2.3 Kulttuurihistoriaa		4.4 Tilaohjelma	
2.4 Kulttuuritarjonta		4.5 Tila-analyysi	
2.5 Uusi taidemuseo Porvooseen?		4.6 Huolto analyysi	
2.6 Länsirannan kehitys		4.7 Konseptivaihtoehdot	
3. Tontin valinta	75	5. Suunnitelma	133
3.1 Tontti analyysi		5.1 Konseptista suunnitelmaksi	
3.2 Yhteenveto ja päätös		Lopuksi	203
		Yhteenveto	
		Kiitokset	
		Lähteet	
		Planssipienennökset	

“Museoiden syntyyn vaikutti suuresti ihmisten uteliaisuus tutkia ympäristöä, säilyttää ympäristön palasia itselleen ja tulkita niitä erilaisin keinoin. Moderni museo syntyi kun ihmiset alkoivat keräämään kokoelmia ja esittelivät niitä yleisölle.”¹

1. JOHDANTO

Diplomityöni aihe syntyi kiinnostuksesta julkisiin rakennuksiin. Julkiset rakennukset ovat kaikkien käsillä ja kosketeltavissa, jonka vuoksi niillä on suuri merkitys ja vaikutus ihmisiin. Parhaimmillaan rakennus voi olla paikka, joka lisää asuinpaikan identiteetin arvoa ja ihmisten ylpeyttä omasta asuinalueestaan. Rakennus voi saada ihmiset uskaltamaan ja innostamaan oppimaan uutta tai löytämään uusia mielenkiinnon kohteita. Se voi olla myös paikka, jossa syntyy iloisia kohtaamisia tai paikka, joka herättää kaupungin eloon ja vaikuttaa positiivisesti ihmisten mielikuviiin kaupungista.

Porvoon kaupunki tarjosi minulle suunnittelutehtävää, joka vastasi täydellisesti diplomityöaiheeni toiveisiin. Suunnittelutehtävän mielenkiintoa lisäsivät suunnittelualueen haasteellinen sijainti osana korttelia ja Porvoon historiallista kaupunkikuvaa. Tehtävä sisälsi myös paljon mielenkiintoista taustojen tutkimista ja aluevierailuja ennen varsinaisen viitesuunnitelman luontia, mikä on lisännyt tietämystäni Porvoon kaupungista ja museosuunnittelusta.

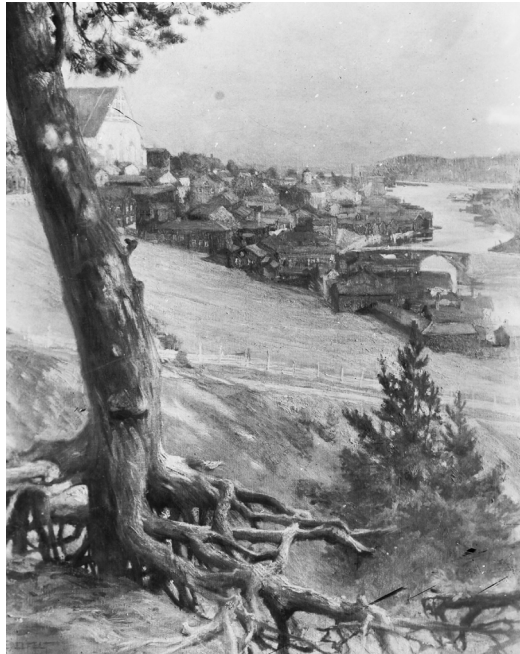
Prosessin aikana tein useita tonttavierailuja ja tutkin erilaisia museorakennuksia ympäri maailman. Lisäksi vuosikurssimme Kanada-Yhdysvallat-Islandi excursio, Pariisin vaihto-opinnot, Tokion yliopiston workshop, työkokemus ja monet muut ulkomaan sekä kotimaan matkat ovat tarjonneet minulle upean mahdollisuuden tutustua paikan päällä useisiin erilaisiin museorakennuksiin ja niiden suunnitteluun. Kaikki nämä tekijät ovat toimineet diplomityötäni tukevana tekijänä.

Tehtävänäni on ollut analysoida kahta eri Porvoon kaupungilta saamaani tonttinvaihtoehtoa, joista toinen valittiin yhdessä Porvoon kaupungin yhteyshenkilöiden kanssa jatkosuunnitteluun. Valitulle tontille suunnittelin noin 4 700 brm² kokoisen museorakennuskokonaisuuden, jonka lisäksi osa tiloista on sijoitettu vieressä oleviin olemassa oleviin rakennuksiin. Suunnittelutehtävään ei kuulu viereisiin rakennuksiin sijoitettavien tilojen suunnittelu tai tarkemman sijainnin määrittäminen.

Kuva 1.

2. SIJANTI

Kuva 2. Porvoo Linnanmäeltä nähtynä, Albert Edelfelt

Kuva 3. 1889, Albert Edelfelt

Kuva 4. River bank scene, 1886-1887, Albert Edelfelt

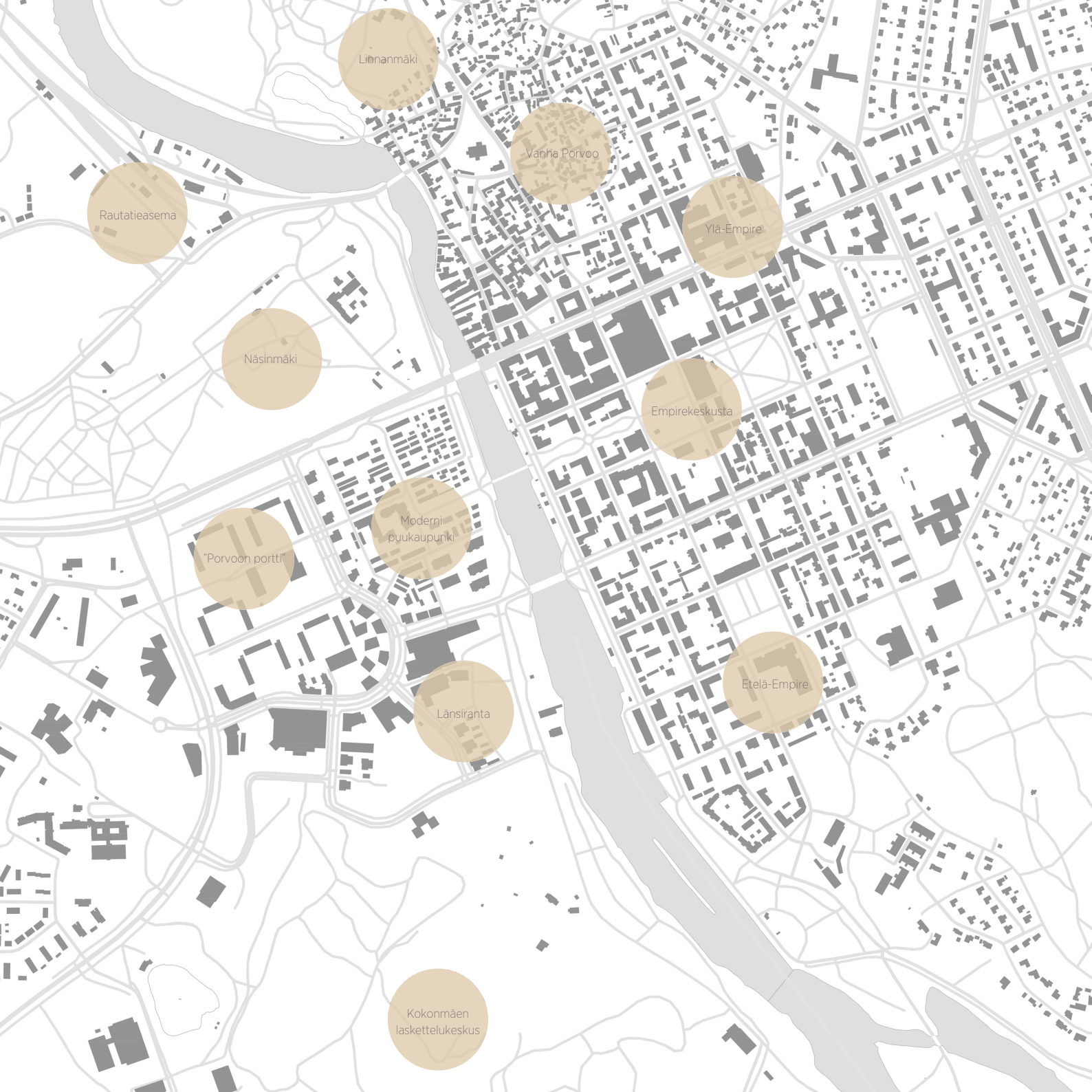

Kuva 5. La laitère 1889, Albert Edelfelt

Sijainti

Porvoo on Uudenmaan maakunnassa sijaitseva kaupunki. Suomenlahden rannalla sijaitseva Porvoo on vain 50 kilometrin päässä Helsingistä. Kaupungilla on rikas historia ja kulttuuri, jotka vetävät puoleensa vuosittain lukuisia turisteja vierailemaan kaupungissa.

Linnanmäki

Vanha Porvoo

Ylä-Empire

Rautatieasema

Näsinmäki

Empirekeskusta

"Porvoon portti"

Moderni
puukaupunki

Länsiranta

Etelä-Empire

Kokonmäen
laskettelukeskus

PORVOON RAKENTAMISEN HISTORIAA

Vanha Porvoo

Vuonna 1346 perustettu Porvoo on Suomen toiseksi vanhin kaupunki. Porvoosta nykyäänkin löytyvä asutus on peräisin jo 1200-luvulta. Joki oli kaupungille tärkeä elementti ja sen varteen historiallisen Linnanmäen kupeeseen kehittyikin kauppapaikka. Nykyisen Porvoon rakennuskannasta suurin osa on valmistunut 1760 vuonna tapahtuneen tulipalon jälkeen. Porvoon joen Länsirannalla sijaitsi jo varhain toimintoja, jotka olivat lueteltu palovaarallisiksi, kuten panimo.²

Empirekeskusta

Johan Fredrik Barckin tavoitteena oli muodostaa terveellinen ja paloturvallinen Porvoo. 1800-luvun alussa hän luonnosteli asemakaavan, joka kattoi koko olemassa olevan kaupungin. Vuonna 1831 C.L. Engel viimeisteli luonnoksen. Vanha Porvoo on kuitenkin säilynyt nykypäivään asti, koska Empire-kaava ei toteutunut koko kaupungissa. Kaupungin etelä osan alue oli vielä osittain rakentamatonta, joten empire-kaava toteutui alueella vuosina 1841-1859. Nykyään Empire-keskusta on liikekeskusta. Vanhasta Porvoosta on kehittynyt arvostettu asuinalue, joka houkuttelee lukuisia turisteja alueelle.²

Asuinalueet

1800-luvulla kaupunkirakenne kasvoi myös Vanhan Porvoon koillispuolelle. Alueelle muodostui vapaamuotoista rakentamista, joista esimerkkeinä Kahdeksantoistamäki ja Pappilanmäki. Empire-ruutukaavan itä- sekä länsireunoilla sijaitsivat Myllymäki ja Joonaanmäki, joiden rinnerakentaminen on saanut vaikutteita 1920-luvun puutarhakaupunki-ideologiasta. 1940-luvulta alkaen alettiin rakentamaan rintamiestyylisiä massatuotanteisempia taloja entistäkin laajemmalle keskustan pohjois-, koillis- sekä kaakkoispuolelle. 1900-luvulta alkaen Porvoon kaupungin ulkopuolella sijaitsivat Hamarin teollisuuden ja satamatoimikunnan sekä Tolkkisten selluloosatehtaan alueille syntyneet samantapaisia puutaloalueita. Porvoon länsipuolella sijaitsi viljelymaisemaa, jonka reunamille syntyi puunjalostus- ja konepajateollisuutta sekä varastiloja.³

Keskiaikaisia linnoitus-rakenteita

Keskiaikainen kaupunkirakenne

1900-luvun alun puutarhakaupunki-rakentaminen

Rautatie-arkkitehtuuri

1500-luvun lopun puistorakentaminen

2000-luvun modernismi

1830-luvun ruutukaava-alue

1960-luvun rationalismi

1900-luvun alun teollinen perintö ja myöhemmät kehitysvaiheet

Virkistystoimintoja 1800-luvulta lähtien

Porvoon keskusta koostuu eri aikoina toteutuneista osa-alueista, joista jokainen edustaa aikansa kaupunkisuunnitteluhanteita. Länsirannan alue on muutosaluetta. Siellä entinen teollisuusalue sekä viljelymaisemat ovat muuttumassa keskustamaiseksi asuinalueeksi.²

Lähiö rakentamisen kausi

1960-luvun lopussa Sköldvikin kartanon alueelle rakentui öljynjalostamo, kun silloinen Neste osti kartanorakennuksen. Asuntojen kysyntä kasvoi nopeasti teollisuuslaitoksen tarjoamien työpaikkojen myötä. Porvoon kaupunki ja maalaiskunta vastasivat asutuspulaan rakentamalla kilvan ajanmukaisia kerrostaloasuntoja. Näin syntyi Gammelbackan lähiö, joka tukeutui maalaiskunnassa sijaitsevaan vanhaan Hamarin kalastajakylään. Alvar Aalto luonnosteli lähiön kukkulan päälle viuhkamaisesti sijoittuvia pitkiä lamellitaloja, jotka päättyivät pistetaloon. Lähiöstä alkoi syntyä maalaiskunnan keskus. Porvoon kaupungin rajojen sisälle rakennettiin ensin Porvoon Portin suuret korttelit ja Kevätkummun alue. Kaupunki sekä maalaiskunta kasvoivat rinnakkain keskinäisessä kilpailuasetelmassa.²

Kuntaliitoksen jälkeinen aika

Porvoon kaupunki sekä maalaiskunta liitettiin kuntaliitoksessa vuonna 1997. Näin syntyi nykyinen Porvoon kaupunki. Kuntaliitos vaikutti kaupunkirakentamisen lähtökohtiin, koska aiemmin tehtyjä tilavarauksia ja rakentamistehokkuutta voitiin laskea. Syntyi tarve saada maalaiskunnan länsiakselin lähiöalueet ja historiallinen kaupunkikeskusta yhdistettyä.²

Kehityssuunnat 2000-luvun alussa

Keskeisillä alueilla tavoitteena on, että olemassa oleva kaupunkirakenne tukee uusia asuinalueita. Keskustan itä- ja kaakkoispuolet sekä Haikkoo-Tolkkinen länsiakseli ovat keskiössä uudelle kehitykselle. Länsirannan alueella on tulevaisuudessa merkittävä rooli, kun keskusta liittyy entisen maalaiskunnan keskeisimpiin rakentamisalueisiin.²

Sillat

Pitkään Porvoon joen yli kulki ainoastaan yksi silta, joka oli tunnettu vanhana puusiltana. Nykyään silta on vahvistettu teräspalkein ja sen kansi on vankasti luonnonkiviperustusten varassa. Kannen uskotaan olevan peräisin 1950-luvulta. Vuonna 1956 Mannerheiminkadun silta avattiin. Viralliselta nimeltään silta on Porvoon uusisilta U-593. 1970-luvun puolivälissä avattiin Runebergin puiston kohdalle valmistunut kevyen liikenteen silta. Vuonna 2004 avattiin Aleksanterinkadun silta, joka yhdistää Taidetehtaan alueen joen itäpuolelle.²

Kuva 6. Porvoo Linnanmäeltä nähtynä, Albert Edelfelt

Jokinäkymä Linnanmäeltä etelään ennen 1950-lukua. Linnanmäen kupeeseen kehittyi kauppakauppa, josta kaupunki alkoi laajenemaan. Joki oli tärkeä elementti kaupungin syntymiselle.²

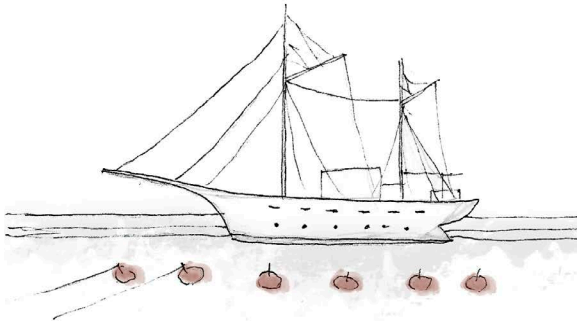
Punaiset aitat ja puutalot

Puistot

Joki ja satamat

Mukulakivi kadut ja kirkko

PORVOOLLE OMINAISIA PIIRTEITÄ

Kysyin ihmisiltä, mitä heille tulee ensimmäisenä mieleen sanasta "Porvoon"? Ohessa yleisimmät vastaukset. Seuraavilla sivuilla Porvoolle ominainen ympäristö on esitelty havainnollistavin valokuvin.

Kuva 7. Punaiset ranta-aitat

Kuva 8. Vanhan Porvoon katu ja puisia taloja

Kuva 9. Pienimittakaavainen Vanha Porvoo

Kuva 10. Porvoon joki ja veneitä

Kuva 11. Porvoon tuomiokirkko

Kuva 12. Mukulakivikatuja

Kuva 13.

Kuva 13. Talvinen Porvoo

Kuva 14. Moderni Porvoo

Kuva 15. Moderni Porvoo

Kuva 16. Porvoon jokimaisemaa

Kuva 17. Porvoon satama ja ravintolalaivat

Kuva 18. Vanha kaupungintalo

Kuva 19. Ruutukaava-alue

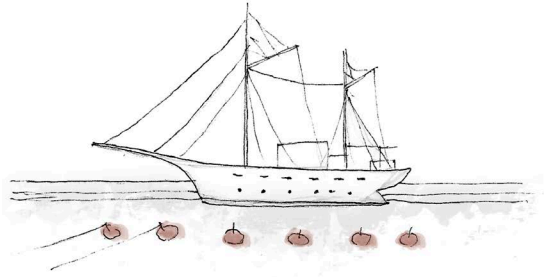
Porvoon vierasvenesatama

Kuva on vuoden 2019 kesältä, kun purjehdimme ensimmäistä kertaa Porvooseen Helsingistä. Coma Cat miehistöineen rantautui Porvoon joen vierasvenesatamaan.

Porvoon materiaalipaletti

Porvoon rakennuskannasta löytyy paljon erilaisia kauniita tekstuureita: eri värisiä puupintoja, tiiltä, kuparia, peltiä, rappausta, kiveä... Väripaletti on värikäs toimiva kokonaisuus.

Ravintolalaiva Gluckauf

Punaisia ranta-aittoja

Porvoon tuomiokirkko

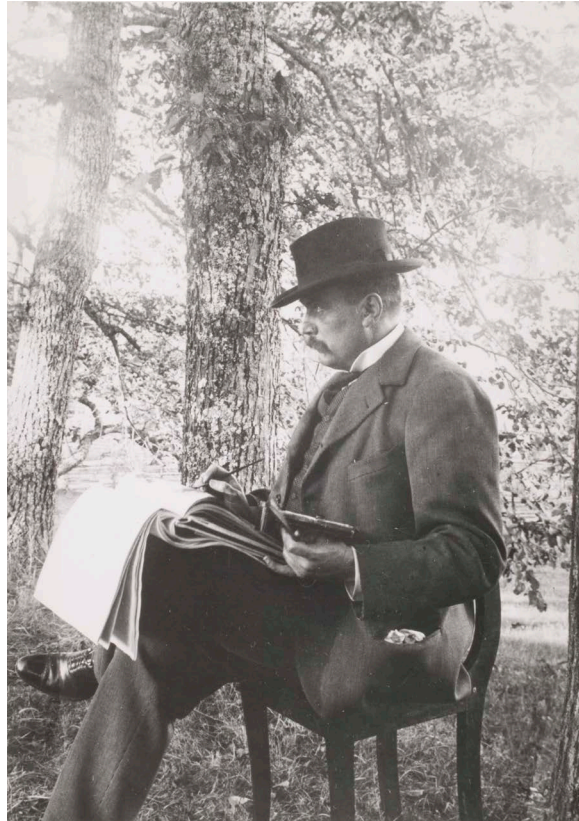

Runebergin puisto

Porvoon raatihuone

Muistiinpanoja Porvoosta

Kuva 20. Albert Edelfelt luonnostelemassa

KULTTUURIHISTORIAA

Porvoon kulttuurihistoriallinen rakennettu ympäristö tunnetaan kansainvälisesti. Porvoonlainen taide on tärkeä osa kaupungin identiteettiä. Kaupungissa sijaitsee lukuisia taide- ja kulttuurikohteita, jotka houkuttelevat vieraita niin paikallisesti, kansallisesti kuin maailmanlaajuisestikin.

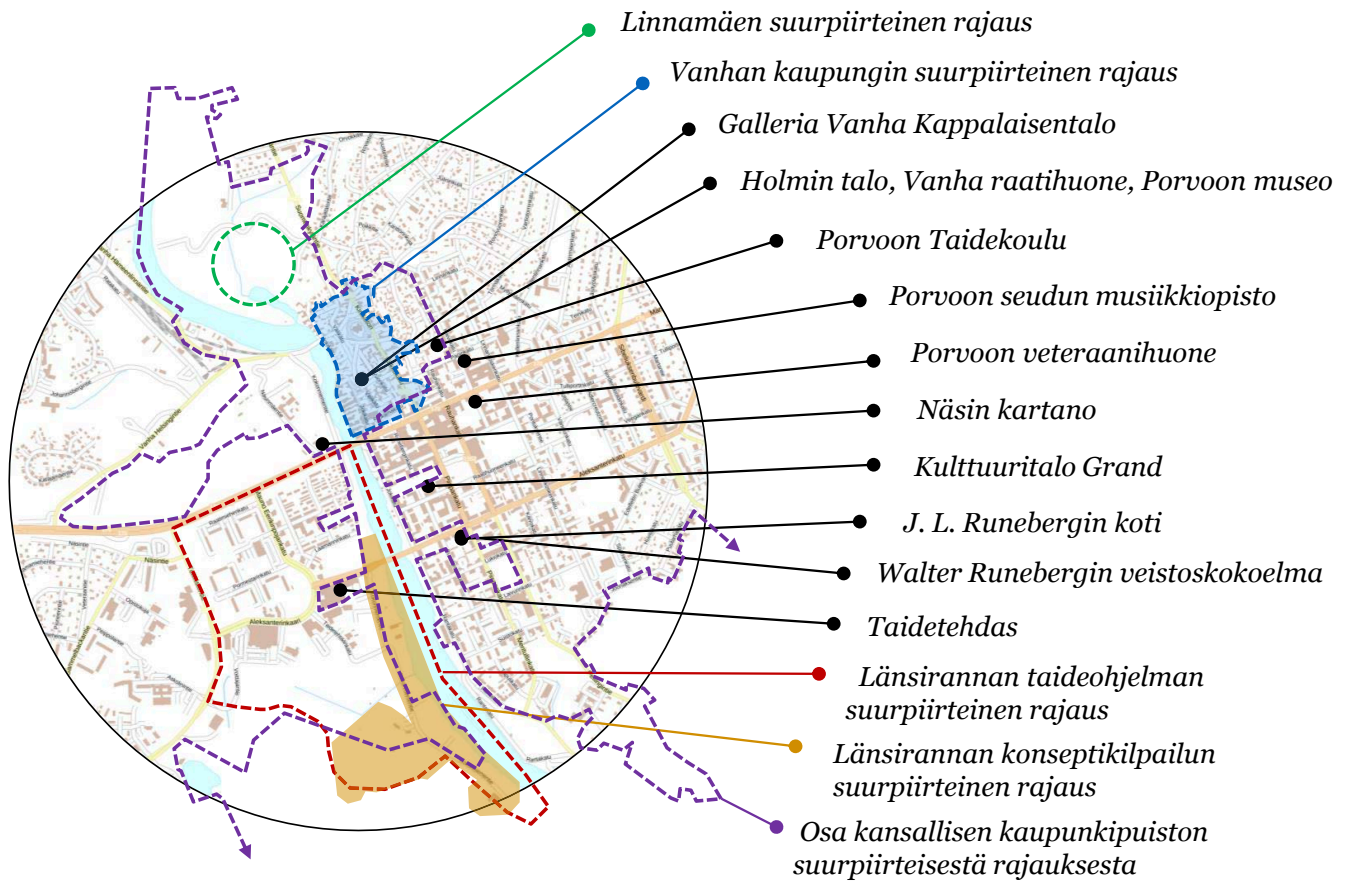
Lukuisat taiteilijat ovat vuosien saatossa käyneet inspiroitumassa Porvoon maisemissa ja ikuistaneet näkymiä maalauksin. Joukossa oli muun muassa Albert Edelfelt, joka vietti Haikossa 26 kesää ja ehti maalata upeat 220 teosta. Porvoon saaristo ja sen asukkaat olivat Albertin inspiraation lähteenä. Albertille rakas saaristo ja sen asukkaat kuvasivat isänmaata ja suomalaisuutta parhaimmassa muodossa.³

Johan Ludwig Runeberg oli runoilija, joka muutti Porvooseen vuonna 1837. Runebergillä oli vahva side luontoon ja se näkyy hänen tuotannossaan. Vapaa-ajallaan hän muun muassa vaelteli luonnossa, kalasti ja metsästi. Kesäisin runoilija vietti aikaa yhdessä perheensä kanssa Porvoossa Kroksnäsissä kesäpaikassaan. Runebergin koti Porvoossa on Suomen vanhin kotimuseo.⁴

Porvoon rikas historia ja maisemat toimivat edelleen taitelijoiden kuin kirjailijoidenkin inspiraationa. Porvoon on tärkeä osa Suomen historiaa, joka houkuttelee vierailijoita ympäri maailman.

3 T. Itkonen. Albert Edelfeltin säätiö.

4 Porvoon kaupunki.

Kuva 21.

KULTTUURITARJONTA

Tällä hetkellä kulttuuritoiminnot ovat painottuneet hajautetusti Porvoon joen itäpuolelle vanhempaan rakennuskantaan. Joen itäpuolelta löytyy muun muassa muinaisjäänös Linnanmäki, historiallinen vanha kaupunki, galleria Vanha Kauppalaisentalo, Vanha raatihuone (Porvoon museo), Porvoon Taidekoulu, musiikkiopisto, kulttuuritalo Grand, J. L. Runebergin koti sekä Walter Runebergin veistoskokoelma.

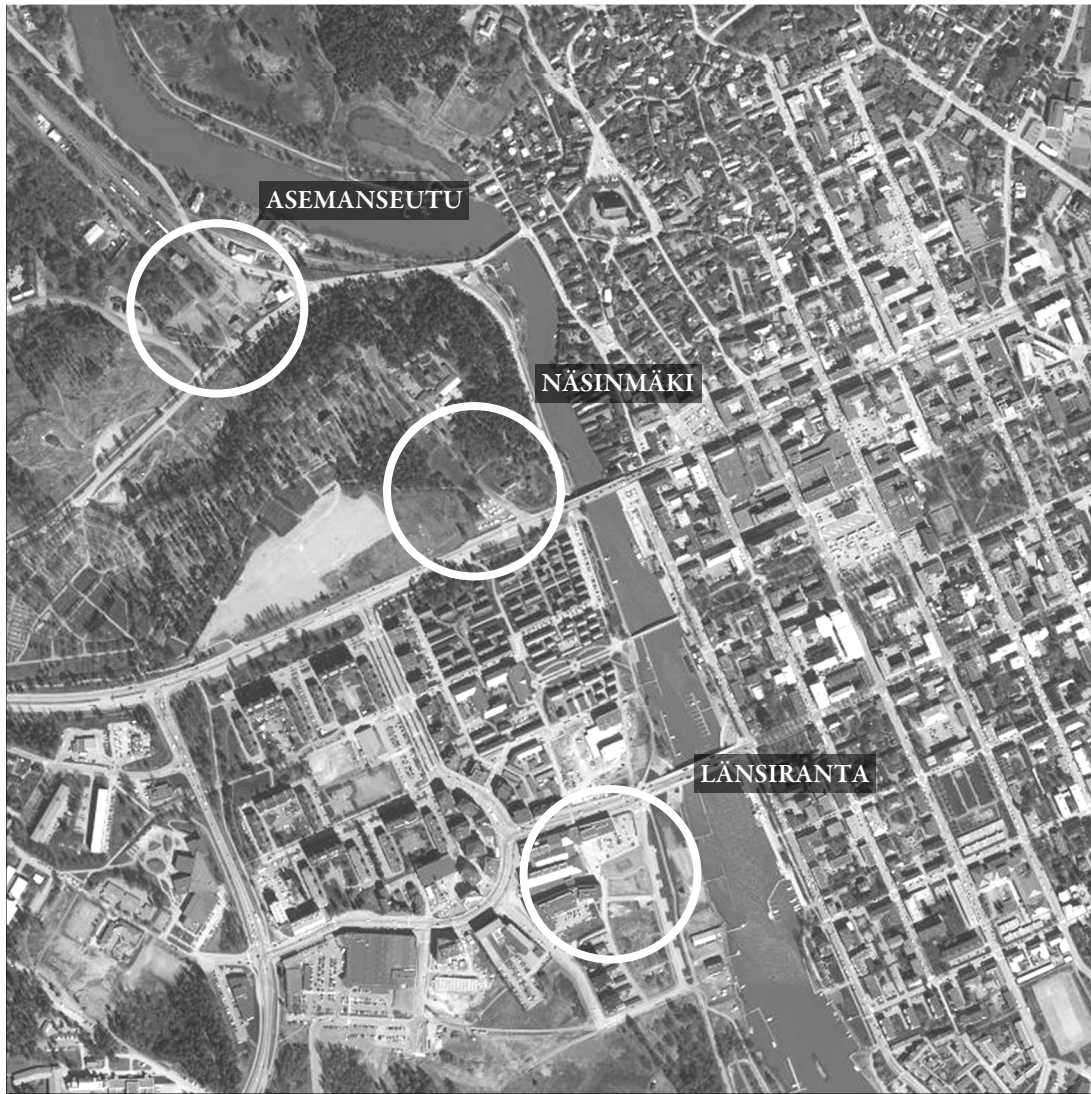
Länsirannan puolella sijaitisi pitkään hyvin vähäisesti rakentamista. Historiallisina elementteinä alueella on säilynyt muun muassa Näsin kartano ja Taidetehtas. Nykyään Länsiranta on kovan kehityksen alla ja alueelle suunnitellaan ja rakennetaan jatkuvasti lisää uutta rakentamista. Uusille kulttuuritoiminnoille on tulevaisuudessa lisää tarvetta Länsirannalla.⁵

Porvoon kaupunki haluaa lisätä kulttuuritoimintoja Länsirannan alueella tukemaan alueen korkealaatuisen rakentamisen tavoitteita. Kaupunki onkin käynnistänyt Länsirannan taideohjelman, jolla pyritään tuomaan taide kaupunkirakentamisen osaksi ja luomaan yhteistyömuotoja, jotka tukevat alueen taiteen ja rakentamisen kehityssuunnitelmia.⁷

Länsirannalla sijaitseva Taidetehtas on kulttuuri- ja kongressikeskus, joka sisältää kokous- ja tapahtumatiloi-
toja, taiteilijoiden työhuoneita, vaihtuvia näyttelyitä, elokuvateatterin, kahviloita, ravintoloita ja kauppakujan. Porvoon kaupunki haluaa kehittää Taidetehtaan alueesta monipuolisen kulttuuri-, liike- ja virkistys- ja vapaa-ajan alueen, joka houkuttelee niin paikallisia, kotimaisia kuin ulkomaalaisiakin vierailijoita.⁵

5 Falck, Julia. 2021.

7 Porvoon kaupunki 2014.

Kuva 22.

UUSI TAIDEMUSEO PORVOOSEEN ?

Porvoon kaupungin tavoitteena on saada uusi taidemuseo Porvooseen vuonna 2025. Museorakennus tulisi sisältämään pääasiassa taidenäyttelyitä, mutta myös luonto- ja kulttuuriaiheisia näyttelyitä. Ennen diplomityöni aloitusta Porvoon kaupunki oli tutkinut mahdollisia uuden museon sijoituspaikkoja. Vaihtoehtoiksi muodostui kolme keskustan kuppessa olevaa sijaintia: Asemanseutu, Näsinmäki sekä Länsiranta. Kaupungin tekemän analyysin perusteella jatkotutkimukseen valittiin Länsirannan alue.⁵

1.

Asemansseudulla sijaitsee nykyään hyvin vähän liiketoimintaa. Alueella ei ole toimintoja joiden kanssa taidemuseolla voisi olla synergiaetuja. Alueella sijaitsee kaunista luontoa, mutta alueen kehitys on vielä kesken, joten ympäristön tila on ennakoimaton. Maaperä on savea ja pima eli kallista pohjarakennusmaata.⁶

2.

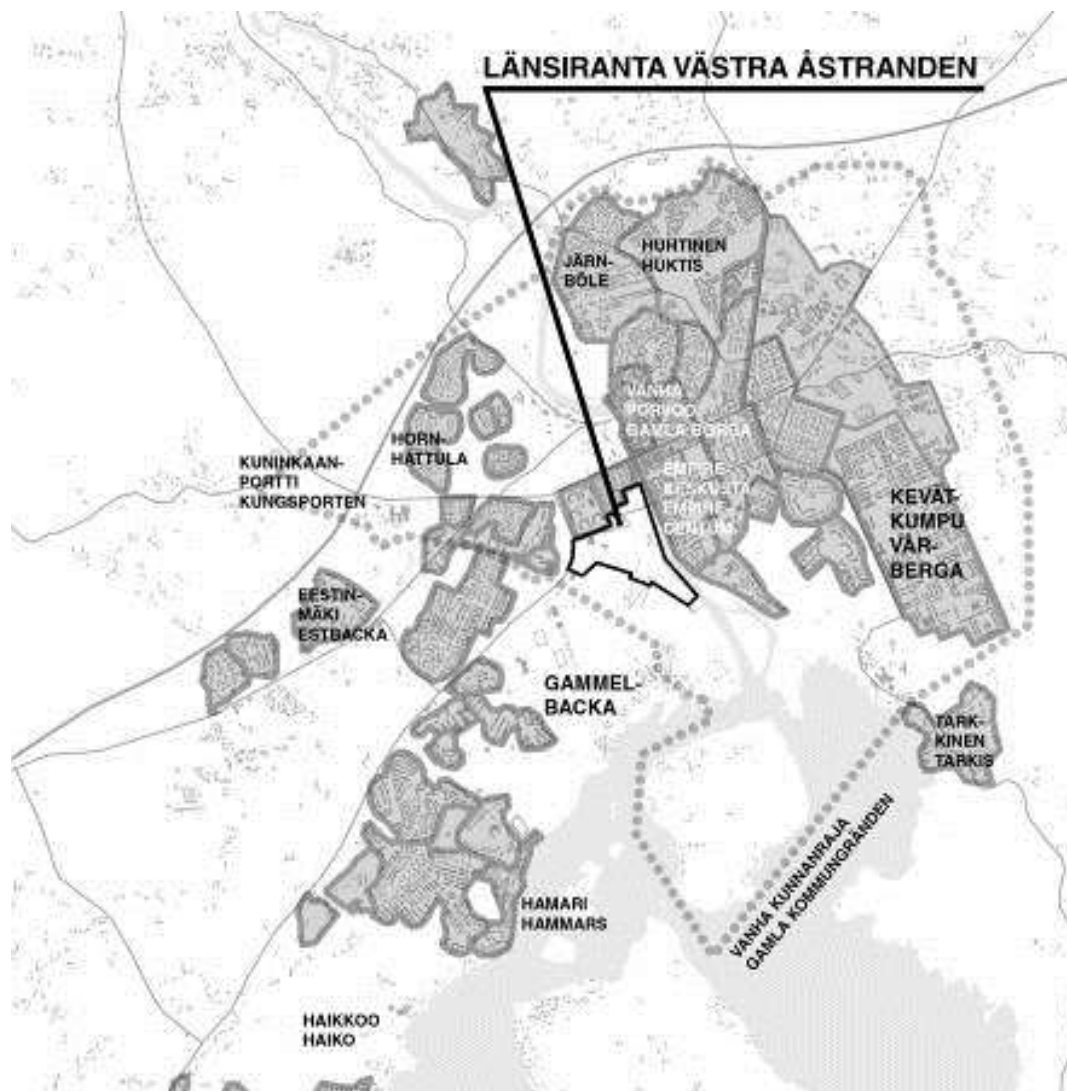
Näsinmäellä sijaitsee nykyään hyvin vähän liiketoimintaa. Alueella ei siis ole toimintoja, joiden kanssa taidemuseolla voisi olla synergiaetuja. Lähellä on kaunista luontoa ja maaperä on hyvää rakennusmaata. Alueelta voi kuitenkin löytyä arkeologisia tärkeitä elementtejä. Liikenteen reittejä ja pysäköintiä tulisi alueella kehittää.⁶

3.

Länsirannan alue kytkeytyy hyvin kaupunkirakentamiseen ja tulevaisuudessa entistäkin enemmän. Länsirannan ympäristössä sijaitsee vakiintuneita palveluita ja kulttuuritoimintaa. Tulevaisuudessa alue aktivoituu lisää. Taidetehtaan läheinen sijainti on tärkeä synergiaetuja tuovana elementti. Alueelta löytyy myös historiallisia elementtejä ja Porvoon joki sijaitsee alueen läheisyydessä. Maaperä on savea, osin stabiloitua.⁶

5 Falck, Julia. 2021.

6 Porvoon kaupunki 2020.

Kuva 23.

Länsiranta

Länsiranta on Porvoon joen länsipuolella sijaitseva alue, joka toimi pitkään viljeys ja teollisuusalueena.² Nykyään alue on kehittymässä keskustamaiseksi asuinalueeksi, jossa on myös paljon palveluja sekä kulttuuritoimintoja.⁵

2 Porvoon kaupunki 2015

5 Falck, Julia. 2021.

TARKASTELUALUE

Länsiranta sijaitsee hyvin keskeisellä paikalla ja vetää puoleensa kävijöitä hyvillä kulkuyhteyksillä, erilaisilla palveluilla ja virkistystoiminnalla.

Kuva 24.

LÄNSIRANNAN KEHITYS

Vuosisatojen ajan Porvoon Länsirannan alueella sijaitsi pääasiallisesti laidun- ja viljelymaata. Lisäksi alueella sijaitsi palonarkoja toimintoja, joista yksi oli panimorakennus 1600-luvulla.⁷

1800-luvun lopussa alueelle syntyi varasto- ja teollisuusrakennuksia, lautatarhoja sekä junarata. 1960-luvulta lähtien vanhaa varasto- ja teollisuusrakentamista on hiljalleen poistettu. Ainoastaan Wileniuksen vanha puuveneveistämö alue sekä Taidetehtaan rakennuskokonaisuus ovat säilyneet teollisesta ajasta.⁷

Taidetehtaan rakentaminen aloitettiin 1910-luvulla. Rakennuksessa on toiminut aikojen saatossa useita toimintoja, kuten vaneri-, lista- ja kehystehdas, hevosenkenkä- ja hokkitechdas, kattilapaja, konepaja, kaivinkone- ja traktorikonevalmistaja ja nosturien huoltoyritys. Nykyään Taidetehtaan toimii Länsirannan alueen keskipisteenä, joka sisältää muun muassa paljon kulttuuritoimintaa.⁷

Wileniuksen telakka sijaitsee Länsirannalla ja se on ainutlaatuinen osa suomalaista venehistoriaa. Telakan perusti Ludwig Wilenius vuonna 1932. Telakalla rakennettiin yhteensä noin 450 puuvenettä, joista lukuisat olivat syntyneet huippusuunnittelijoiden kynistä.⁸

Kansallisesti ja kansainvälisesti telakka on tunnettu erityisesti merkittävien puisten kilpa- ja matkapurjeveneiden valmistuksesta. Telakka on edelleen toiminnassa ja sen kaksi rakennusta ovat asemakaavassa suojeltuja.⁸

Vuonna 2004 uusi Aleksanterinkadun silta avattiin. Silta yhdisti Länsirannan tiiviisti osaksi Porvoon keskustaa. Nykyään alueesta on tullut keskeinen kehittämiskohde.²

Tulevaisuudessa Länsirannan aluetta ja Kokonniemen aluetta aiotaan kehittää houkuttelevammaksi. Alueet kuuluvat Porvoon kansallisen kaupunkipuiston aluerajaukseen. Lisäksi ympärivuotisinä virkistys- ja vapaa-ajanviettoalueina toimivia Kokonniemeä sekä laskettelukeskusta aiotaan kehittää.⁵

Länsirannan alueelle aiotaan kaavoittaa myös paljon lisää asuntoja sekä palveluasumista. Esimerkiksi Taidetehtaan rantakadulle on suunnitteilla rakennuskompleksi, joka sisältää pysäköintihallin, hotellin, ruokamarketin ja asuntoja.⁵

Rakennuskompleksin eteläpuolelle on suunnitteilla puuasuinkortteli.⁵

2 Porvoon kaupunki 2015.

5 Falck, Julia. 2021.

7 Porvoon kaupunki 2014.

8 Virtanen, Vesa. Porvoon kaupunki 2011.

Kuva 25. "Asetelma kaupunkitilassa"

Länsirannan alue viestii tulevaisuudessa modernista kaupunkielämästä ja erottuu taiteen avulla muista kaupunginoista. Yksi länsirannan taideteoksista on valmistunut jo vuonna 2013 Taidetehtaan sisäpihalle. Anssi Pulkkinen ja Taneli Rautiainen suunnittelivat ”Asetelma kaupunkitilassa” valaisinpylväs-veistos-kokonaisuuden taidekilpailun tuloksena. Taideteoksia on suunnitteilla tulevaisuudessa usealle alueelle Länsirannan puolella.⁷

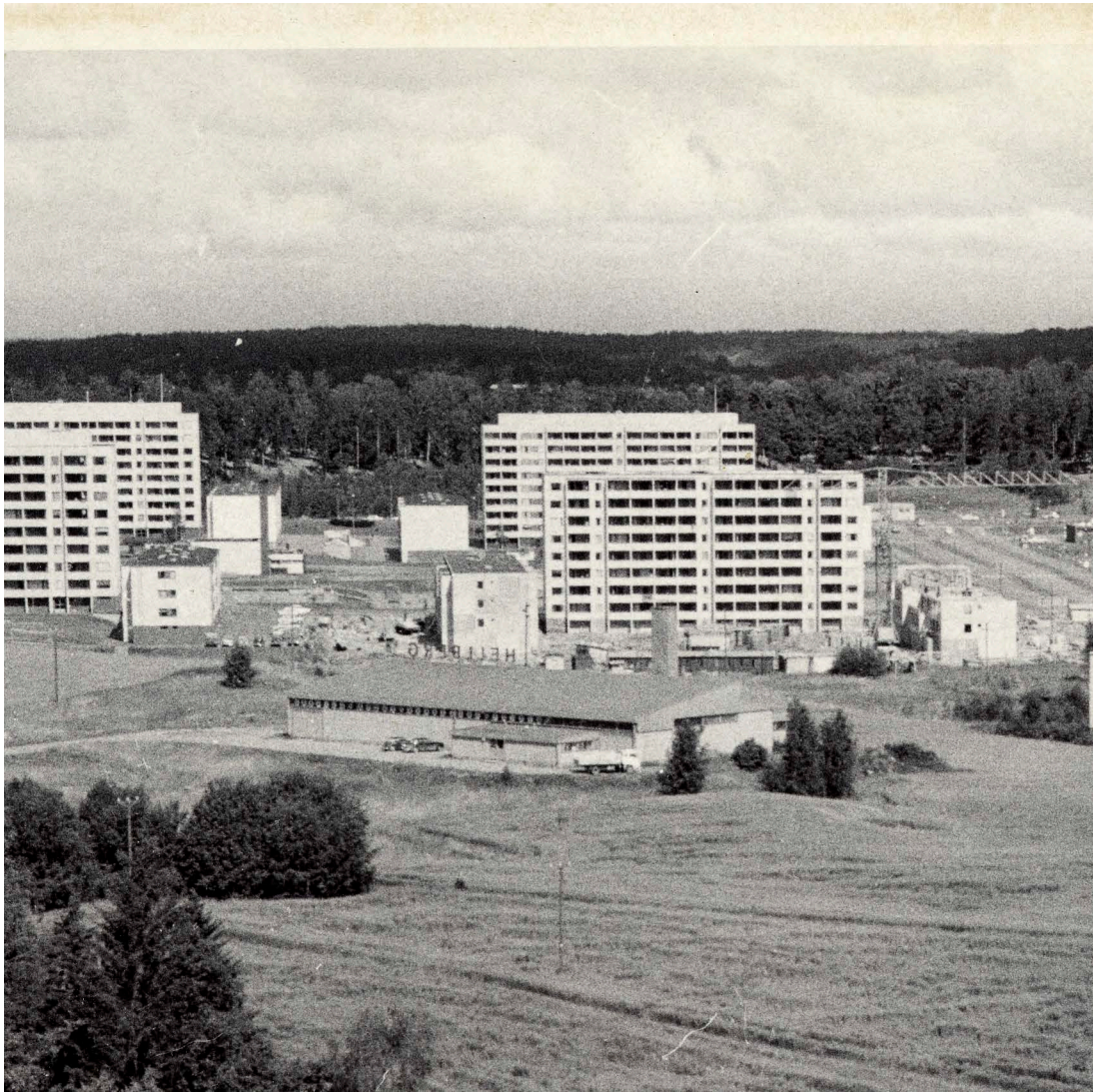
Kuva 26. Fiskars n.1970-luvun alussa

Kuva 26.

Kuva 27. Jokirantaa Näsistä etelään 1898

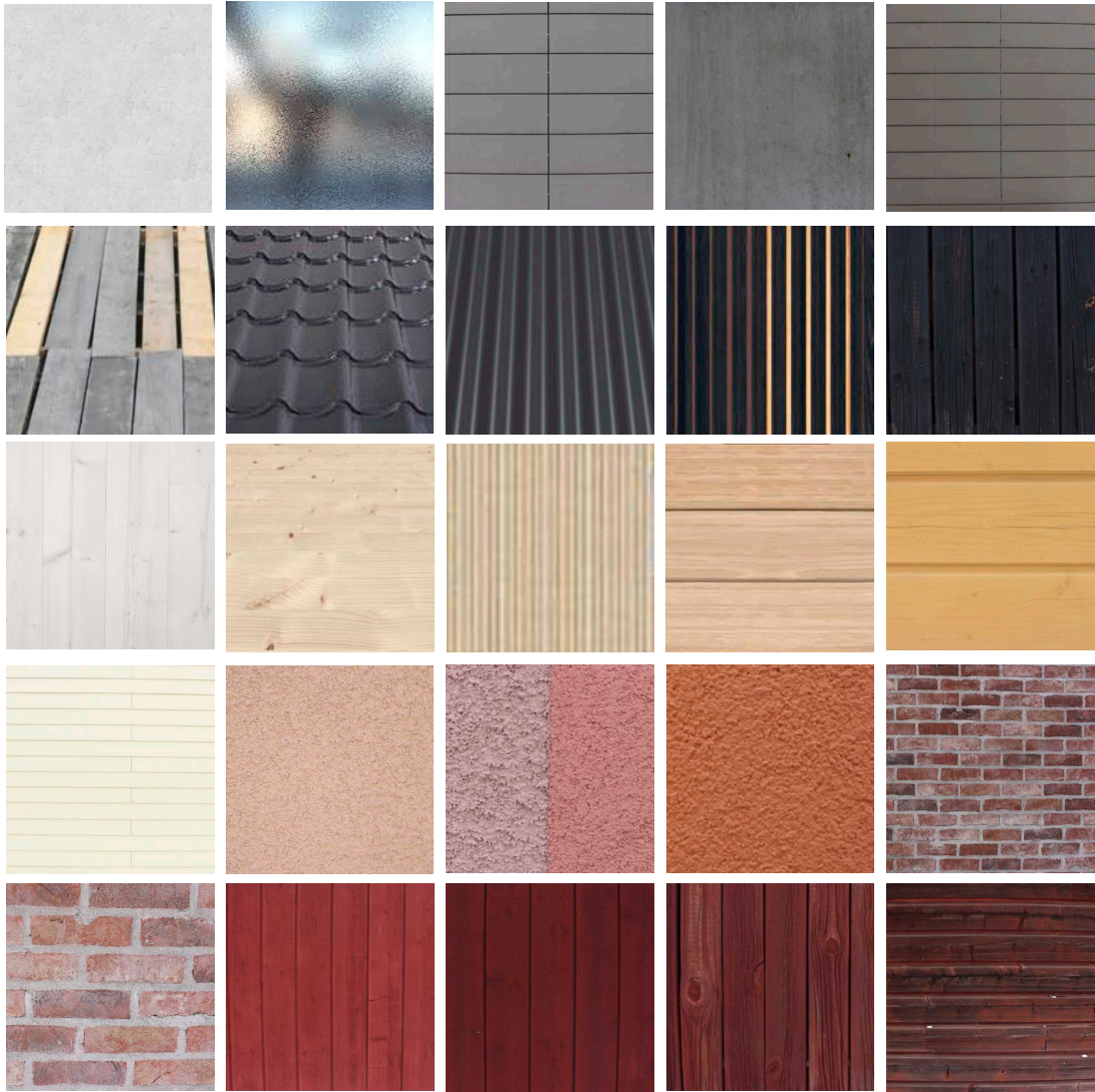
Kuva 28. Näkymä Kokkonniemestä Porvoon porttiin

Kuva 29. Länsiranta nykyään

Kuva 30. Länssiranta nykyään

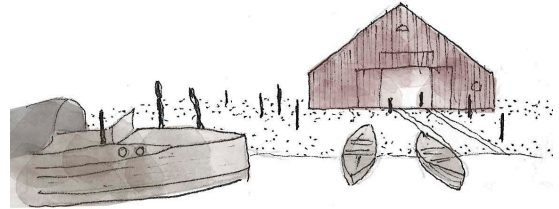

Länsirannan materiaalipaletti

Länsirannan rakennuskannasta löytyy sekä vanhoja että uusia kauniita tekstuureja: puuta, tiiltä, metallia, rappausta, kiveä, lasia, betonia...

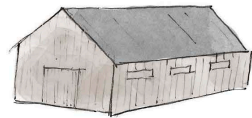
Taidetehdas

Wileniuksen telakka

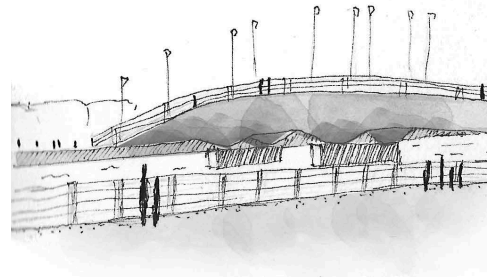
Viljapeltoja

Vilja- ja teollisuusrakennukset

Aleksanterinkaari

Aleksanterin kadun silta

Muistiinpanoja Länsirannan alueelta

VAHVUUDET

- Synergiadut kulttuuri- ja vapaa-ajankeskittymän kanssa
- Pysäköintitilaa on jo maanlaisessa pysäköintihallissa
- Oheistilat Taidetehtaalla - sallii pienemmän tilaohjelman - kustannusetu
 - Ihmisvirtoja, saapuminen
- Näkymät Jokilaaksoon, keskustaan ja vanhaan Porvooseen
- Porvoolaisille vakiintunut kohde kulttuurille ja palveluille
 - Yrityksiä ja kauppoja lähellä

HEIKKOUEDET

- Ranta vielä kesken
- Maaperä ja tulvariski
 - Tilaa rajallisesti
 - Vilkas autoliikenne
- Turismivirrat pienempiä
- Kaupunkikuvallisesti ratkaisemattomia haasteita

MAHDOLLISUUDET

- Kaupunkikuvan kehittäminen
- Rannan kehittäminen aktiiviseksi ja houkuttelevaksi reitiksi
 - Vahvat vapaa-ajan toimijat ja yhteydet
 - Nykyisten toimintojen vahvistuminen
- Tukeutuminen jo olemassa oleviin palveluihin (ravintolat, aula-palvelut, taidegalleriatilat, pysäköintitarjonta)
 - Asettuminen Länsirannan vahvistuvaan taideimagoon

UHAT

- Viereen rakentuva kaupallinen keskus asettaa toiminnallisia haasteita huoltoliikenteelle
- Liikenne voi ruuhkautua kauppakeskuksen huipputunteina
- Taidetehtaan alueen pysäköinti on ratkaistava kokonaisuutena uudelleen
- Edellyttää neuvottelutulosta nykyisen maanomistajan kanssa

2. TONTIN VALINTA

Vierasvenesatama

Wileniuksen telakka

K-kortteli

Taidetehdas

Aleksanterinkaari
asuinalue

Moderni
puukaupunki

Kulttuuri- ja vapaa-
ajan ranta

Aleksanterinkadun
silta

Mediakeskus

Kävelysilta

Ilmakuva Länsirannan kehittyvästä ympäristöstä

Asemapiirustus, 1:2000

TONTIN VALINTA

Suunnittelun alkuvaiheessa tehtävänäni oli analysoida kahta eri Porvoon kaupungin antamaa tonttivalhtoehtoa. Toinen tonteista valittaisiin yhdessä Porvoon kaupungin kanssa jatkotyöstöön taidemuseon suunnitelman pohjaksi.

Seuraavilla sivuilla on tutkittu ja vertailtu molempien tonttivalhtoehtojen vahvuuksia sekä heikkouksia ja kytkeytymistä kaupunkirakenteeseen.

Osion lopusta löytyy yhteenveto tuloksista ja päätös jatkotyöstöön valittavasta tontista.

Tontin A koko:

3760m²

Tontin B koko:

2465m²

Kuva 31.

MAANPINNAN KORKEUS

Molemmat tontit sijaitsevat haasteellisella alueella, jossa maanpinnan korkeus on osittain tai kokonaan alle 2m normaalivedenpinnasta. Mahdollisen satunnaisen veden nousun aiheuttamien vahinkojen välttämiseksi, alueelle rakennettaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota. Porvoon kaupunki on hyväksynyt, että molemmilla tonteilla voi olla kellarirakentamista.

Tontti A:
Maanpinnan korkeus osittain alle 2m

Tontti B:
Maanpinnan korkeus alle 2m

Maanpinnan korkeus alle 2m normaalivedenpinnasta

Tontti A

Tontti B

24. Suunnitteilla tai rakenteilla olevat rakennukset Olemassa olevat rakennukset	10. Vanhat rakennukset (ennen 2000-lukua) Tonttinvaihtoehdot

YMPÄRISTÖ

Alueen rakennuskanta on sekoittunutta. Noin puolet rakennuksista on jo olemassa ja puolet ovat rakenteilla tai tulossa olevia rakennuksia. Porvoon joen länsipuoli on kehittynyt viime vuosina kovaa tahtia ja tulevaisuudessa alueelta löytyy paljon lisää palveluita, kuten hotelli, suuri ruokakauppa, uusi vierasvenesatama, kahviloita ja muita liikkeitä sekä kaupunkitaidetta.

Lisäksi alueelle tulee lisää ulkoilumahdollisuuksia, asuntoja, ja senioriasumista. Asuntojen ja palveluiden lisääntymisen myötä alueen kävijämäärä tulee myös lisääntymään. Taidetehtaan alue ja rantareitti ovat tulevaisuudessa entistäkin vilkkaampia alueita.

Alueiden päälähestymissuunnat ovat Aleksanterinkadun sillalta, pohjoisesta tai etelästä rantareittiä pitkin, Taidetehtaan alueelta ja Läntisen Aleksanterinkadun julkisen liikenteen pysäkeiltä.

Tontti B sijaitsee lähempänä Porvoon joen Länsirantaa. Tontti seisoo tulevaisuudessa rakentuvan rantapuiston laidalla itsenäisesti ilman rajaavia rakennuksia. Tonttia rajaavat länsipuolella Taidetehtaan rantakatu, pohjois- ja itäsuunnassa rantapuisto sekä etelässä vanhat puiset ja punaiset harjakattoiset 1932 perustetun Wileniuksen telakan venevarakennukset. Tontti B on pitkä ja kapea tontti, joka on suuntautunut Porvoon joen mukaisesti.

Tontti A sijaitsee Taidetehtaan alueella osana korttelikonaisuutta. Tonttia reunustavat länsipuolella 1920-luvulla käyttöön otettu Taidetehtaan punatiilinen vanha tehdasrakennus sekä Aleksanterinaukio, pohjois puolella vuonna 2012 käyttöön otettu vaaleanharmaa Mediakeskus ja Läntinen Aleksanterinkatu, idässä Taidetehtaan rantakatu ja etelässä tulevaisuudessa rakentuva uusi rakennuskokonaisuus, joka sisältää ruokamarketin, asuntoja, hotellin ja pysäköintihallin. Tontti A on monikulmainen tontti, joka kääntyy korttelin sisäpihaa kohti.

1. Taidetehdas (Taidehalli, taitelijaresidenssi, työtiloja, tanssikoulu, ravintolat jne.) (1920-1950, 2012)
2. Kauppakatu
3. Mediatalo (Biorex Porvoo) (2012)
4. Liikerakennus (2012)
5. Hotelli
6. Ruokamarket (katutasossa), asuntoja (2.krs+)
7. Asuinrakennuksia
8. Asuintaloja (2012-2015)
9. Puukortteli (asuntoja)
10. Liikuntapuisto (tulossa)
11. Uusi vierasvenesatama
12. Wileniuksen telakka (1932)
13. Rantapuisto (tulossa)
14. Kahvila
15. Porvoon joki
16. Nykyinen vierasvenesatama
17. Rantakahviloita ja ravintoloita
18. J.L. Runebergin koti museo (1845)
19. Aleksanterinkadun silta (2004)
20. Aleksanterinrannan asuintalot (2018-2021)
21. Aleksinpolun asuintalot (2013-2018)
22. Aleksanterinkaaren asuintalot (2017-2018)
23. Haaga-Helia ammattikorkeakoulu (2010)
24. Asuintaloja (tulossa)
25. Puisto
26. Aleksanterinaukio

5. K-Kortteli (Kuva 32.)

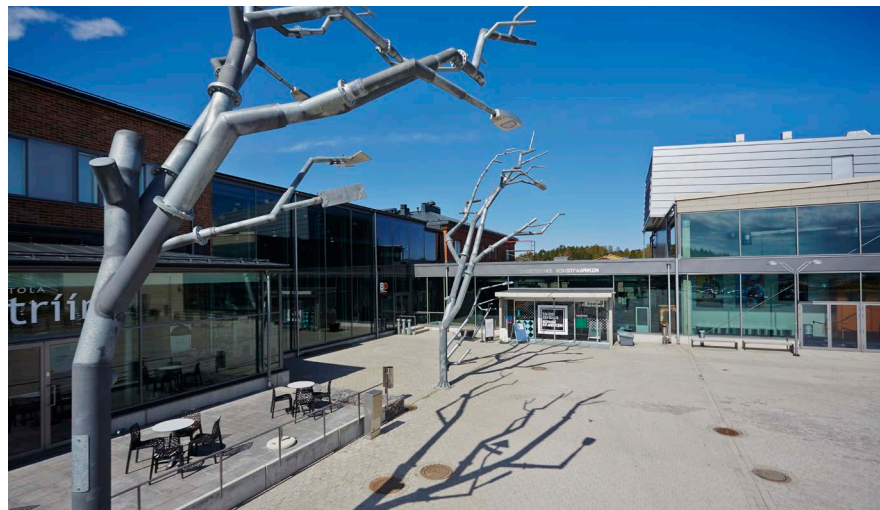
3. Mediakeskus

10. Puukortteli (Kuva 33.)

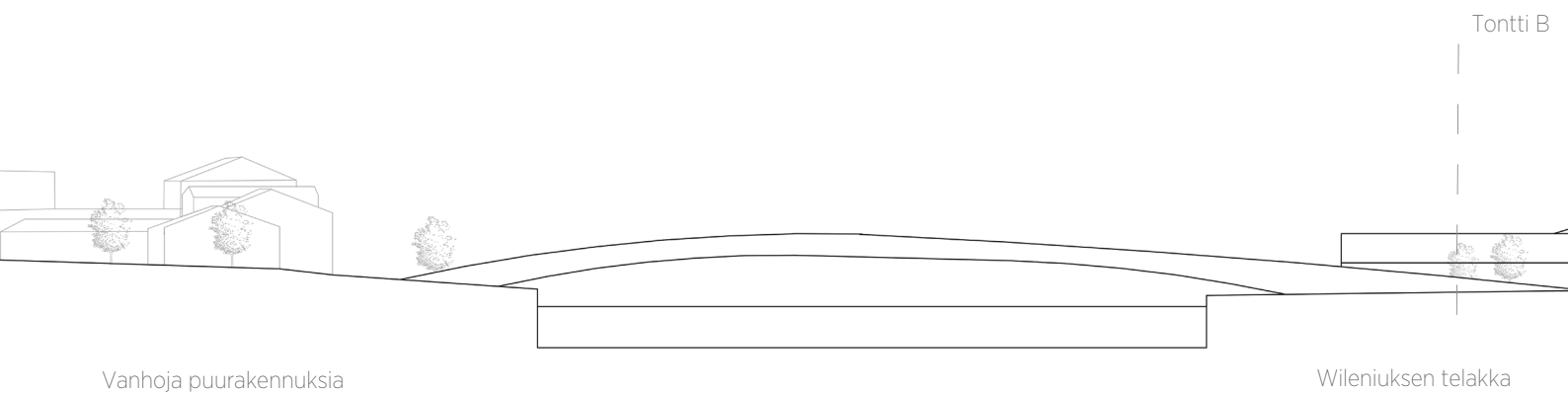
13. Wileniuksen telakka

27. Aleksanterinaukio (Kuva 34.)

1. Taidetehdas (Kuva 35.)

Vanhoja puurakennuksia

Tontti B

Wileniuksen telakka

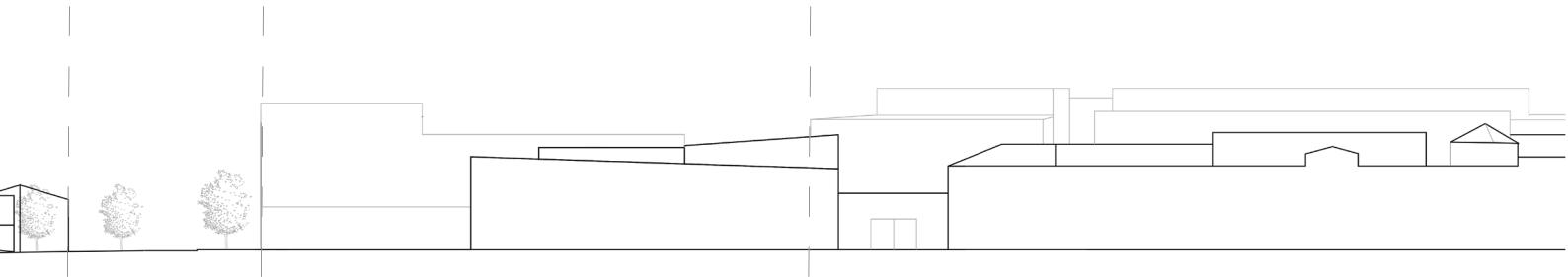
Aluejulkisivu pohjoiseen, 1:1000

ALUEJULKISIVU POHJOISEEN

Mittakaava nouseva

Tontti A

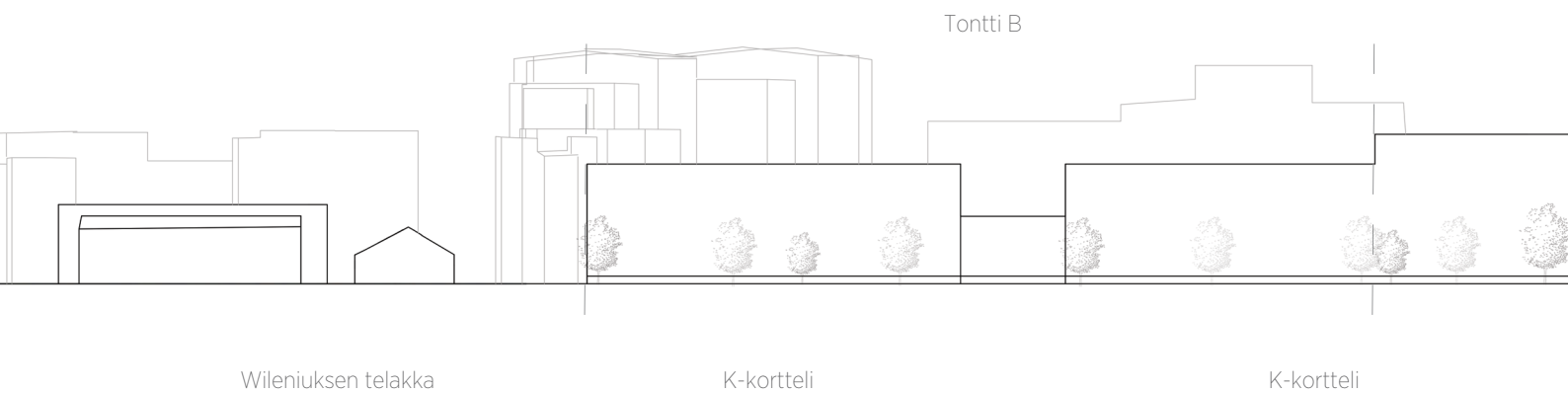
Taidetehtaan rantakatu

K-kortteli

Mediakeskus

Aula

Taidetehtas

Wileniuksen telakka

K-kortteli

K-kortteli

ALUEJULKISIVUITÄÄN

Mittakaava nouseva ←

Tontti A

Läntinen Aleksanterinkatu

Asuinrakennuksia

Kansallisen kaupunkipiiston rajaus

KANSALLINEN KAUPUNKIPUISTO

Molemmat tontit sijaitsevat kokonaan kansallisen kaupunkipuiston rajauksen alueella. Tämä tarkoittaa, että rakentamisen laatuun ja ympäristöön sopimiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Kansallisen kaupunkipuiston tulee säilyä arvokkaana kokonaisuutena, joka on avoin kaikille.⁵

Porvoossa sijaitsee laaja alue, joka on määritelty kansalliseksi kaupunkipuistoksi. Maankäyttö- ja rakennuslaissa määritelty kansallinen kaupunkipuisto tarkoittaa kaupunkiympäristöä, jossa sijaitsee arvokas kulttuuri- ja luonnonmaisemia sekä virkistysalueita sisältävä kokonaisuus. Kaupunki huolehtii kansallisen kaupunkipuiston säilyttämisestä ja hoitamisesta.⁹

Porvoon kansallinen kaupunkipuisto sijaitsee Porvoon keskustassa. Se omaa valokuvauksellisen kauniit maisemat, lukuisia kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita sekä alueita, jotka ovat luonnon moninaisuuden näkökulmasta tärkeitä. Alueet ovat jokaisen ulottuvilla ja nähtävillä.¹⁰

Tontti A:

Tontti sijaitsee kokonaan kansallisen kaupunkipuiston alueella

Kansallinen kaupunkipuisto koostuu eri aikakausien läsnäolosta. Vanhan Porvoon ja keskustan rantapromenadin läpi kulkee Linnamäeltä johtava rantareitti Jokisuistossa sijaitsevalle lintulahdelle sekä luonnon-suojelualueille. Porvoon joen lähistöllä on sijainnut kauppapaikka jo rautakaudella sekä asuntoja jo pronssikaudella. Keskiajalla kaupunki alkoi kasvamaan silloin rakennettujen muinaislinnan ja kirkon ympärille. Vanhassa Porvoossa sijaitsee katuja sekä kujia, jotka ovat peräisin keskiajalta.¹⁰

Porvoon kauniit puutalot sekä kivitallot ovat suurimmaksi osaksi peräisin 1700-1800-luvulta. Kaupunkinäkymiä matkailijat ovat ihailleet jo kansallisromantiikan aikana. Keskustan eteläpuolella sijaitsee Pohjoismaiden laajimpiin kuuluva empirekaupunginosa. Porvoon joen vastarannalle on rakentumassa uusi moderni puukaupunki.¹⁰

Tontti B:

Tontti sijaitsee kokonaan kansallisen kaupunkipuiston alueella

5 Falck, Julia. 2021.

9 Kansalliset kaupunkipuistot. Mikä ihmeen kansallinen kaupunkipuisto?

10 Kansalliset kaupunkipuistot.

REITIT

Taidetehtaan alueelta ja alueelle on hyvät kulkuyhteydet niin kevyttä liikennettä, joukkoliikennettä ja auto-liikennettä käyttäen. Tulevaisuudessa läänirannan uusi vierasvenesatama mahdollistaa alueelle saapumisen helposti myös vesiteitse.

Läntinen Aleksanterinkatu on vilkas autotie, koska se toimii tärkeänä vaaka-akselin yhteytenä Porvoon joen länsi- ja itäpuolen välillä. Liksäksi tie on tärkeä yhteys Porvoosta Helsinkiin. Läntisellä Aleksanterinkadulla sijaitsee myös joukkoliikenteen pysäkit.

Pystyakselin suunnassa Taidetehtaan rantakatu toimii reittinä muun muassa uudelle vierasvenesatamalle sekä liikuntapuistolle. Taidetehtaankadulta on ramppi alueen maanalaiseen pysäköintihalliin. Taidetehtaan alueen ympäri kulkee siis päivittäisessä käytössä olevia vilkkaita autoteitä.

Tontti A

Yhteys linja-auto pysäkeiltä n. 80-120m

Etäisyys vierasvenesatamaan n. 270m

Etäisyys pysäköintihallille: n.0m

Tontti B

Yhteys linja-auto pysäkeiltä n. 180-220m

Etäisyys vierasvenesatamaan n. 130m

Etäisyys pysäköintihallille: n.80m

Tontti A rajautuu kahdelta sivulta autotiehen, joista toinen on vilkas Läntinen Aleksanterinkatu ja toinen hieman rauhallisempi Taidetehtaan rantareitti. Tontti B rajautuu yhdeltä sivulta autotiehen, joka on Taidetehtaan rantareitti.

Myös kevyenliikenteen yhteydet alueelle ovat hyvät. Aleksanterikadun silta toimii yhteytenä joen toiselle puolelle. Porvoon joen länsiranta on kehittymässä tulevaisuudessa vilkkaaksi puistomaiseksi rantareitiksi. Koko Taidetehtaan alue on vilkas kävelypainoitteinen alue, joka tulevaisuudessa muodostaa rantapuiston ja muiden rantatoimintojen kanssa aktiivisen kokonaisuuden.

Kevyen liikenteen reitit

Moottoriajoneuvoliikenteen reitit

Ajo maanalaiseen pysäköintihalliin

Maanalaisen pysäköinnin hissi/porras

Sisäänkäynti liike- ja kulttuuri tiloihin

Joukkoliikenteen pysäkki

NÄKYMÄT TONTILTA

Tontti A:n kahdelta sivulta avautuu pitkät hyvät näkymät rantapuistoon, joelle ja joen itäpuolelle. Museorakennuksen kaksi sivua näkyvät jo siis kaukaa ja johdattelevat museon luokse. Lisäksi Aleksanterinkadun sillalta on suora näkymä rakennukseen.

Tontti A:n muut sivut ovat joko viereisissä rakennuksissa kiinni tai hyvin lähellä viereisiä rakennuksia. Tämä asettaa haasteita rakentamiselle, koska viereisten rakennusten toiminnot ja julkisivut tulee huomioida tarkasti. Lisäksi viereiset rakennukset rajoittavat museorakennuksen pitkiä näkymiä sekä museorakennus estää jo olemassa olevien rakennuksien pitkiä näkymiä joelle. Tonttia myös rajaavat Läntinen Aleksanterinkatu ja Taidetehtaan rantakatu, jotka ovat vilkkaita autoteitä.

Tontti A

Etäisyys joelle n. 80m

Etäisyys vastarantaan n. 165m

Hyviä näkymiä tontin kulmasta

Tontti B

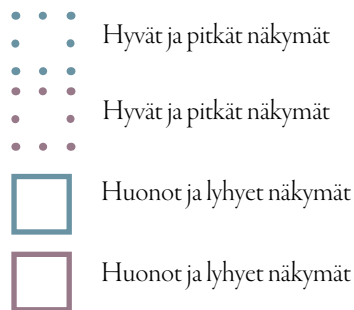
Etäisyys joelle n. 25m

Etäisyys vastarantaan n. 140m

Hyviä näkymiä koko tontilta

Tontti B:n kaikilta sivuilta aukeaa pitkiä hyviä näkymiä ymäristöön; rantapuistoon, joelle, joen itäpuolelle ja kortteleihin. Tontilla rakennus seisoo itsenäisenä monumenttina rantapuiston laidassa. Rakennus näkyy myös selkeästi siltaa ylittäessä.

Tontti B:n länsipuolta rajaa Taidetehtaan rantakatu, jonka vuoksi autoliikennettä kulkee jonkin verran rakennuksen vierestä. Lisäksi kadun varteen on rakentumassa tulevaisuudessa suuri rakennuskompleksi, joka lisää autoliikennettä kadulla. Tontin haasteena on sopivan mittakaavan löytäminen joen varren ympäristöön.

NÄKYMÄT PÄÄ-SAAPUMISSUUNNISTA

1. Aleksanterinkadun sillan itäpuolelta Taidetehtaan alueelle katsottuna Tontti A näkyy jos rakennuksessa on enemmän kuin yksi kerros. Tontti peittyi sillan korkean kaaren taakse. Joen varressa sijaitsevalle Tontti B:lle avautuu suora näkymä sillan juuresta, mutta kauemmas mentäessä tontti jää rakennuksien taakse piiloon.

2. Aleksanterinkadun sillan päältä Tontti A näkyy kokonaan. Näkymää häiritsee vilkas ajoneuvoliikenne sillalla. Tontti B näkyy sillan päältä katsottuna myös kokonaan. Näkymä on rauhallisempi joen ja puiston läheisyydessä.

3. Aleksanterinkadun sillan länsipuolelta katsottuna Tontti A näkyy lähes kokonaan. Osa tontista jää Mediakeskuksen taakse piiloon. Näkymää häiritsee vilkas ajoneuvoliikenne. Tontti B näkyy pisteestä katsottuna kokonaan. Näkymä on rauhallisempi joen ja puiston läheisyydessä, mutta näkymää häiritsee myös Taidetehtaan rantakadun liikenne.

4. Taidetehtaan rantakadulta Wileniuksen telakan kohdalta katsottuna Tontti A näkyy vähäisesti. Tuleva K-kortteli tulee peittämään näkymää tontille. Tontti B näkyy kokonaan.

5. Aleksanterinkaarelta katsottuna Tontti A näkyy vähäisesti ja tontti B ei ollenkaan. Tontti on jatke kauniille vanhalle punatiiliselle Taidetehtaalle sekä Mediakeskukselle.

6. Vastarannalta sillan pohjoispuolelta katsottuna Tontti A näkyy melko hyvin ja näkymä säilyy kauemmas menässä. Tontti B näkyy paikoitellen vähäisesti, mutta vanhaan kaupunkiin päin mentäessä näkymä katoaa kokonaan.

Tontti A

Tontti B

1. Aleksanterin sillan itä puolelta

2. Aleksanterin sillan keskeltä

4. Wileniuksen telakalta

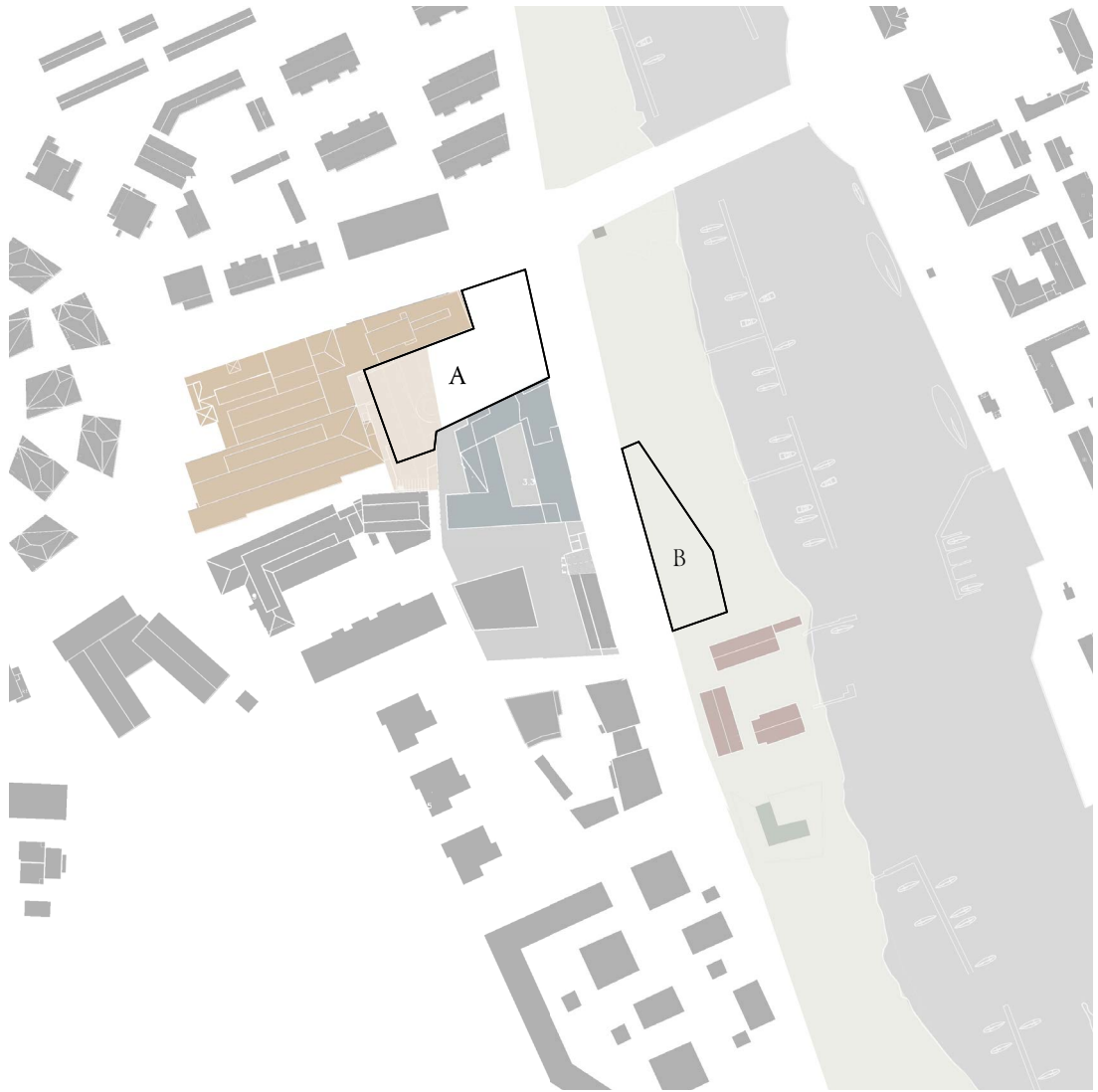
5. Aleksanterinkaarelta

3. Aleksanterin sillan länsipuolelta

6. Vastarannalta sillan pohjoispuolelta

SYNERGIAEDUT

Tontti A sijaitsee Taidetehtaan alueella, joten sillä on suuri synergiaetu Taidetehtaan ja Mediatalon kanssa. Tontille A sijoitettuna, museorakennukseen ei tarvitsi rakentaa mm. auditorio- tai toimistotiloja, koska museo voisi hyödyntää Taidetehtaassa jo olemassa olevia tiloja. Lisäksi Taidetehtaan ja museon välinen yhteistyö olisi helppoa saman rakennuskompleksin sisällä. Vanha ja historiallinen punatiilinen Taidetehtaan rakennus voisi toimia inspiraationa uudelle museolle. Taidetehtaan ja uuden museorakennuksen välissä on kuitenkin Mediakeskus ja aukio eli ne eivät ole suoraan yhteydessä toisiinsa.

Tontin A ja Taidetehtaan väliin jää aukio, jossa sijaitsee Anssi Pulkkinen sekä Taneli Rautiaisen ”Asetelma kaupunkitilassa” valaisinpylväsveistos-kokonaisuus. Lisäksi aukkiolla järjestetään erilaisia tapahtumia. Aukio on vilkas alue, koska sieltä on sisäänkäynti Taidetehtaaseen ja Mediataloon. Aukiolle avautuu kahvila ja aukio toimii kauppakadun päätteenä.

Tontti A

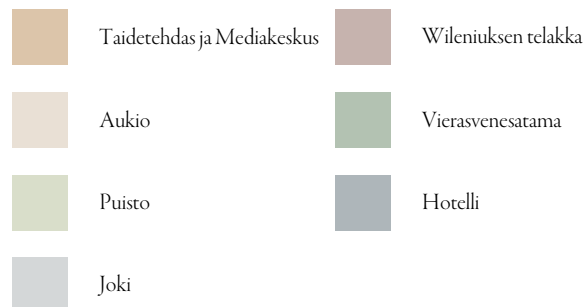
Taidetehtas ja Mediakeskus
Aukio
Hotelli

Tontti B

Rantapuisto
Joki
Wileniuksen telakka
Vierasvenesatama
Hotelli

Tontti B sijaitsee rantapuiston yhteydessä, joten sen synergiaetuja ovat puisto, joki ja Wileniuksen telakka. Joenvarsi tulee tulevaisuudessa kehittymään aktiiviseksi rantapuistoksi, jonka osana museorakennus voisi olla. Museorakennus voisi hyödyntää puisto aluetta esimerkiksi veistospuistona, joka johdattelisi rakennukseen. Joki on myös tärkeä elementti Tontille B. Joki mahdollistaa vastarannalta katsottun upean vesipeiliefektin. Joki voi toimia myös inspiraationa arkkitehtuurille.

Tontin vieressä sijaitsee myös puurakenteinen ainutlaatuinen Wileniuksen telakka. Telakan läheisessä läsnäolossa on potentiaalia yhteistyölle museorakennuksen kanssa, esimerkiksi telakan osallistuminen osaksi näyttelyä. Historiallisen elementin läsnäolo voi myös toimia inspiraationa museon arkkitehtuurille. Tontin B ympäristössä on monia Porvoolle ominaisia piirteitä, jotka voivat toimia museorakennuksen inspiraationa ja jotka antavat mahdollisuuksia näyttävälle arkkitehtuurille.

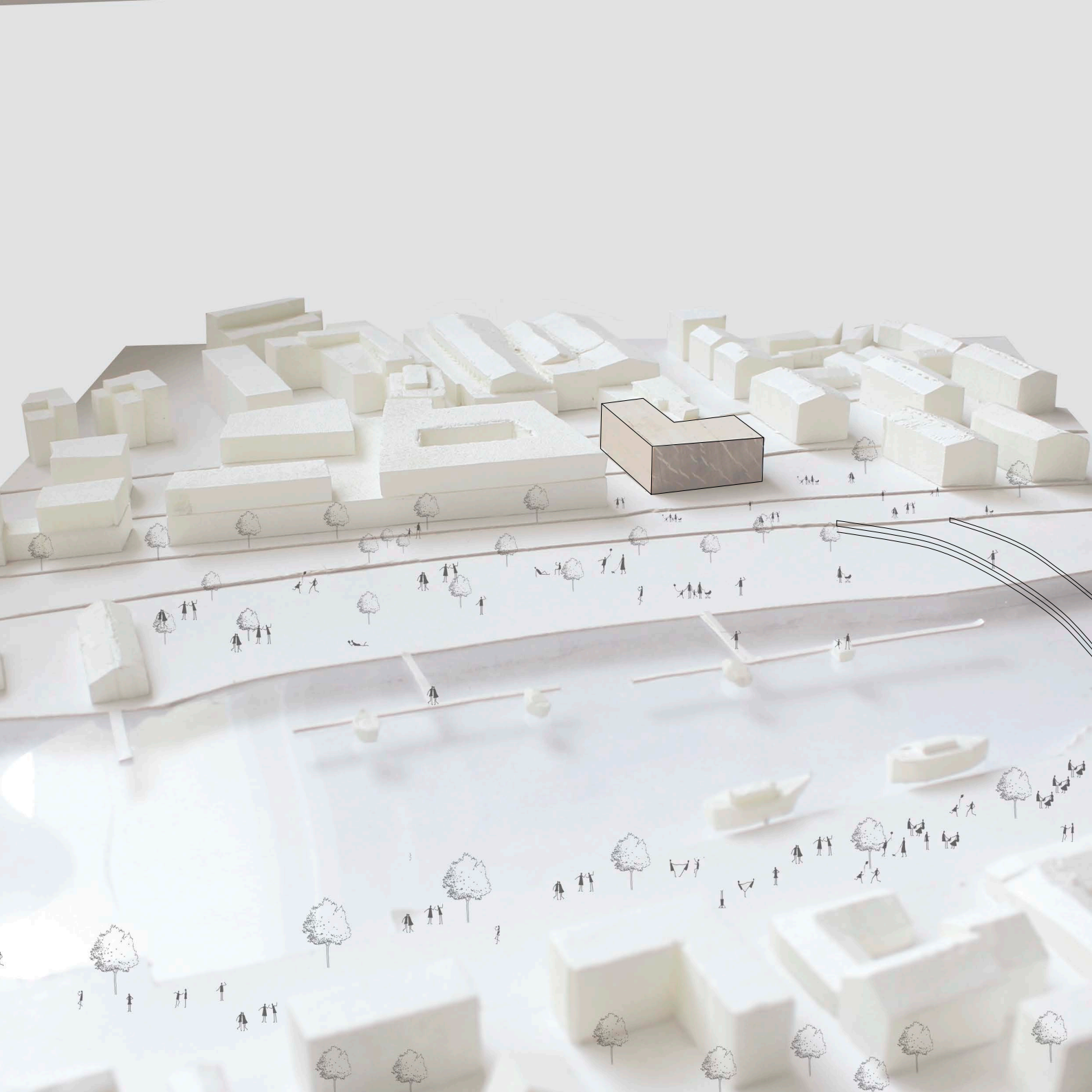

MASSOITTELU TONTTI A

Taidemuseorakennuksen koko tulee olemaan noin 4000 kem². Ohessa on tutkittu museorakennuksen sopivuutta tontille A kaupunkikuvallisesti massoitte-
lun kautta. Rakennuksessa on kellarikerros. Tontilla A osa tiloista voidaan sijoittaa Taidetehtaaseen ja Mediakeskukseen.

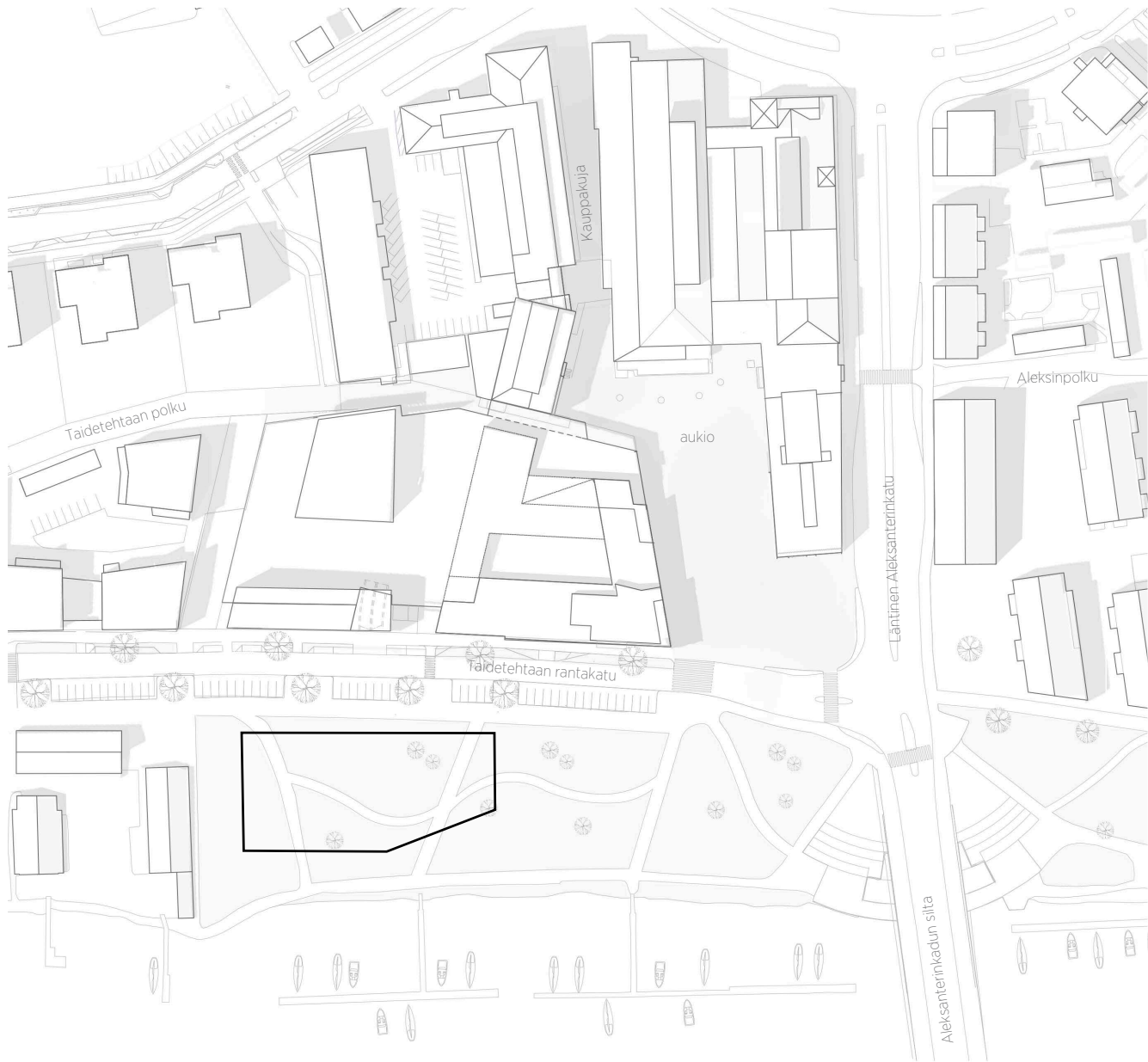
Taidemuseon koko:
4000 kem²
+1000 kem² sijoitettuna Taidetehtaaseen
(auditorio, toimistot..)

Tontti A

Tontti A:lla rakennusmassa täydentää luontevasti nykyisellään liian avonaisen korttelin kulmauksen. A tontille rakennettuna museo jättää huomattavasti enemmän tilaa uudelle puistolle joen varteen. Haasteita tontilla tuottaa sen pieni koko sekä L-muoto ja ympäröivät rakennukset.

- + K-kortteli ja museorakennus muodostavat Länsirannan keulakuvan
 - + Erilainen/mielenkiintoinen lähtökohta: osana korttelia
 - + Yhteistyömahdollisuudet: Taidetehdas, Mediakeskus, hotelli, aukio
 - + Kulttuurin ja vapaa-ajan rannan aktiviteetteja ja tapahtumia rakennuksen yhteyteen
 - + Huolto kellarikerroksesta pysäköintihallin kautta
 - + Pysäköinti helppo järjestää olemassa olevan pysäköintihallin jatkeeksi
 - + Kustannusetu, osa toiminnista voi sijoittua viereisiin rakennuksiin
-
- Tontilla haasteellisesti tilaa erilaisille massoitteiluille
 - Rakennuksesta rajallisesti pitkiä näkymiä
 - Rakennus näkyy rajallisesti kaukaa, piilossa korttelin sisällä
 - Rakennus peittää viereisten rakennuksien ja aukion näkymiä
 - Vieressä vilkkaita autoteitä, joista melu, saaste ja näkymä haittoja

MASSOITTELU TONTTI B

Taidemuseorakennuksen koko tulee olemaan noin 5000 kem². Ohessa on tutkittu museorakennuksen sopivuutta tontille B kaupunkikuvallisesti massoitte-
lun kautta. Rakennuksessa on kellarikerros.

Taidemuseon koko:
5000kem2

Tontti B

Tontilla B rakennus on näkyvämmällä paikalla ja se on huomattavasti enemmän osana puisto sekä jokea. Haasteita tontilla tuottaa sen mittakaava suhteessa Wileniuksen telakkaan ja joen varren pienimittakaavaiseen ympäristöön. Rakennus vie myös tilaa tulevalta joen varren puistolta.

- + Museossa taide- sekä luontonäyttelyitä : sijainti tukee näyttelyiden sisältöä
 - + Aktivoi rantavyöhykettä
 - + Muodostaa Länsirannan keulakuvan, lähtöportti saaristoon
 - + Kaavasuunnitelmassa varaus valmiina
 - + Hyviä näkymiä useaan suuntaan
 - + Tontilla tilaa erilaisille massoitteluille
 - + Yhteistyömahdollisuudet: veistospuisto, Wileniuksen telakka
 - + Kulttuurin ja vapaa-ajan rannan aktiviteetteja ja tapahtumia rakennuksen yhteyteen
-
- Rakennusmassan koko haasteellinen suhteessa pienimittakaavaiseen ympäristöön
 - Lähellä jokea ja tulvariski
 - Vie tilaa tulevalta joen varren puistolta
 - Hyvin lähellä suojeltua Wileniuksen telakan rakennusta
 - Pysäköinnin ja huollon järjestäminen voi olla haasteellista maatasen koron vuoksi

	Tontti A	Tontti B
Sijainti	Osana korttelia	Osana puistoa ja jokea
Kaupunkipuisto	Sijaitsee kaupunkipuistossa	Sijaitsee kaupunkipuistossa
Saapuminen	Hyvät yhteydet	Hyvät yhteydet
Melu ja saasteet	2 rajaavaa autotietä	1 rajaava autotie
Näkymät tontilta	Pitkiä näkymiä vähäisesti	Pitkiä näkymiä paljon
Näkymät tontille	Näkyvyys hyvä	Näkyvyys hyvä
Synergiaedut	Taidetehdas, mediakeskus, aukio	Puisto, joki, telakka, satama
Kaupunkikuva	Korkeus ei kasva liian suureksi	Korkeus haasteellinen
Varjostus	Varjostaa aukiota ja viereisiä rakennuksia	Ei varjosta
Maaperä	Maaperä +2,5 - tulvariski	Maaperä +1,5 - tulvariski suurempi
Kustannukset	Kustannuksetuna yhteiskäyttöiset tilat	Ei kustannusetua, kaikki tilat rakenettava
Muuta	Tontti kiinni viereisissä rakennuksissa	Ei rakennuksia kiinni tontissa
Historiallisia elementtejä	Taidetehdas	Wileniuksen telakka

 Haasteellinen asia

 Positiivinen asia

YHTEENVETOJA PÄÄTÖS

Porvoon kaupungin kanssa järjestetyn kokouksen lopputuloksena valitsimme tontin A suunnittelun lähtökohdaksi.

Molemmilla tonteilla on mielenkiintoiset lähtökohdat, jotka johtavat aivan erilaisiin lopputuloksiin. Tontti A on osana korttelin toimintoja ja täydentää nyt liian avonaisen korttelin kulmauksen. Tontti B aktivoi rantaa ja seisoo itsenäisenä kappaleena Porvoon jokimiljöössä.

Tontti A havaittiin analyysien perusteella haasteellisemmaksi ja ratkottavia ongelmakohtia on enemmän. Kuitenkin Tontti A:n suunnittelua rajaavat tekijät ja poikkeavampi sijainti osana korttelia voivat mahdollistaa mahdollistaa ylläyksellisemmän arkkitehtuurin ja lopputuloksen kuin Tontti B.

Tontin A suurimpana etuna ja päätökseen vaikuttavana ominaisuutena pidettiin läheisyyttä Taidetehtaan ja mediakeskuksen vieressä. Sijainti mahdollistaa suuria synergia- sekä kustannusetuja. Taidetehtaan läheisyydessä uusi museorakennus voi hyödyntää jo Taidetehtaassa ja mediakeskuksessa olevia tiloja, jotka ovat olleet vähäisessä käytössä. Näin ollen näitä tiloja ei tarvitse rakentaa uuteen museorakennukseen.

.....→ TONTTIA

3. PROCESSI

Referenssikohteet

Prosessin aikana tutkin useita referenssikohteita. Oheen on listattu muutama referenssikohteista, joilla koin olevan samanlainen lähtökohta historiallisen rakennuksen läheisyydessä, samankoinen tilaohjelma, rakennus oli puurakenteinen tai museossa oli itsessään mielenkiintoisia valon- ja tilankäytön ratkaisuja. Kohdevierailut museoihin 1 ja 8.

1. Serlachius museo Gösta, / Mänttä-Vilppula, Suomi / MS_XI & Huttunen-Lipasti Arkkitehdit

Puurakenteinen museorakennus, joka sijaitsee vanhan historiallisen Gustaf museon vieressä. Laskeutuva ja nouseva kattomuoto mahdollistaa erikorkuista näyttelytilaa. Pitkä ja kapea rakennusmassa on asemoitu niin, että näkyvät järvelle säilyvät.

2. Juutalaismuseo / Seduva, Latvia / Lahdelma&Mahlamäki Arkkitehdit

Museorakennuksen veistoksellinen muotokieli muistuttaa Itä-Euroopan Juutalaiskielien viistokattoisia rakennuksia. Julkisivut muistuttavat juutalaisrakennuksien paanukattoja.

4. Dujiangfu Architecture Art Museum / Chengdu, China / Ruf Architects

Puurakenteinen museorakennus, jonka muotokieli muistuttaa alueen vanhasta rakennuskannasta. Rakennuksen sisätiloihin muodostuu kaunis rytmi puisista rakenteista, jotka ovat jätetty näkyviin. Puu materiaalina tekee rakennuksen tunnelmasta lämpimän ja kutsuvan. Sisä- ja ulkotilan raja on häilyvä.

6. Tampere art museum / Tampere, Suomi / AOR arkkitehdit

Museorakennus säilyttää pienellä koollaan mahdollisimman paljon ympäröivää puistoaluetta. Rakennuksen muotokieli muistuttaa Tampereen historiallisia teollisuusrakennuksia. Rakennuksen ylemmistä kerroksista avautuu pitkiä näkymiä ympäristöön.

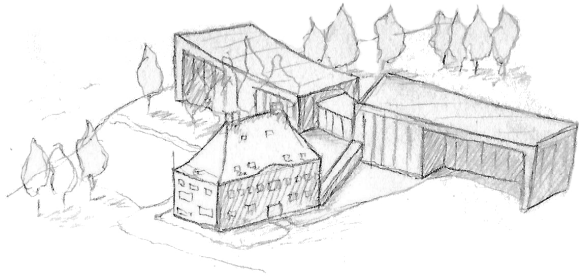
7. River and Rowing Museum / Henley, England / David Chipperfield Architects

Kaltevakattoinen muotokieli muistuttaa Oxfordshiren puurakenteita. Suuret ikkunat mahdollistavat upeat näkymät joelle päin. Julkisivujen tammiverhous on ekologinen ja pitkäikäinen valinta.

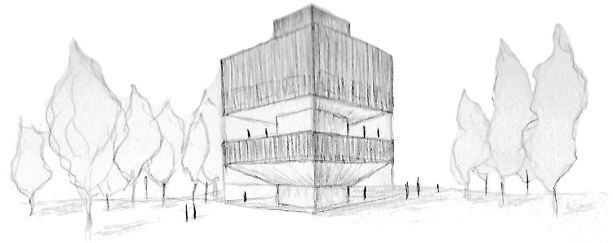
8. New Visitor Center of Cluny Museum / Paris, France / Bernard Desmoulin Architecte

Rakennus sijaitsee historiallisten elementtien läheisyydessä täydentäen korttelin kulmauksen. Katua aktivoivat tilat sijaitsevat katutasossa ja näyttelytilat omana yksikkönä toisessa kerroksessa. Rakennusmassa jatkaa viereisen vanhan rakennuksen taittehtivaa siluettia.

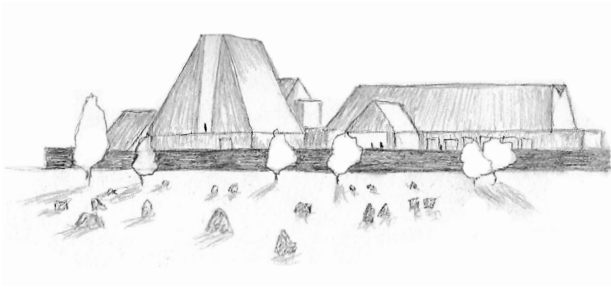
1.

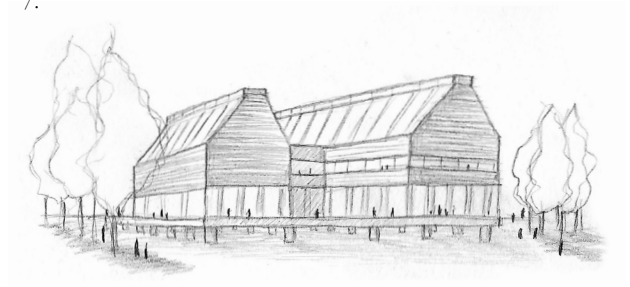
6.

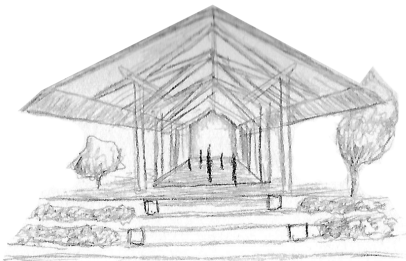
2.

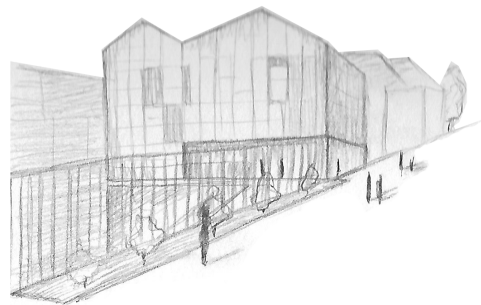
7.

3.

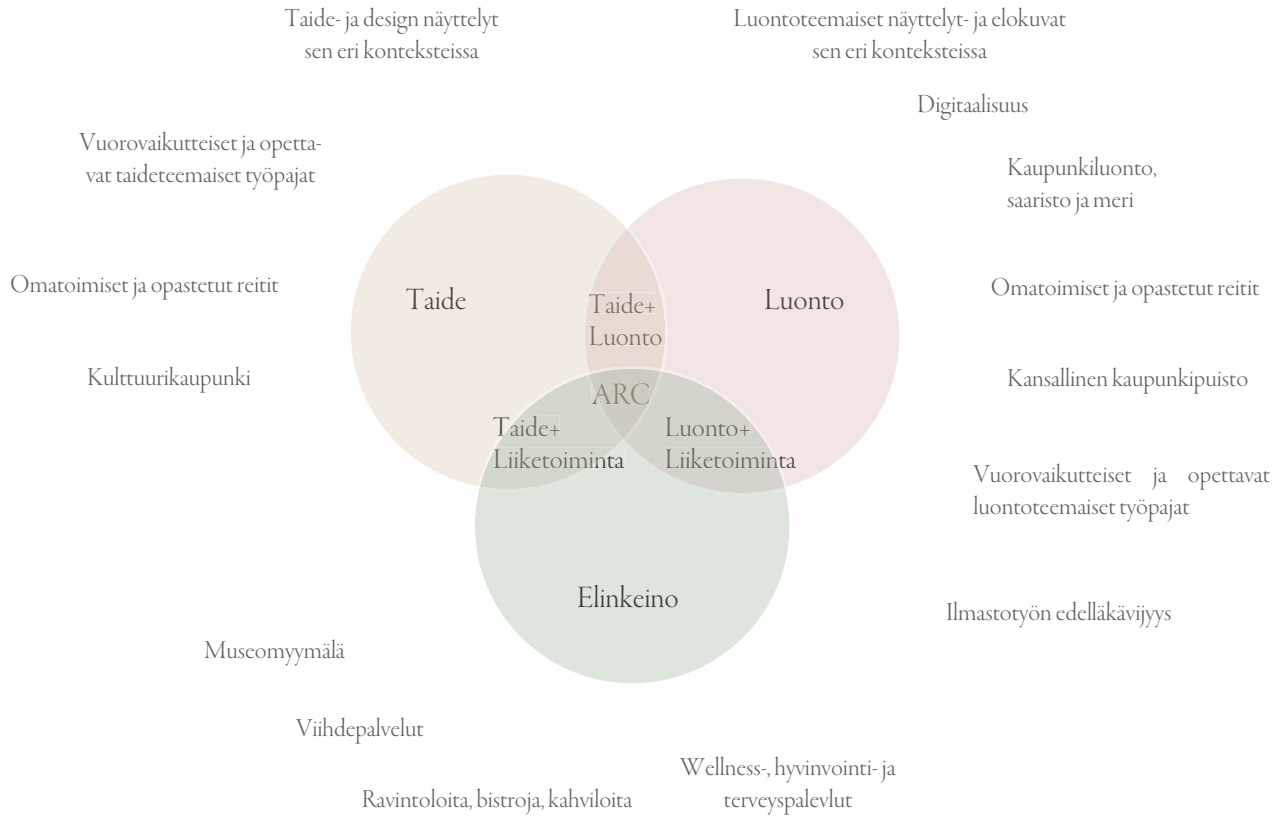
8.

1. Kaupunkikuvallisesti korkealaatuinen suunnitelma
2. Historiallisten elementtien huomioiminen
3. Porvoota kuvastava arkkitehtuuri
4. Korttelin kulmauksen täydentäminen
5. Aukion aktivoiminen
6. Aukion ja puiston välisen reitin voimistaminen
7. Ekologisuus, puurakentaminen
8. Näkymät joelle ja vanhaan kaupunkiin
9. Melu ja saasteongelmien huomioiminen (autotiet)
10. Kansallinen kaupunkipuisto

Tavoitteet

Oheinen lista kuvastaa suunnittelutehtävän tavoitteita, jotka koin tärkeäksi valitulla tontilla. Tavoitteet toimivat kantavana tekijänä läpi koko suunnitteluprosessin. Pääasiallisena tavoitteena oli löytää suunnittelun keinoin kaupunkikuvallisesti korkealaatuinen ratkaisu, joka kuvastaa Porvoon rikasta ja pitkää historiaa.

Kuva 36.

Mitä museo sisältää?

Porvoon kaupunki on nimennyt hankkeen nimellä ARC (Arts and River center, Taide- ja jokikeskus).

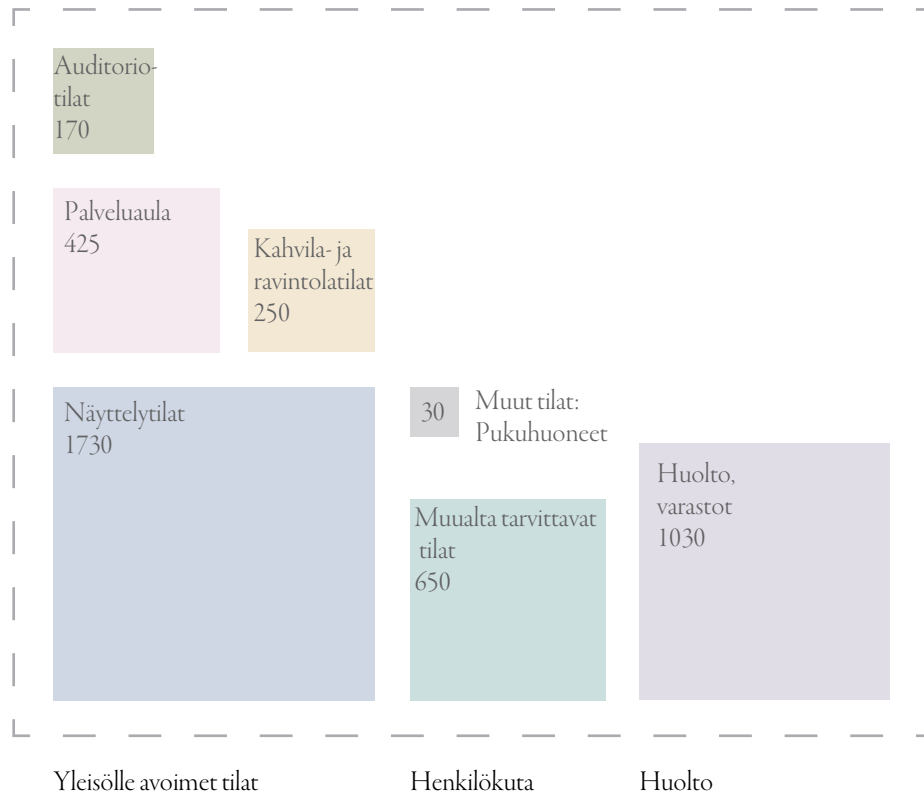
Rakennus on uudenlainen ihmisen ja ympäristön vuoropuhelua synnyttävä näyttelykeskus. Näyttelyt perustuvat klassisen ja nykyaiteen, kansallisen kaupunkipuiston kulttuuriympäristöjen, aineettoman kulttuuriperinnön sekä luonnon - erityisesti joki- ja meriluonnon - vuoropuheluun. Taide on museossa suuremmassa roolissa kuin luonto, mutta luontonäyttelyitä tukee ympäröivä kaupunkipuisto ja joki.

PALVELUAULA	424	MUUT TILAT	900
Atula	210	S1-väestönsuoja / varasto	160
Atula, vaatenaulakko	26	IV-konehuoneet	230
Info/Respa	23	Tekniset tilat	90
Respan taustatyöskentelytila	11	Portaat ja käytävät	420
Kopiointi/varasto	9		
Wc-tilat	77		
Museomyymälä	68	PYSÄKÖINTIHALLI (28ap)	1055
NÄYTTELYTILAT	1727	MEDIAKESKUKSEEN JA TAIDETEHTAASEEN SIIJOITTUVAT TILAT	1022
Päänäyttelyt (320+140+325+133+13)	931	Monitoimi- ja näyttelysali/auditorio 300 asiakaspaikkaa	172
Erikoisnäyttelyt taide	280	Aputilat (AV + tulkki)	50
Erikoisnäyttelyt luonto/kaupunkipuisto	310	Toimistot	400
Näyttelyn AV-tila (22+25)	47	Näyttelyverstaat ja graafiset työtilat	200
Workshop-tila	92	Tekniset tilat	200
Tarvike-, AV- ja seinävarastot	67		
KAHVILA- JA RAVINTOLATILAT	247		
Kahvila- ja ravintolasalin osuus	160	KAIKKI TILAT (ei pys.hal.):	
Valmistuskeittiö- ja aputilat	87	Hyötyala	4280m ²
HENKILÖKUNTA	900	UUDEN RAKENNUKSEN TILAT (ei pys.hal.):	
Pukuhuoneet	28	Tilavuus	28330m ³
Konservointi	110	Hyötyala	3458m ²
Lastaus- ja -laituri	300	Bruttoala	4744m ²
Pakkaus- ja tasaantumistila	145	Kellari	1848m ²
Tecossäilytys- ja valmistelutila	250	1.krs	1395m ²
Jätehuone, siivous ja myymälävarasto	67	2.krs	1501m ²

Tilaohjelma

Tilaohjelma perustuu Porvoon kaupungin alustavaan tilaohjelmaan. Tavoitteena oli, että Taidetehtaan tyhjiä tiloja voitaisiin käyttää osittain hyödyksi uutta museoa suunniteltaessa. Suunnittelun edetessä tilaohjelma tarkentui ja osa tiloista löysi paikkansa Taidetehtaasta sekä Mediakeskuksesta. Taidetehtaaseen ja Mediakeskukseen sijoitettavien tilojen suunnittelu eikä tarkemman sijainnin tutkiminen kuulu suunnittelutehtävään.

Yhteensä 4280

Tilaohjelman tilojen koot suhteessa toisiinsa

Oheinen kaavio havainnollistaa tilaohjelman tilojen kokoa suhteessa toisiinsa. Voimme huomata, että suurimman kokonaisuuden museorakennuksen tiloista vie näyttelytilat. Tiloista 820m² (muualta tarvittavat tilat+auditorio) on mahdollista sijoittaa Taide-
tehtaan ja Mediakeskuksen tiloihin.

2.KRS

NÄYTTELYTILAA
(LUONNON VALOA
KATOLTA)

1.KRS

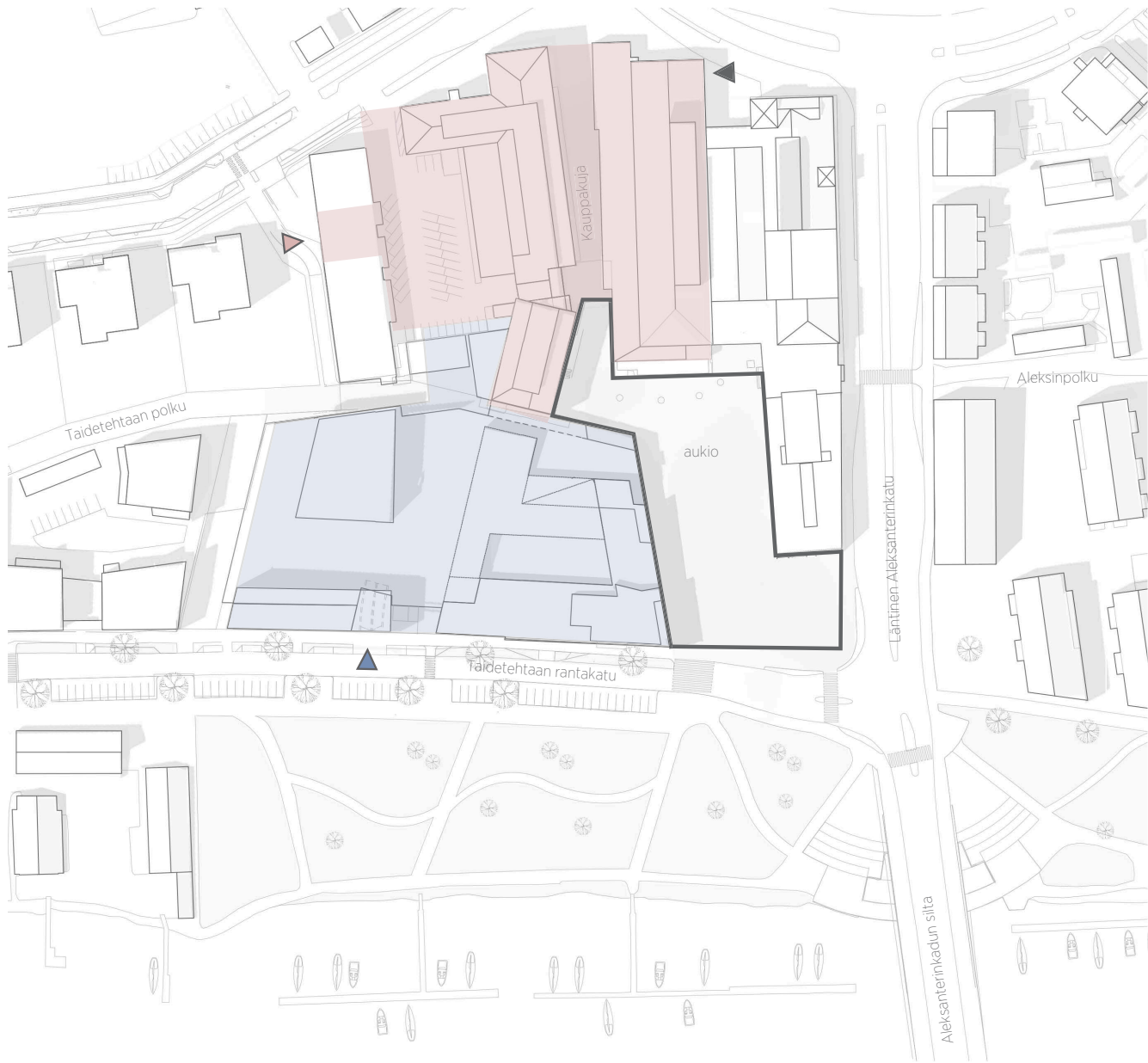
AULA
KAHVILA
MUSEOMYYMÄLÄ
NÄYTTELYTILAA
MONITOIMITILA/
AUDITORIO

KELLARI

TEKNISET TILAT
HUOLTO

Tilaohjelma kerroksittain

Tilaohjelman tarkennuksien jälkeen luonnostelin tilaohjelman tilojen sijaintia isossa skaalassa. Useiden testien jälkeen kaikista vahvimaksi ja luonnollisemmaksi vaihtoehdoksi muodostui oheisen kaavion mukainen järjestys. Kellarikerrokseen on sijoitettu tekniset tilat ja huolto, koska tilat ovat toissijaisia tiloja ja ne eivät tarvitse luonnon valoa. Katutasoon on sijoitettu paljon luonnon valoa vaativat tilat, jotka myös samalla aktivoivat katutilaa. Katutasossa sijaitsee myös tiloja, joita voidaan käyttää moneen tarkoitukseen erillään näyttelytiloista. Ylemmissä kerroksissa sijaitsee näyttelytilat, jotka saavat luonnonvaloa kattoikkunoiden kautta ja ovat omana selkeänä kokonaisuutena erillään julkisemmasta katutilasta.

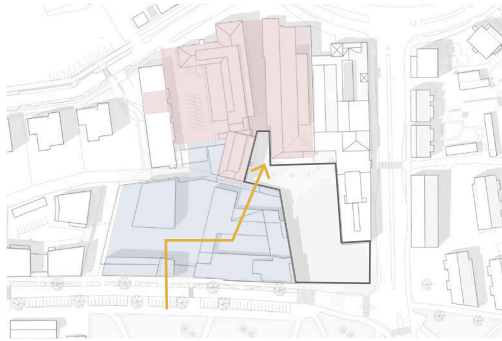
	Alue, johon mahdollista sijoittaa museon kellarikerros
	Olemassa oleva maanalainen pysäköintihalli
	Olemassa olevan pysäköintihallin sisäänajo
	Tuleva K-Korttelin pysäköintihalli
	K-Korttelin pysäköintihallin sisäänajo
	Taidetehtaan huollon (katutasossa) sisäänajo

Huolto

Huollon järjestäminen maantasokerroksen kautta ei ole mahdollista, koska rakennuksen kaikki sivut ovat näkyvällä paikalla, joten huollon hienovarainen piilotaminen olisi haasteellista. Huoltotilat vaativat myös paljon tilaa, jolloin katua aktivoivat tilat eivät mahtuisi katutasoon. Huollon järjestäminen ei olisi myöskään turvallista risteysalueen ja aukion läheisyydessä. Kokonaisuus kärsisi ratkaisusta.

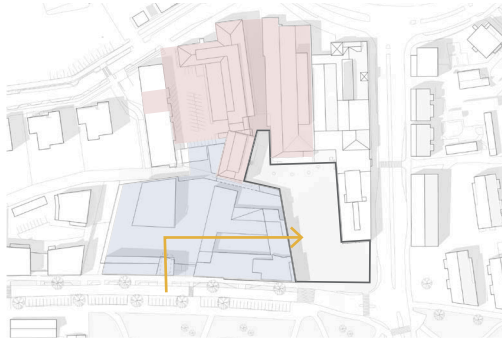
Huoltoa ei voi myöskään järjestää Taidetehtaan jo olemassa olevan huollon kautta, koska lastaus- ja hienovaraiset tilat, hissi ja käytävät ovat mitoitukseltaan liian pieniä eikä laajennusvaraa ole. Lisäksi etäisyys museoon on pitkä.

Huollon sijoittaminen kellarikerrokseen olisi paras ratkaisu museorakennuksen toimivuuden kannalta. Taideteoksia kuljettava rekka vaatii kuitenkin paljon korkeutta ja suuren kääntösäteen, mikä aiheuttaa haasteita suunnittelulle. Seuraavalla aukeamalla on esitelty kolme huoltovaihtoehtoa, jotka esittelin Porvoon kaupungille.

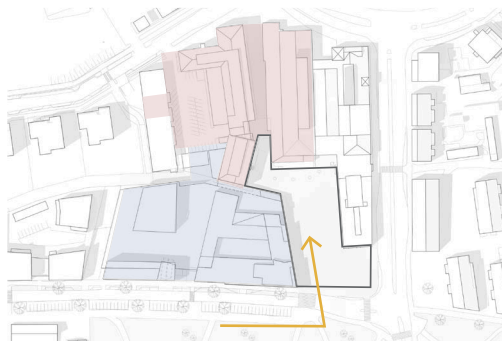
1. Huoltoajo K-Korttelin kautta Taidetehtaaseen

Huoltoajo järjestetään K-Korttelin pysäköintihallin kautta suoraan Taidetehtaaseen. Kellarikerrokseen rakennetaan lastauslaituritilat. Teokset kuljetetaan Taidetehtaan kellarissa sijaitsevilla hissillä toiseen kerrokseen konservointi ja säilytystiloihin. Teoksien kuljettaminen museorakennukseen tapahtuu Taidetehtaan julkisten sisätilojen kautta. Säilytystilojen ja huollon järjestäminen Taidetehtaaseen on haasteellista, koska tiloista on pitkä matka museorakennukseen. Lisäksi Taidetehtaan hissit eivät täytä taide-
teosten kuljettamiselle oleellisia koko vaatimuksia. Rekan kääntösäde on suuri, joten se vie tilaa autopaikoilta pysäköintihallissa.

2. Huoltoajo K-Korttelin kautta suoraan museoon

Huolto järjestetään K-Korttelin pysäköintihallin kautta suoraan museorakennuksen tiloihin. Museon lastauslaituri ja säilytystilat sijaitsevat kellarikerroksessa. Rekan kääntösäde on suuri, joten se vie tilaa autopaikoilta pysäköintihallissa. Toiminnallisesti museon kannalta ratkaisu on toimivampi kuin vaihtoehto 1.

3. Huoltoajo puistosta suoraan museoon

Jos K-Korttelin korkeus ei riitä rekalle, huolto järjestetään puiston kautta museorakennuksen kellarikerrokseen. Puistoon sijoitetaan ajoramppi maan alle. Näin taiderekalle saadaan tarpeeksi korkea kulkureitti lastauslaiturille. Lastauslaituri sekä säilytystilat sijaitsevat museorakennuksen välittömässä yhteydessä kellarikerroksessa. Ratkaisussa ajoramppi vie tilaa puistosta ja vaatii maisemointia rakennelman piilottamiseksi ja sulauttamiseksi ympäristöön. Toiminnallisesti museon kannalta ratkaisu on toimivampi kuin vaihtoehto 1.

Kellarikerrosten korkeudet:

Taidetehdas:

Kerroskorkeus	3,7
Sisäkattokorkeus	2,3
1.krs	+4,6
kellari	+0,9

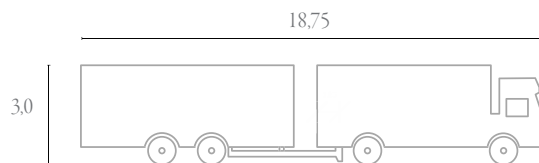
K-Kortteli:

Kerroskorkeus	4,1
Sisäkattokorkeus	3,6
1.krs	+3,5
kellari	-0,6

Uusi museo:

Kerroskorkeus	4,6
Sisäkattokorkeus	4,1
1.krs	+2,5
kellari	-2,1

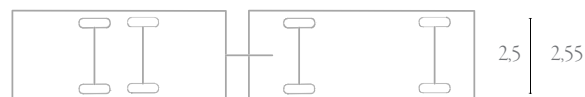
Taidekuljetus rekan korkeus: 3m

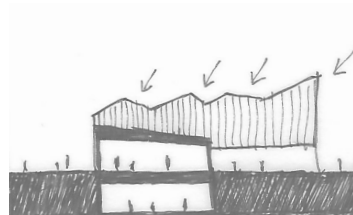
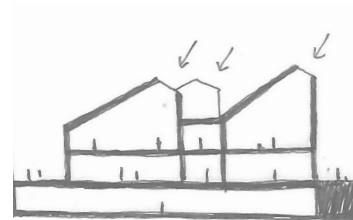
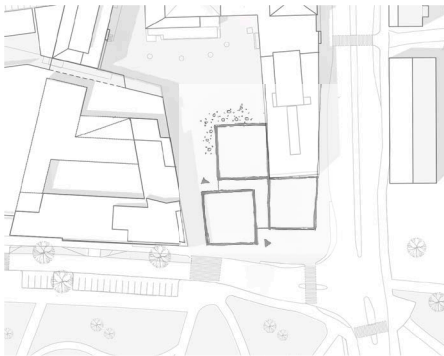
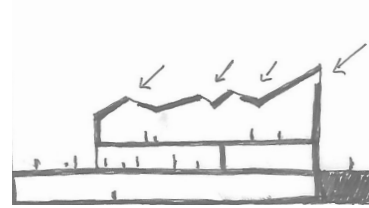

Yhteenveto

Vastaanotto- ja varastotilojen sijoittaminen museorakennuksen kellarikerrokseen on toiminnallisesti paras ratkaisu. Näin tilat ovat museon välittömässä yhteydessä, jolloin teoksien kuljettaminen näyttelytiloihin on helpompaa.

Taidetehtaan kellarin korkeus on liian matala rekalle. Huollon järjestäminen K-Korttelin kellarikerroksen kautta on toiminnallisesti paras ja kaikista huomattommin ratkaisu ympäristön kannalta. Tämän vuoksi huolto vaihtoehto 2 on valittu suunnitelman lähtökohdaksi. Ratkaisu edellyttää, että K-korttelin kellarin korkeus saadaan neuvoteltua tarpeeksi suureksi. Jos tulevan K-korttelin kellarin korkeus ei riitä, suunnitelmassa käytetään vaihtoehtoa 3. Tässä suunnitelmassa lähtökohtana on vaihtoehto 2.

Konseptivaihtoehdot

Prosessin alkuvaiheessa työstin useampia konseptivaihtoehtoja, joista ohessa on esitetty kolme vaihtoehtoa.

1. Siluetti

Konsepti perustui suoriin johtopäätöksiin tilaohjelmasta ja alueen kulkureiteistä. Rakennusmassa täydentää nykyisellään auki olevan korttelin nurkan yhtenäisellä massalla, joka sulautuu linjoillaan muuhun suurimittakaavaisen korttelirakenteeseen. Suuret ikkunat omaavat katua aktivoivat tilat olivat sijoitettu aukiolle ja joelle päin. Sisäänkäynti tapahtui rakennuksen kulmasta "maisema-aulasta". Konseptin vahvuutena olivat arkkitehtuurin vahva inspiraatio Porvoon ja Länsirannan ominaisista piirteistä sekä alueen toiminnallisuuden vahvistaminen kokonaisuutena. Ratkaisu oli kokonaisvaltaisesti konseptiehdotuksista vahvin ja kiinnostavin.

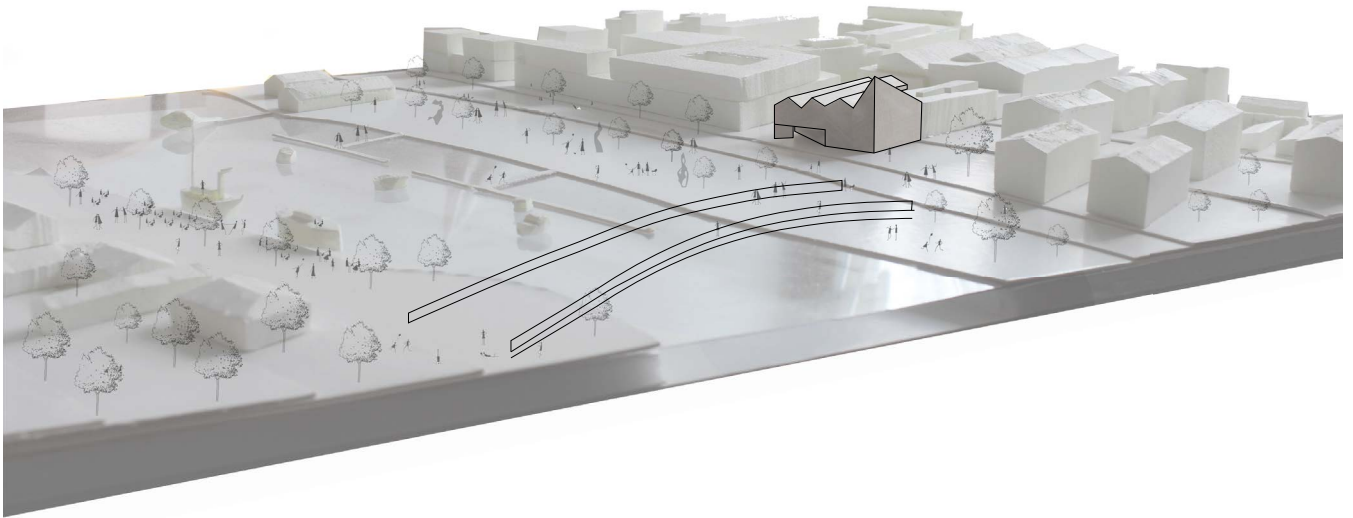
2. Palat

Konsepti perustui olemassa oleviin reitteihin ja niiden vahvistamiseen ja korttelin suurimittakaavaisesta massoittelemasta erottumiseen. Rakennusmassa on jaettu kolmeen osaan, joiden väliin jäävä tila on korkea aulatilaa. Konseptin vahvuutena on selkeä jako tilojen välillä ja erilaisten mielenkiintoisten tilojen ja tunnelmien luonti. Konseptin rakennusmassat kuitenkin ajautuivat hyvin lähelle K-korttia ja sisäänkäynnit eivät vahvistaneet kaavoitettua yhteyttä rantaan. Kaupunkikuvallisesti rakennusmassat eivät täydentäneet kulmausta tarpeeksi sopivalla ja jännittävällä tavalla.

3. Silta

Konsepti perustui "siluetti" konseptin havaintoihin, mutta erottautui siitä puiston puolella sijaitsevalla rakennusmassalla, joka yhdistyy muuhun rakennukseen maanalaisen kerroksen kautta. Konseptin vahvuutena on puiston ottaminen osaksi suunnitelmaa ja rantavyöhykkeen aktivointi. Suunnitelma kuitenkin tuottaa paljon maaperälle haastellista ja kallista kellaritilaa ja asettaa pitkiä etäisyyksiä huollolle ja henkilökunnan valvonnalle. Museon kiertö on haasteellisempi kuin aiemmissa konsepteissa.

4. SUUNNITELMA

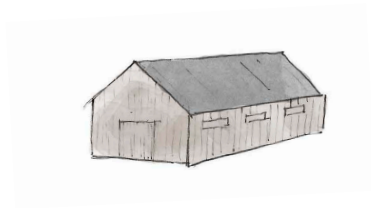
KONSEPTISTA SUUNNITELMAKSI

Suunnitteluprosessini koostui jatkuvasta vuorovai-
kutuksesta tilaohjelman, tilojen, plaanin, materiaa-
lien ja ympäristön välillä. Prosessi-osioon kirjatut
tavoitteet toimivat kantavana tekijänä läpi koko
suunnitteluprosessin. Valittuani ”siluetti” konseptin
suunnitelman lähtökohdaksi, aloitin suunnitelman
pohjaratkaisun sekä ulkoisen olemuksen jatkotyös-
tön. Kattomuotoon vaikuttivat olennaisesti muun
muassa tarkemmat tutkielmat näyttelytilan ja muiden
tilojen tarvittavasta korkeudesta. Ulkoiseen olemuk-
seen vaikuttivat myös ympäristön rakennusmassojen
korkeudet ja tontin sijainti näkyvällä paikalla kort-
telin kulmassa. Muotokielen tutkimisessa suurena
hyötynä olivat työstämäni pienoismalli alueesta, joka
havainnollisti rakennusmassan kokoa suhteessa ym-
päristöön.

Pohjan tilajärjestely tarkentui matkan varrella ver-
rattuna alkuperäiseen ensimmäiseen skissiin. Pohjan
muoto ja tilojen sijainti pysyivät pääasiallisesti hyvin-
kin samana kuin alkuperäisessä konseptiehdotukses-
sani. Museorakennuksessa olennainen asia, johon tuli
kiinnittää huomiota oli myös valon määrä. Rakennus
sisältää tiloja, jotka nauttivat runsaasta luonnonvalos-
ta ja näkymistä suurien ikkunoiden kautta että tiloja,
jotka vaativat epäsuoraa luonnonvaloa. Katua akti-
voivat tilat ovat sijoitettu suurien ikkunoiden taakse
parhaaseen valon tulosuuntaan kun taas näyttelytilat
sijaitsevat pääosin suljetussa tilassa, johon tulvii epä-
suoraa valoa pohjoisesta kattoikkunoiden kautta.
Muuntojoustavuus oli myös tärkeässä osassa tutkies-
sani museon toiminnallisuutta.

Viljely

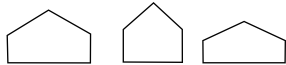
Alueen vanha rakennuskanta

Porvoolle ominainen miljöö

Inspiraatio

Rakennuksen inspiraationa toimivat Porvoon sekä Länsirannan historia ja ominaiset piirteet. Länsiranta oli pitkään viljelysmaata ja teollisuusympäristöä, jossa sijaitsi viljapeltoja sekä puurakenteisia pitkiä ja kapeita harjakattoisia rakennuksia, jotka toimivat muun muassa varastoina viljelyyn ja teollisuuteen liittyen.⁵ Harjakattoiset pienimittakaavaiset puurakennukset ovat myös ominainen piirre koko Porvoolle. Näiden tekijöiden inspiroimana syntyi Porvoota ja Länsirantaa kuvastava museorakennus, joka modernilla harjakatollaan luo kauniin siluetin joelta päin katsottaessa.

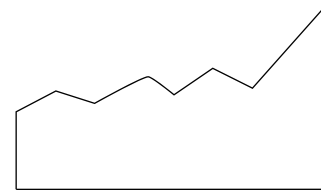
Historia

Rakennuksen inspiraationa toimivat Porvoon sekä Länsirannan historia ja ominaiset piirteet.

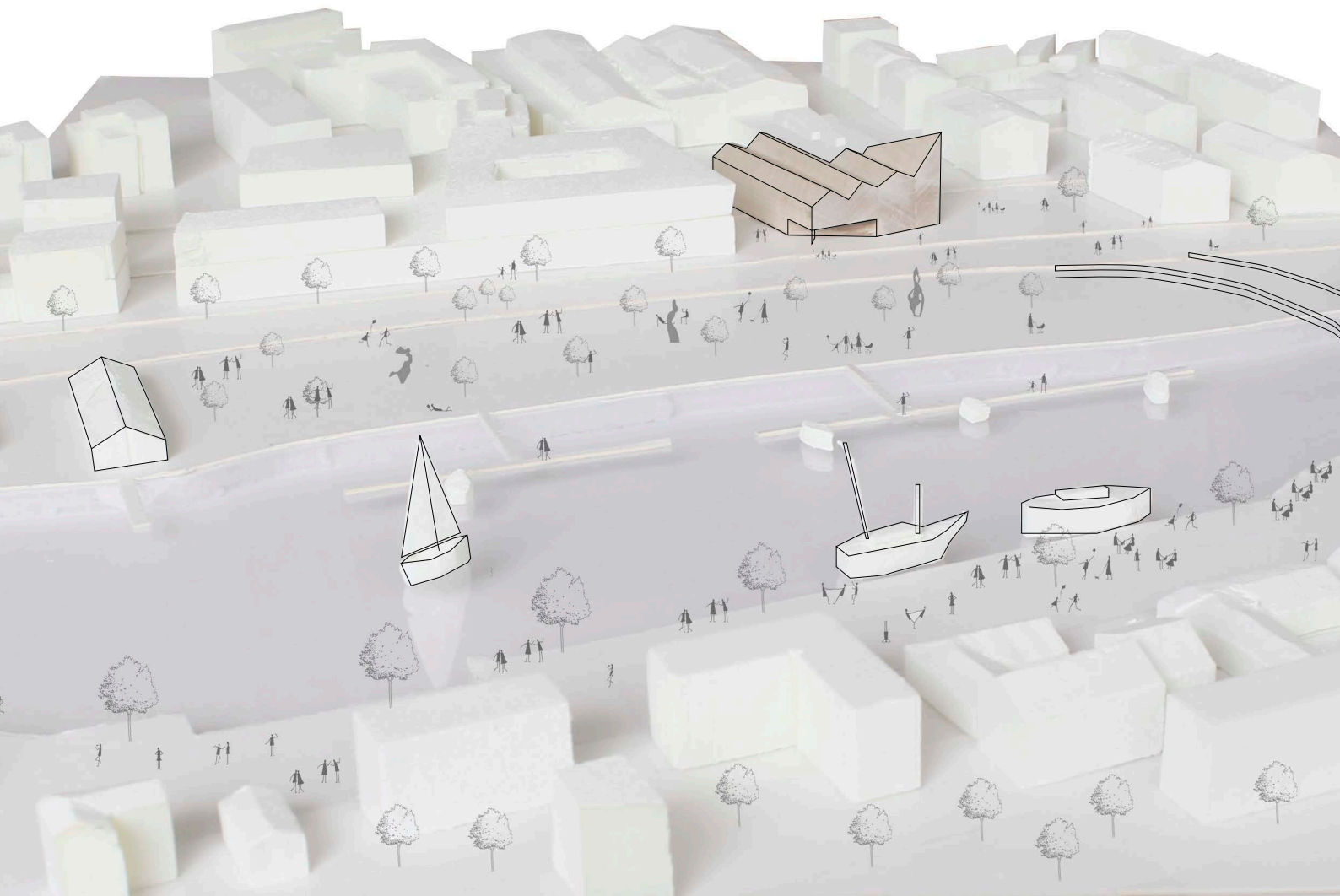
Rakennusmassa

Rakennusmassa koostuu kahdesta maanpäällisestä kerroksesta ja yhdestä kellarikerroksesta.

Lopputulokset

Rakennuksessa yhdistyy Porvoon historia ja ominaiset piirteet sekä korttelin suurimittakaavaisuus ja selkeä linjaisuus.

Kattomuoto tutkielma

Useiden kattomuototutkielmien jälkeen parhaaksi vaihtoehdoksi osoittautui muoto, joka nousee voimakkaasti korkeammalle risteysten kulmauksessa. Kattomuoto on moderni tulkinta alueella sijainneista harjakattoisista puurakennuksista. Kattomuoto muodostaa veistoksellisen siluetin ympäristöstä katsottuna.

Muiden rakennuksien julkisivut ovat esitetty viittellisesti,
koska osa rakennuksista on suunnitteilla/rakenteilla.

Kuvassa esitetty rakennuksien pääjulkisivumateriaalit.

K-kortteli

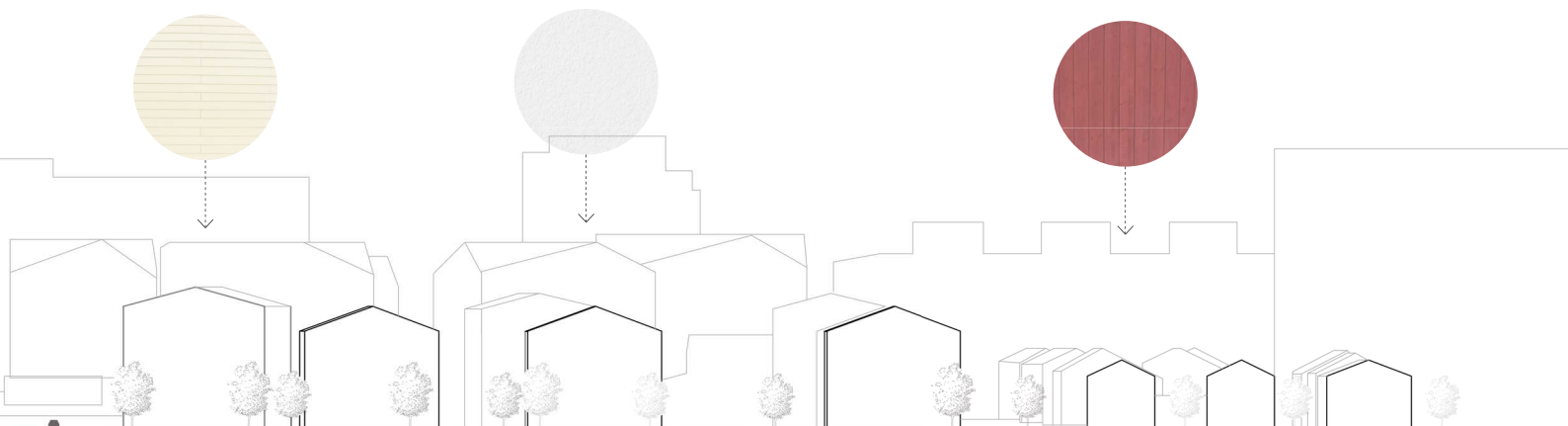
K-kortteli

Museo

Läntinen

Joen varren rakennukset ovat pääasiassa puujulkisivuisia. Uuden museorakennuksen takaa pilkistää Taidetehtaan punatiilinen julkisivu. Museorakennuksen puujulkisivuverhous on jatkumoa jokimiljööön puisille rakennuksille. Alueella sijainneet vanhat harjakattoiset varastorakennukset olivat pääasiassa pystypuuverhouksellisia.

Uuden museorakennuksen julkisivu on viittaus alueen historiaan. Pystyjulkisivu korostaa myös rakennuksen kattomuotoa ja veistoksellisuutta. Käsittelemätön harmaantuva puuverhous istuu hyvin alueen monimuotoiseen sävy maailmaan.

nen Aleksanterinkatu

Asuinrakennuksia

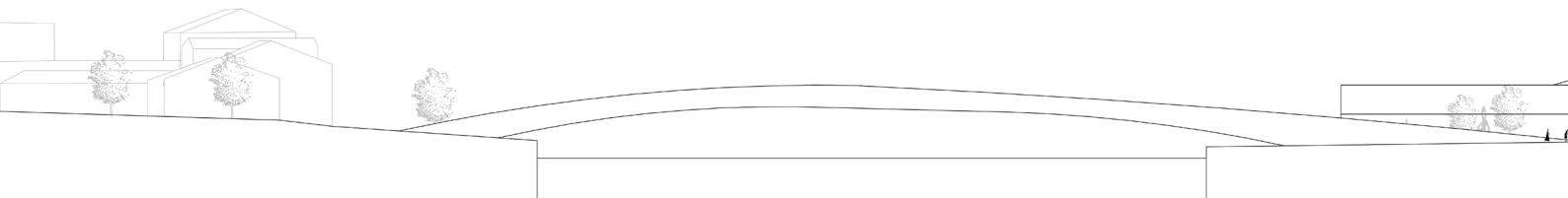
Asuinrakennuksia

Uusi puuverhous

Ajan kuluessa harmaantu-
nut puuverhous

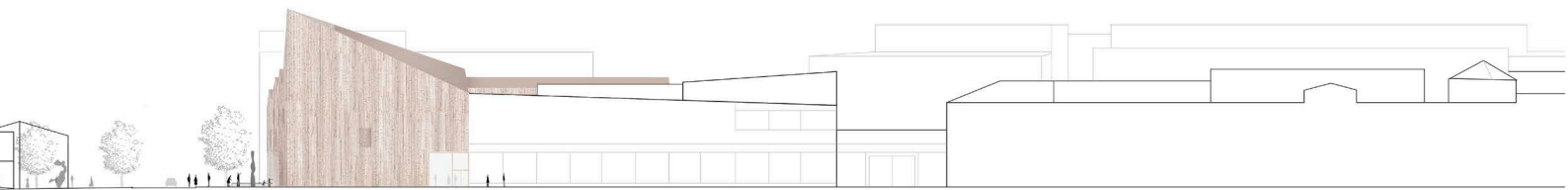
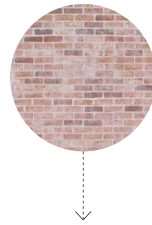
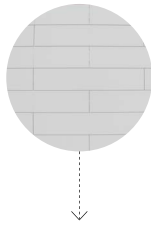
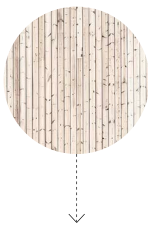
Vanhoja puurakennuksia

Wileniuksen telakka

Museorakennuksen korkein huippu muodostaa näkymän päätteen monesta suunnasta katsottuna. Rakennusmassat nousevat Taidetehtaan ja Mediakeskuksen aulasta kohti korttelin kulmauksessa sijaitsevaa museota.

Aleksanterinkadun sillalta saapuessa museo tervehtii ensimmäisenä ja toimii alueen uutena maamerkkinä. Rakennuksen pystypuujulkisivuverhous sopii myös hyvin tulevaan veistospuistoon, joen varressa sijaitsevaan Wileniuksen telakkaan ja vastarannan vanhaan puurakenteiseen miljööseen.

Ajan kuluessa puujulkisivu harmaantuu, jolloin sävy-maailma kohtaa Mediakeskuksen harmaan metallijulkisivun.

Taidetehtaan rantakatu

Museo

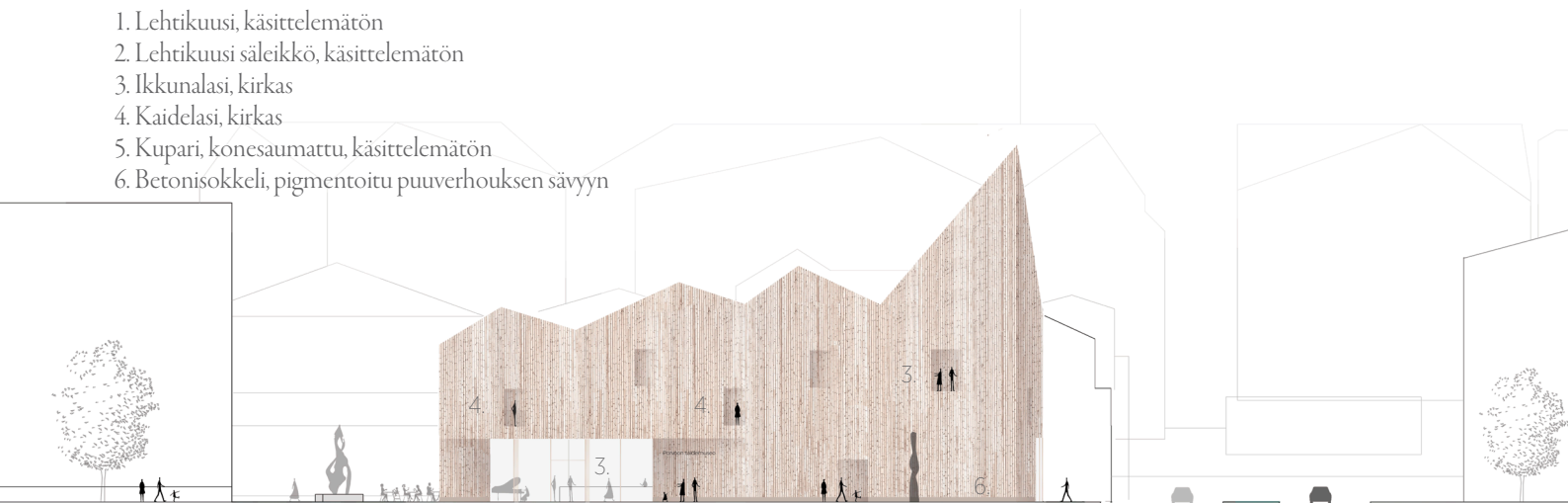
Mediakeskus

Aula

Taidetehdas

Materiaalit:

1. Lehtikuusi, käsittelemätön
2. Lehtikuusi säleikkö, käsittelemätön
3. Ikkunalasi, kirkas
4. Kaidelasi, kirkas
5. Kupari, konesaumattu, käsittelemätön
6. Betonisokkeli, pigmentoitu puuverhouksen sävyyn

K-kortteli

veistoskuja

pääsisäänkäynti

Läntinen Aleksanterinkatu

veistospuisto

Taidetehtaan rantakatu

Mediakeskus

Julkisivut, 1:500

Julkisivut pohjoiseen ja itään

Uudisrakennus on pinta-alaltaan melko suuri, joten sitä on pilkottu pienempiin osiin taittelevalla kattomuodolla. Kattomuoto on myös moderni tulkinta Länsirannan ja Porvoon historiallisesta pienimittakaavaisesta rakennuskannasta. Kattomuoto muodostaa kauniin siluetin joelta päin katsottaessa. Harjamuoto on myös nähtävissä aukiolta katsottaessa.

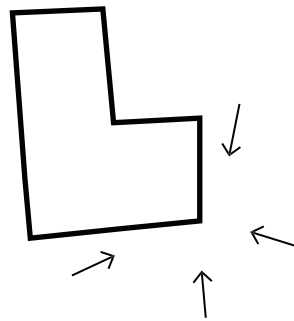
Veistoksellista kattomuotoa korostaa korttelin kulmausta kohti voimakkaasti nouseva harja. Korkein huippu toimii näyttävänä pitkien näkymien päätteenä monesta pääsaapumissuunnasta. Umpinainen katutaso voimistaa korkeaa huippua ja suojaa sisätiloja auto-ten hälinältä.

Julkisivu pohjoiseen ottaa linjansa Mediakeskuksen korkeudesta ja nousee jylhästi kohti korttelin kulmausta. Mediakeskuksen kattomuoto nousee myös kohti korttelin kulmausta, mutta uusi museorakennus jatkaa nousua jyrkempänä ja näin erottautuu vierisestä rakennuksesta.

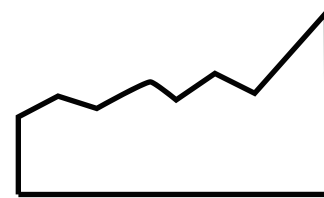
Julkisivumateriaalina toimii vertikaali lehtikuusi laudoitus. Vertikaalius korostaa rakennuksen veistoksellisuutta ja puu materiaalina on sopiva jatke ympäristön muille puujulkisivuille. Lämminsävyinen puu sopii myös punatiilisen Taidetehtaan läheisyyteen. Ajan kuluessa puun sävy harmaantuu taittaen Mediakeskuksen harmaan metalliseinän sävy maailmaan. Sokkeli on pigmentoitua betonia, joka sulautuu puuverhouksen värimaailmaan. Ikkunat ovat kirkasta lasia.

Materiaalit perinteisestä rakentamisesta

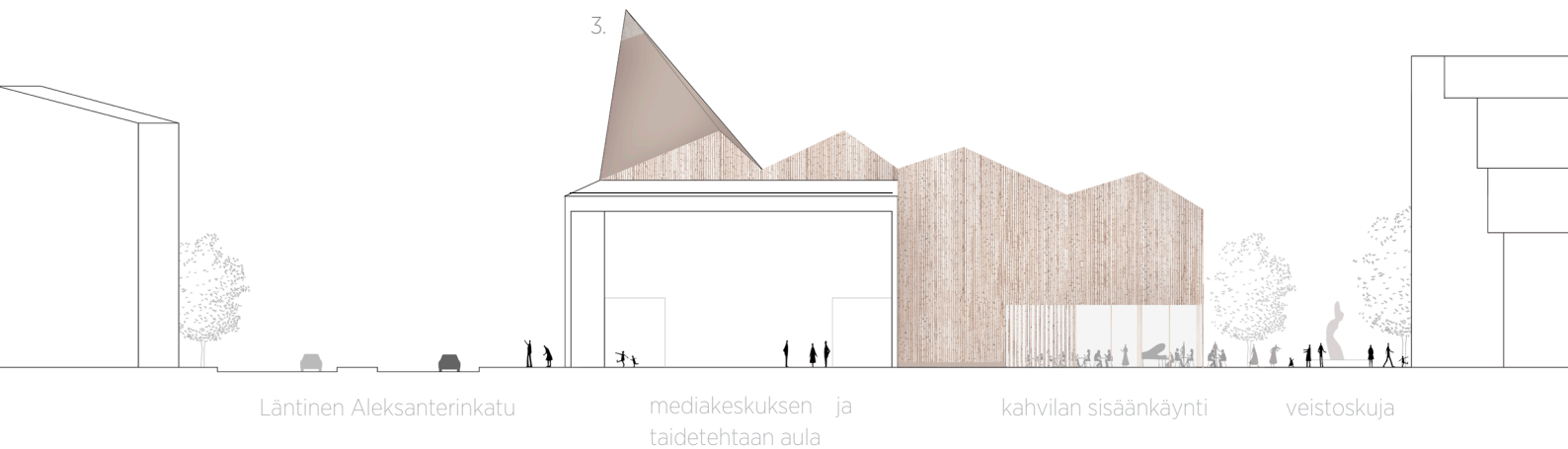
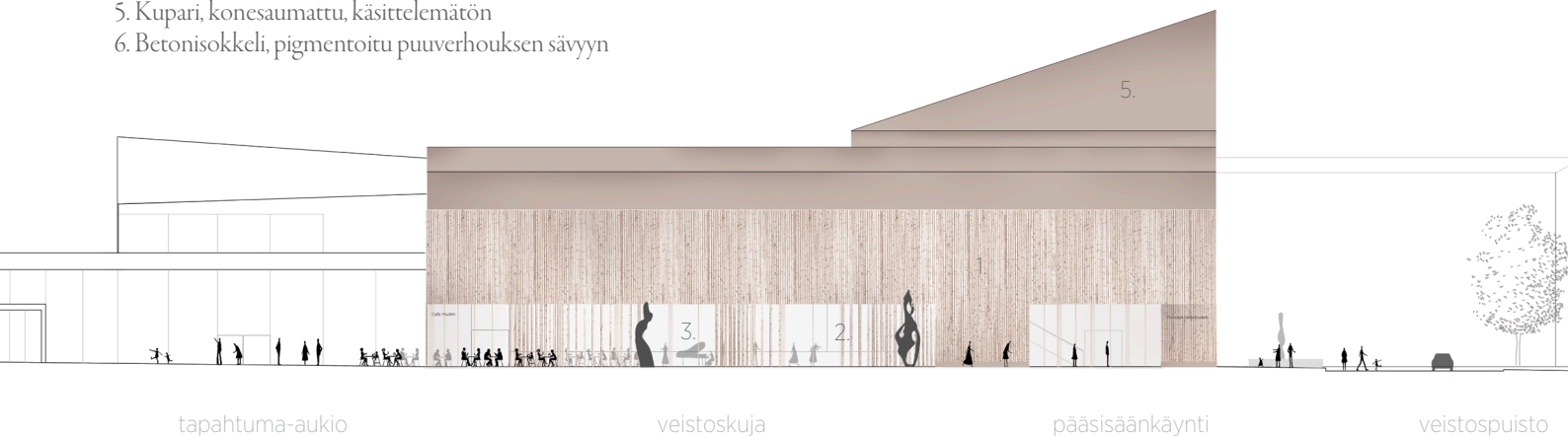
Huippu pitkien näkymien päätteenä

Muodostaa siluetin joelta päin katsottuna

Materiaalit:

1. Lehtikuusi, käsittelemätön
2. Lehtikuusi säleikkö, käsittelemätön
3. Ikkunalasi, kirkas
4. Kaidelasi, kirkas
5. Kupari, konesaumattu, käsittelemätön
6. Betonisokkeli, pigmentoitu puuverhouksen sävyyn

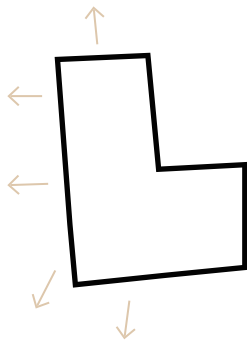
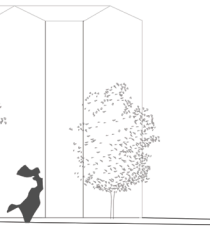
Julkisivut etelään ja länteen

Eteläinen julkisivu on aukotettu suuresti katutasosta, jotta katutason toiminnot aktivoivat aukion ja puiston välistä reittiä. Myös läntistä julkisivua on aukotettu katutasossa, jotta kahvila avautuu aukiolle. Suunnat ovat otollisia valon kannalta. Toista kerrosta ei ole aukotettu näihin suuntiin, koska paremmat näkymät sijaitsevat itäisellä sekä pohjoisella julkisivulla ja näyttelytilat ja ikkunattomuus lisää näyttelytilojen muuntojoustavuutta.

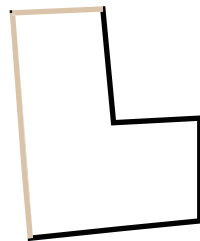
Rakennuksen kattomateriaali on kuparia, joka ajan saatossa patinoituu. Patinoitunut kupari sopii puiston ja joen läheisyyteen sekä vastarannan vihertäviin puurakennuksiin.

Kupari on materiaalina erittäin kestävä ja siksi hyvä materiaali myös katossa. Kupari koetaan arvokkaaksi materiaaliksi ja sen kaunis pinta toimii hyvin veistoksellisen museorakennuksen katolla, koska katto näkyy tulevan hotellin ylimmistä kerroksista ja muista ympäröivistä korkeista rakennuksista. Lisäksi myös vanhoissa Porvoon puurakennuksissa on perinteisesti ollut tumma metallinen kattopinta.

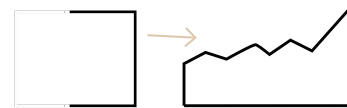
Ikkunapinnat ovat kauttaaltaan kirkasta lasia. Paikoitellen ikkunapintojen edessä on puusäleikköä, joka toimii puuverhouksen ja lasipinnan välisenä liukumana sekä varjostaa sisätiloja.

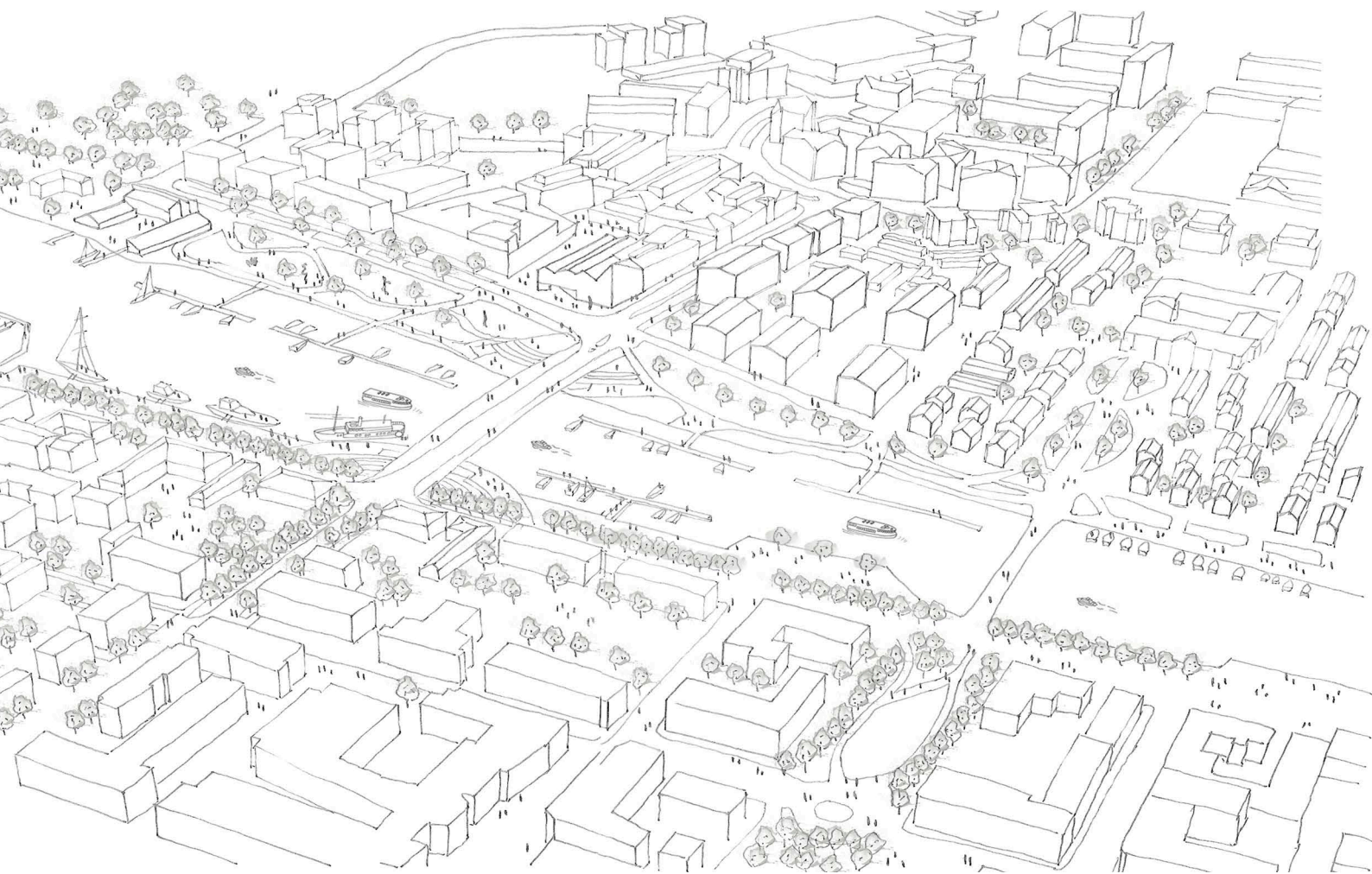
Suuret ikkunat katutasossa

Rakennus matalenee etelään ja länteen

Ei estä tulevan hotellin näkymiä joelle

Suhde ympäristöön

Rakennus on asemoitu alueelle L-mallisesti siten, että se jättää sopivan kulkuväylän aukion ja puiston välille sekä mahdollistaa edelleen pitkiä näkymiä aukiolta joelle sekä vastarannalle. Massoittelu mahdollistaa myös pitkät näkymät tulevan K-korttelin hotellin tiloista ympäristöön ilman että uusi museorakennus estää näkymiä.

Rakennus jatkaa ympäröivien rakennuksien linjoja ja selkeyttää korttelia ja sen reittejä täyttämällä korttelin kulmauksen, joka on tällä hetkellä epämääräisen avonainen. Korttelin kulmaukseen nouseva katto-muoto toimii näkymän päätteenä monesta tärkeästä saapumissuunnasta. Veistoksellinen muotokieli henkii julkisesta rakennuksesta, taidemuseosta. Rakennus on uusi Länsirannan maamerkki.

Rakennusmassasta viistetty katos osoittaa sisäänkäynnin paikan kävijälle jo kaukaa ja ohjaa kävijät luontevasti olemassa olevilta kulkureiteiltä museorakennukseen. Katos tarjoaa myös säänsuojaa ja paikan ihailla ympäristöä. Erilaiset kivipinnat ja puiston viljamainen kasvillisuus kertovat tarinaa alueen pitkästä historiasta vilja- sekä teollisuusalueena.

Museokokonaisuuden kannalta olennaiseksi nousi myös ympäristö osana museokokemusta. Viereinen Taidetehtaan aukio ja joen varren uusi puistoalue tukevat museon toimintaa. Museon uusi kahvila ja sen terassi aukeavat ja levittäytyvät valoisalle aukiolle ja näin aktivoivat aluetta. Aukiolla on mahdollista järjestää Taidetehtaan, Mediakeskuksen ja museon yhteisiä tapahtumia, kuten taidemarkkinoita. Alueelle on myös mahdollista sijoittaa tilapäisiä ulkotaideteoksia. Joen varren uusi puistoalue kytkeytyy osaksi museo-kiertoa "Veistospuistona", johon sijoitetaan ulkoveistoksia puiston reittien varrelle. Museoelämys alkaa siis jo matkalla museoon. Museorakennuksen sisäyhteys Mediakeskukseen ja Taidetehtaaseen mahdollistaa tiiviin yhteistyön alueen eri toimijoiden kesken. Tämän lisäksi hotelliin kanssa on mahdollista kehittää yhteistyötä. Aukio on kaikkien alueen toimintojen väliin jäävä tila, jossa tapahtumia on helppo järjestää.

Museorakennus sijaitsee kunnioittavalla ja arvokkaalla tavalla kansallisenkaupunkipuiston rajauksen alueella. Uusi museorakennus parantaa alueen toiminnallisuutta ja luo Länsirannalle Porvoota ja Länsirantaa kuvastavan keulakuvan.

Asemapiirustus, 1:1500

+3.60

Aleksinpolku

Puupolku

Juttenpolku

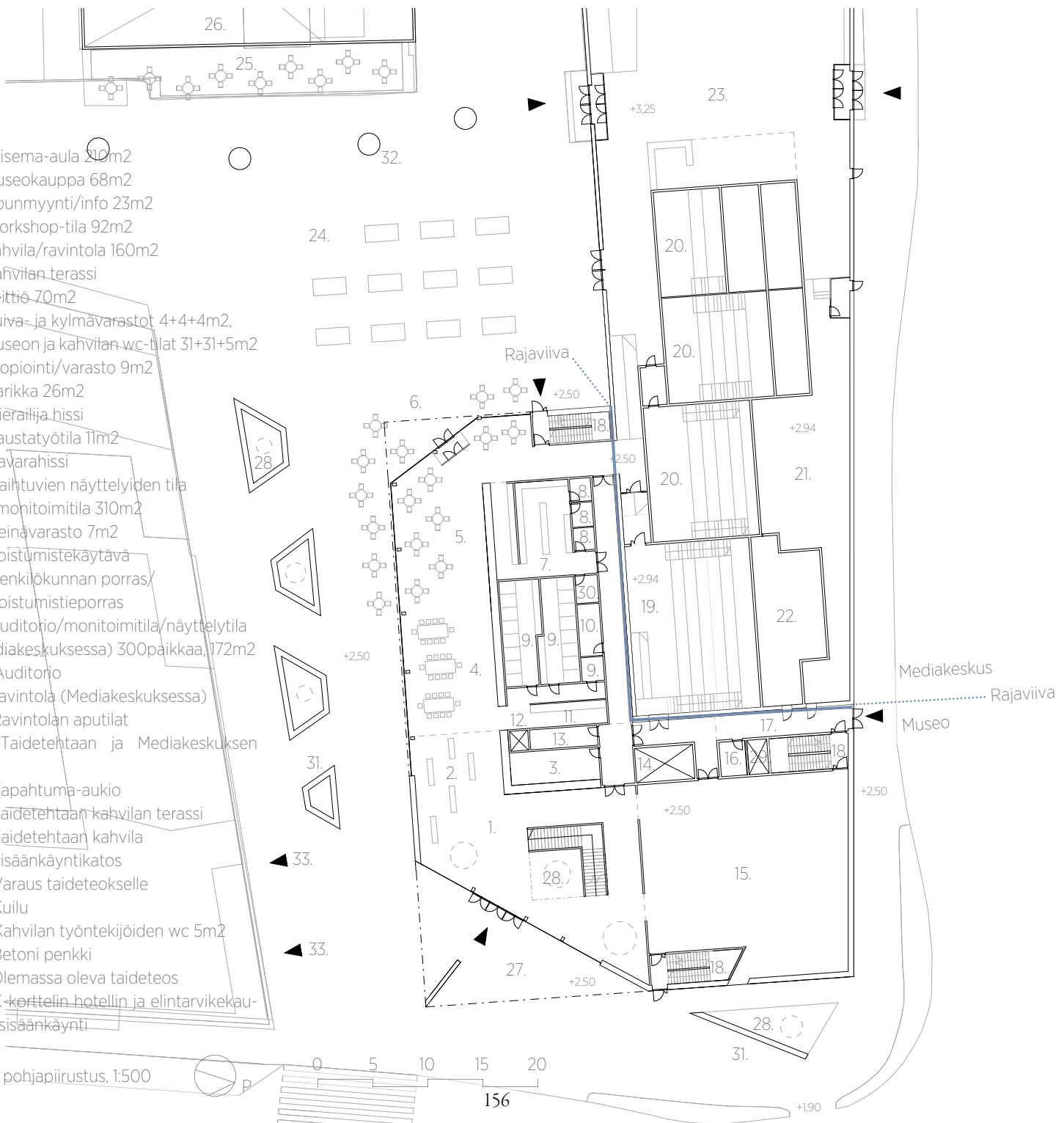
+1.50

Puisto

Kävelysilta

Laajuustiedot:	
Bruttoala	4744brm ²
Tilavuus	28330m ³

1. Maisema-aula 210m²
2. Museokauppa 68m²
3. Lipunmyynti/info 23m²
4. Workshop-tila 92m²
5. Kahvila/ravintola 160m²
6. Kahvilan terassi
7. Keittiö 70m²
8. Kuiva- ja kylmävarastot 4+4+4m²,
9. Museon ja kahvilan wc-tilat 31+31+5m²
10. Kopiointi/varasto 9m²
11. Narikka 26m²
12. Vierailija hissi
13. Taustatyötila 11m²
14. Tavarahissi
15. Vaihuttuvien näyttelyiden tila /monitoimitila 310m²
16. Seinävarasto 7m²
17. Poistumistekäytävä
18. Henkilökunnan porras/ poistumistieporras
19. Auditorio/monitoimitila/näyttelytila (Mediakeskuksessa) 300paikkaa, 172m²
20. Auditorio
21. Ravintola (Mediakeskuksessa)
22. Ravintolan aputilat
23. Taidetehtaan ja Mediakeskuksen aula
24. Tapahtuma-aukio
25. Taidetehtaan kahvilan terassi
26. Taidetehtaan kahvila
27. Sisäänkäyntikatot
28. Varaus taideteokselle
29. Kuilu
30. Kahvilan työntekijöiden wc 5m²
31. Betoni penkki
32. Olemassa oleva taideteos
33. K-korttelin hotellin ja elintarvikekaupan sisäänkäynti

1. kerros

Rakennuksen ensimmäisessä kerroksessa sijaitsee katutilaa aktivoivia tiloja, viereisten vilkkaiden teiden melulta ja saasteilta suojaavaa umpinaisempaa tilaa ja tukevia toimintoja.

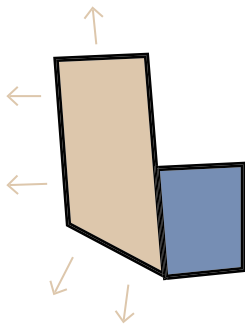
Katua aktivoiviin tiloihin kuuluvat maisema aula, museomyymälä sekä kahvila ja sen terassi. Aktivoivat tilat vahvistavat ja tukevat aukiota sekä kulkureittiä aukion ja puiston välillä. Tilat sijaitsevat valon kannalta otolliseen suuntaan ja saavat luonnonvaloa aamusta iltaan asti.

Mediakeskuksen jatkeeksi on sijoitettu näyttelytilaa, joka muuntautuu monitoimitilaksi tarpeen vaatiessa. Näyttelytilasta avautuu kehystetty näkymä joelle ja puistoon päin. Muutoin näyttelytila on umpinaista tilaa, joka lisää tilan muuntojoustavuutta. Seinustalta löytyy itsekantavien ja liikuteltavien seinien varasto.

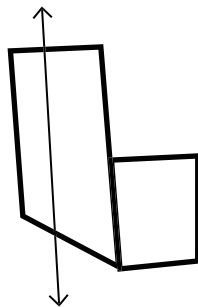
Museosta on kaksi sisäyhteyttä viereiseen Mediakeskukseen. Toinen sisäyhteys sijaitsee Mediakeskuksen päädyssä olevasta auditorio tilasta näyttely- ja monitoimitilaan. Yhteys on myös mahdollista järjestää suoraan aulatilaan tilanteen mukaan. Auditorio voi toimia osana näyttelyä tai sitä voidaan käyttää muun muassa kokous- tai opetustilana.

Toinen sisäyhteyksistä sijaitsee kahvilan kulmauksessa. Tämä yhteys on julkinen yhteys, joka mahdollistaa sisäyhteyden Mediakeskuksen ja Taidetehtaan aulatilaan. Kulkuyhteys mahdollistaa myös muiden Mediakeskuksen auditorioiden yhteiskäytön museon toiminnan kanssa.

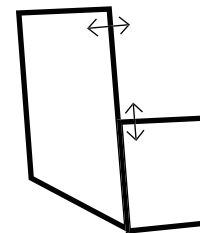
Kerroksen julkiset tilat ovat selkeästi hahmotettavissa. Tilat ovat muuntojoustavia ja tukevat alueen toiminnallisuutta. Aputilat sijaitsevat L-tontin sisäkeuhällä.

Katua aktivoivat tilat
Melulta ja saasteilta suojaavat suljetummat tilat

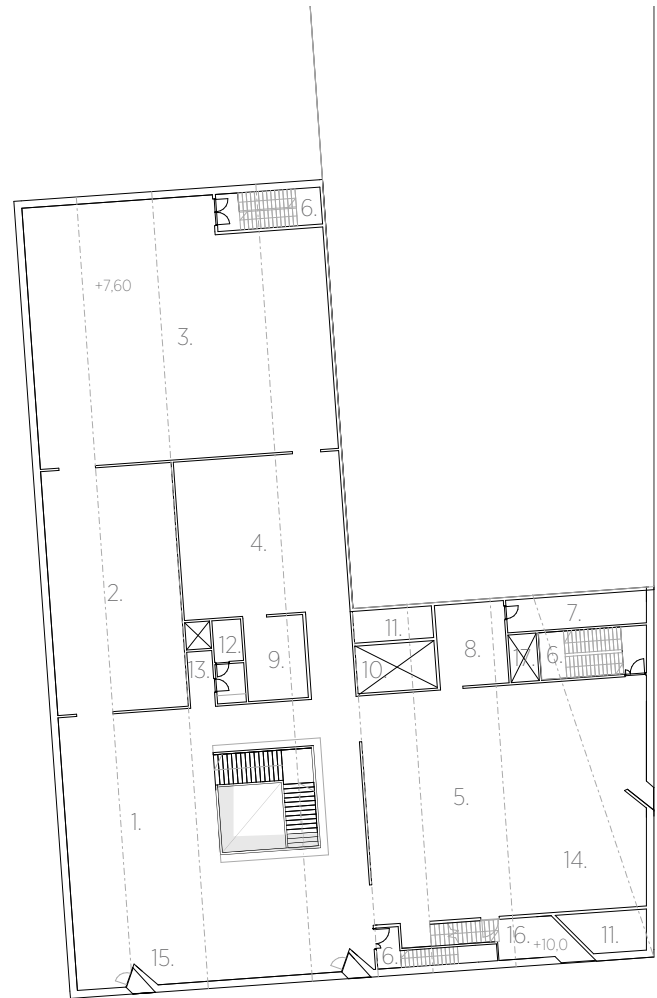

Katutason läpinäkyvyys mahdollistaa
näkyvät joelle ja toisinpäin

Yhteys Mediakeskukseen ja
Taidetehtaan

1. Päänäyttely 320m²
2. Päänäyttely 140m²
3. Päänäyttely 325m²
4. Päänäyttely 133m²
5. Vaihtuva näyttely 280m²
6. Henkilökunnan porras/
poistumistieporras
7. AV-varasto 20m²
8. AV-tila 25m²
9. AV-tila 22m²
10. Tavarahissi
11. Seinävarasto (11+29) 40m²
12. LE-wc 10m²
13. Hissi
14. Erittäin korkean teoksen varaus
15. Näköalaparveke (3kpl)
16. Näköalatasanne 13m² (näkömä vanhaan kaupunkiin)
17. Kuilu

2. kerros

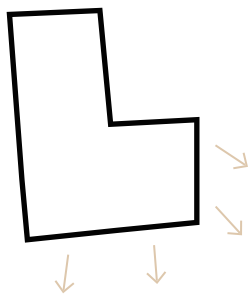
Toisessa kerroksessa sijaitsee näyttelutilaa ja sitä tukevia toimintoja, omana selkeänä kokonaisuutenaan. Näyttelytilat ovat sekä korkeuden että pinta-alan puolesta muuntojoustavia tiloja. Nouseva harjakatto mahdollistaa erikorkuista näyttelytilaa. Kattomuodon korkeimpaan kohtaan mahtuu jopa kolmetoista metriä korkeita taideteoksia. Näyttelytilojen korkeus vaihtelee 4,4-13 metrin välillä.

Näyttelytilojen pinta-alaa on helppo muunnella liikuteltavilla seinillä. Seinät on mahdollista koota siististi piiloon seinustalla sijaitsevaan varastotilaan. Kerroksen kantavat linjat kulkevat pohjois-etelä suunnassa, joten itä-länsisuunnassa olevia seinäiä on mahdollista liikutella tarpeen mukaan. Tiloista on siis mahdollista tehdä myös suurempia. AV-tilojen paikkaa on myös mahdollista vaihdella.

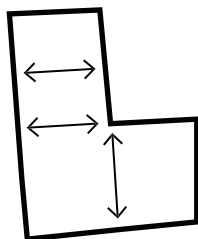
Veistoksellinen kattomuoto erottaa toisen kerroksen näyttelytilat muista tiloista. Kattomuoto tuo tilaan mielenkiintoa ja kertoo alueen historiasta. Epäsuoraa luonnonvaloa tiloihin tulvii harjakaton pohjoiseen suuntaavilta lappeilta kattoikkunoista. Pohjoisesta tulviva valo on pehmeää ja sopii parhaiten näyttelytiloille.

Kerroksessa sijaitsee erkkerimäisiä ikkunoita, joista avautuu kehystettyjä näkymiä joelle, vastarannalle ja Vanhaan kaupunkiin. Näkymät toimivat osana näyttelykiertoa ja kertovat alueen historiasta.

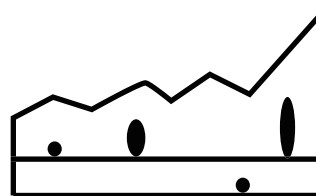
Kerroksessa sijaitsee kolme poistumistieporrasta. Portaat toimivat myös henkilökunnan yhteytenä muihin kerroksiin. Suuri tavarahissi mahdollistaa taideteosten kuljetuksen kellarikerroksesta suoraan näyttelytiloihin.

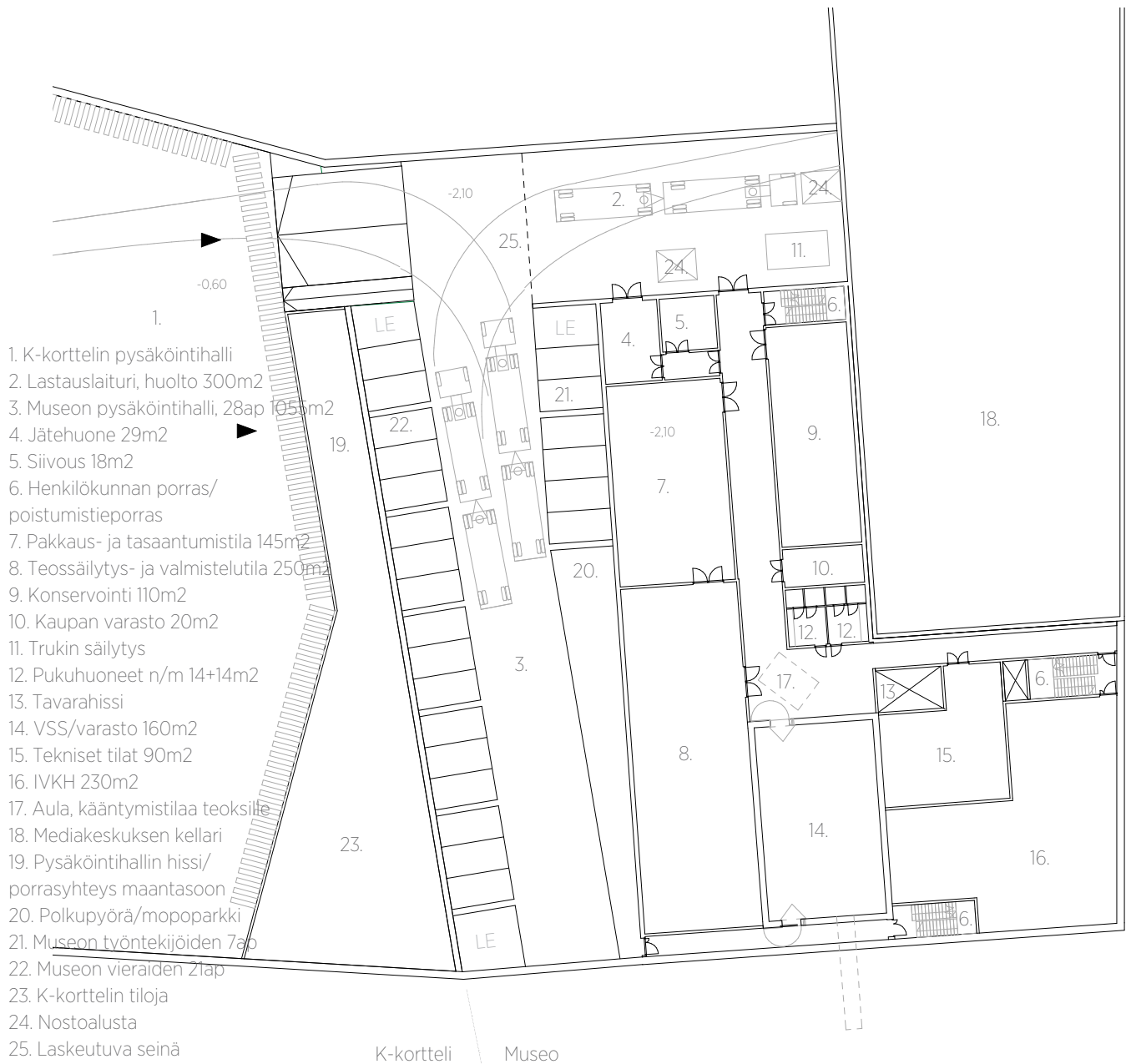
Pitkiä näkymiä joelle ja vanhaan kaupunkiin

Muuntojoustavuus liikkuvilla seinillä

Erikorkuista näyttelytilaa, muuntojoustavuus

Kellari kerros

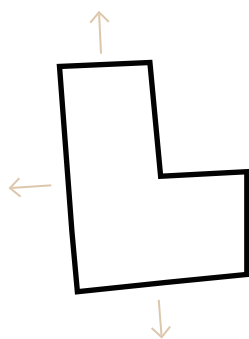
Kellarikerroksessa sijaitsee museon huolto, teosten säilytystilat, tekniset tilat sekä pysäköintihalli. Tilat ovat sijoitettu kellarikerrokseen, koska ne eivät vaadi luonnonvaloa ja pääsy tiloihin on vain henkilökunnalla. Kellarin pysäköintihallissa on 26 autopaikkaa, jotka yhdessä täyttävät museon autopaikkainormin. Autopaikkoja museon käyttöön on noin 1ap/140 k-m².

Museon huolto on järjestetty tulevan K-korttelin kellarikerroksen kautta suoraan museorakennukseen. Suunnitelmassa esitetty yhteys K-korttelin kellariin on ainoa mahdollinen vaihtoehto nykyisten K-korttelin suunnitelmien nojalla. Taidekuljetusreka ajaa suoraan lastauslaituritalaan, josta poistuessaan se peruuttaa museon tontin puolella ja ajaa samaa reittiä pois. Lastauslaituritala on I-muotoinen ja rekan ympärillä on tilaa liikkua trukilla. Lastaustilan laidalla sijaitsee myös jätetila, josta jäteauton on helppo nousta jätteet.

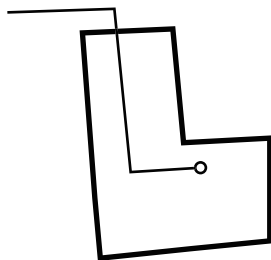
Lastaustilasta taideteokset kuljetetaan pakkaus- ja tasaantumistilaan ja teossäilytys- ja tasaantumistilaan. Teossäilytys- ja tasaantumistilassa tulee olla museo-tekniisesti samanlaiset oltavat kuin näyttelytilassa. Sekä tästä syystä, että rekan korkeuden vuoksi kellarin korkeus on asetettu 3,5-4,1 metriin.

Säilytystiloista teokset kuljetetaan hissillä ensimmäiseen ja toiseen kerrokseen näyttelytiloihin. Kaikkia tiloja yhdistää leveä yhdyskäytävä, jottei tilojen läpi tarvitse kulkea ja taideteokset mahtuvat liikkumaan sekä kääntymään.

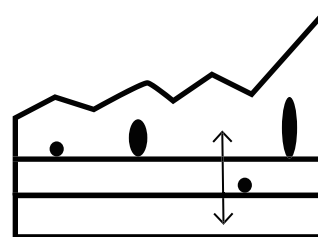
Kellarikerros ei peitä koko suunnittelualueutta, joten alueelle jää laajentumisvaraa. Alueen itä- ja länsipuolelle on mahdollista laajentaa esimerkiksi K-korttelin pysäköintihallia tai museon tiloja tarpeen mukaan.

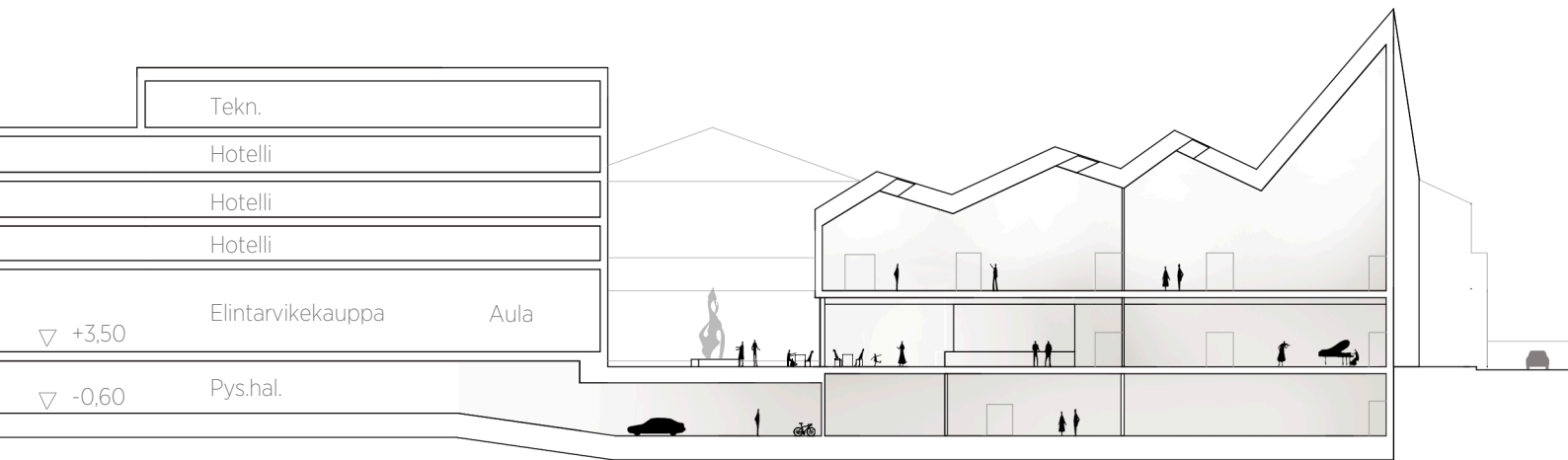
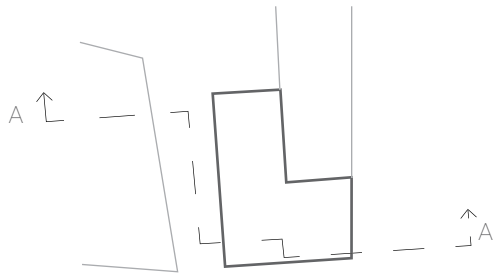
Laajentumis mahdollisuus

Huolto, teosten matka näyttelyihin

Lyhyt etäisyys näyttelytiloihin (hissi, portaat)

Leikkaus A-A, 1:500

Leikkaus A-A

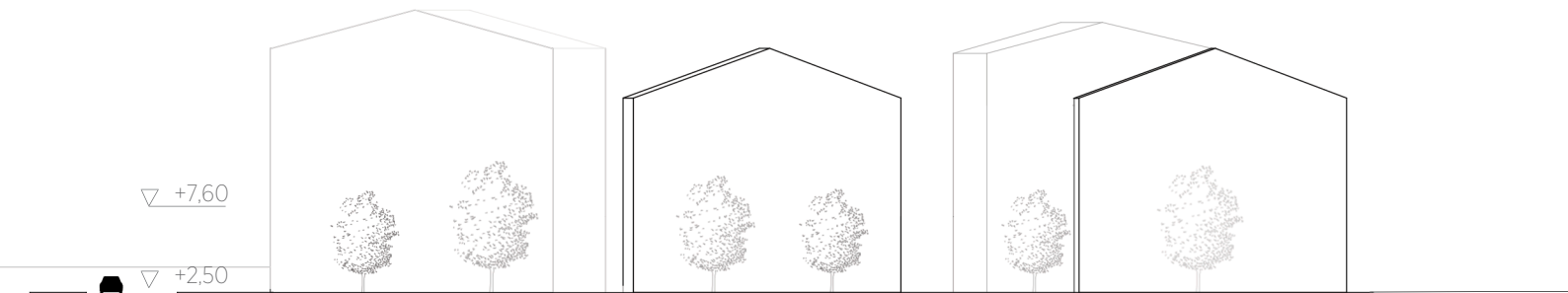
K-korttelin sisäkorkeus on 3,5 metriä, jotta taidekulkusrekka mahtuu kulkemaan K-korttelin kellarista museon kellariin. Museon kellarin korkeus on 3,5-4,1 metriä, jotta rekka mahtuu lastaustilaan ja teossäilytystiloilla on riittävästi korkeutta. Kellarin rampin kohdan korkeus on myös huomioitu riittäväksi. Katutaso on asetettu samaan korkoon ympäristön kanssa, jotta katutason tilat olisivat mahdollisimman kutsuvia ja esteettömiä.

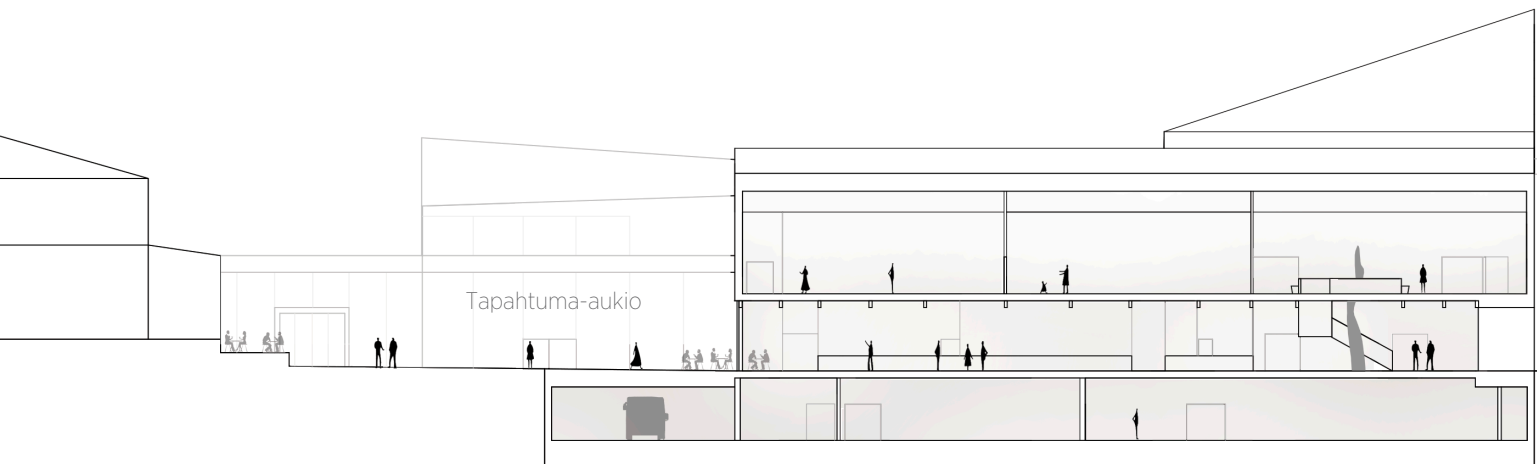
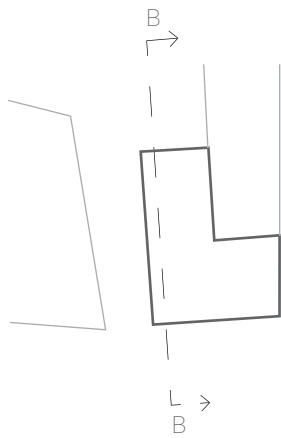
▽ +26,40

▽ +7,60

▽ +2,50

▽ -2,10

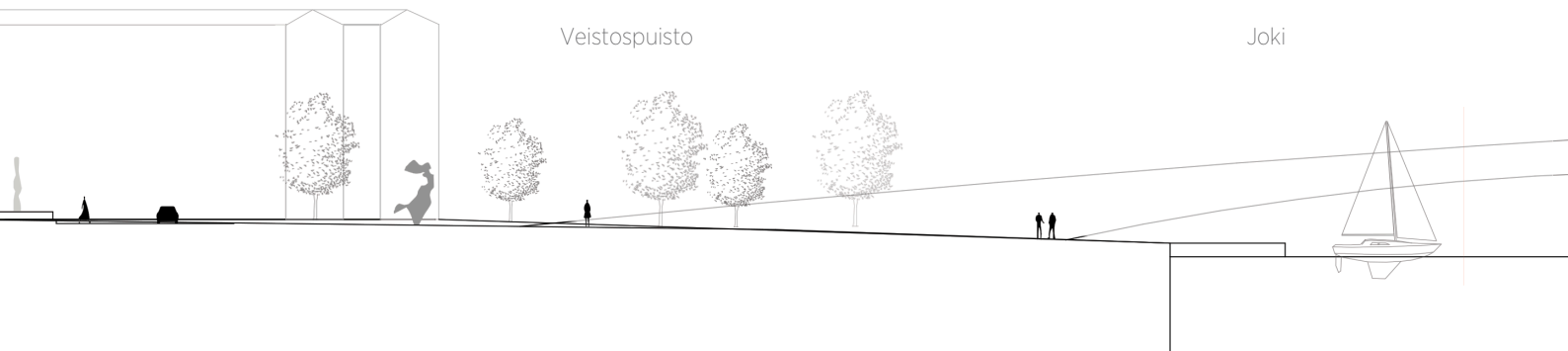

Leikkaus B-B, 1:500

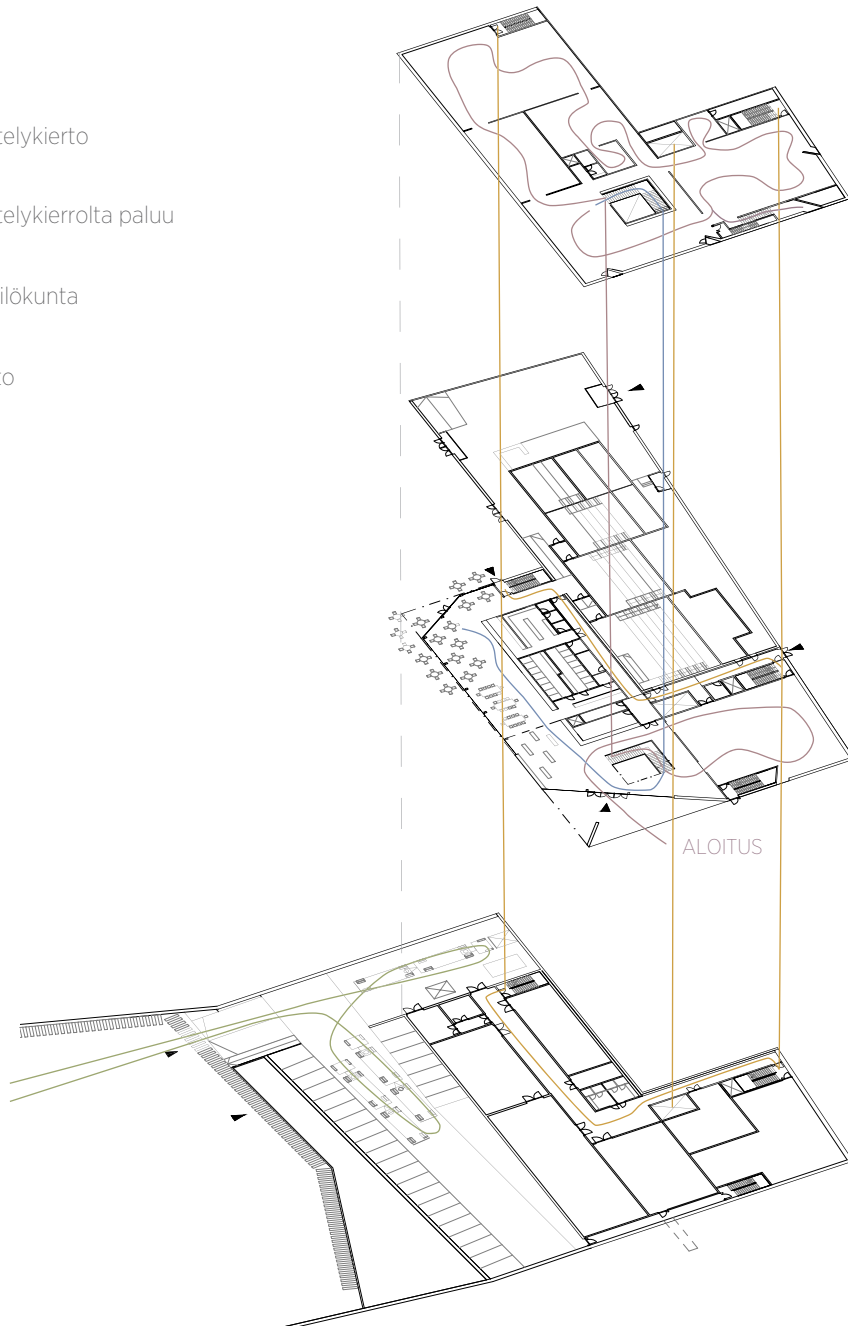

Leikkaus B-B

Museorakennus toimii puuttuvana linkkinä aukion ja puiston välillä aktivoiden katutilaa molemmin puolin. Rakennus vahvistaa pääreittejä ja tarjoaa uusia mahdollisuuksia katutilan aktivoimiseksi.

- Näyttelykierto
- Näyttelykierrolta paluu
- Henkilökunta
- Huolto

Museokierto

Museorakennuksen sisäänkäytikatos ohjaa vierailijan museon maisema-aulaan, josta avautuu kauniita näkymiä puistoon, joelle ja vastarannalle. Aulan yleisilme on hyvin lämminhenkinen ja kutsuva. Puurakenteisen museorakennuksen julkisivu on pystyyn verhoiltua lehtikuusta ja aulassa puurakenteet ovat esillä vierailijan nähtävissä.

Aulassa vierailijaa tervehtii taideteokset ja veistoksellinen porras, josta on käynti toisen kerroksen näyttelytiloihin. Läheisyydestä löytyy myös heti lipunmyyntitiski, jonka jälkeen vierailija voi viedä ulkovaatteensa säilöön kulman takaa löytyvään narikkaan.

Museokierto alkaa ensimmäisen kerroksen vaihtuvasta näyttelystä. Näyttelytilan korkeus on 4,1 metriä ja sen seinustalta löytyy varasto, johon on mahdollista säilöä liikuteltavat itsekantavat siirtoseinät. Tilasta avautuu kehystetty näkymä puistoon ja joelle päin.

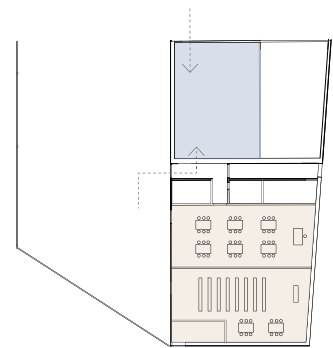
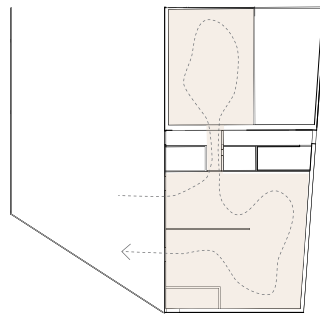
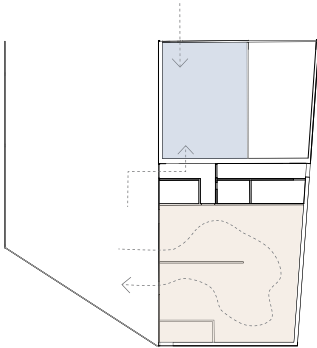
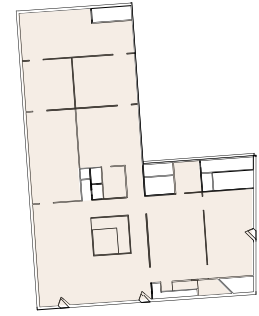
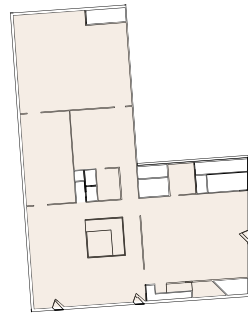
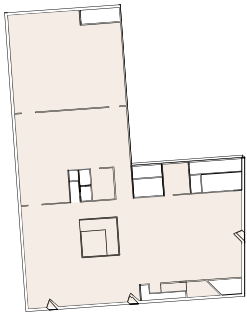
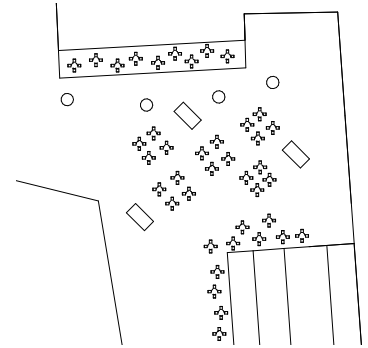
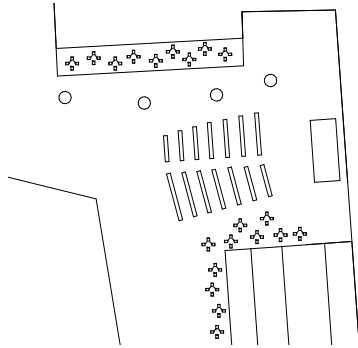
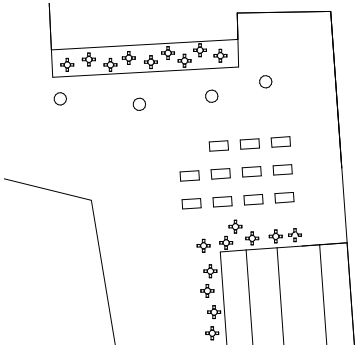
Ensimmäisestä kerroksesta vierailija siirtyy aulan portaita pitkin toisen kerroksen näyttelytiloihin. Porras on siirtymä katutason vilkkaan kaupunkielämän sekä avonaisuuden ja toisen kerroksen näyttelytilojen hiljaisuuden välillä. Toisen kerroksen näyttelytilat eroavat katutilasta tunnelmaltaan ja arkkitehtuuriltaan. Toisessa kerroksessa avautuu vaaleat veistokselliset tilat, jotka toimivat tauluna taiteelle. Lattiapinnat ovat puuta ja tuovat tilaan lämpöä sekä korostavat veistokellisuutta. Näyttelytiloista avautuu paikoitellen rajattuja näkymiä historialliseen ympäristöön; vanhaan kaupunkiin, vastarannalle, joelle ja puistoon.

Visuaalinen yhteys ympäristöön helpottaa kävijää orientoitumisessa. Näkymät kertovat kaupungin historiaa ja voivat toimia osana näyttelyn tarinaa. Osassa näkymäaukoissa on mahdollista kulkea pienelle parvekkeelle ulkotilaan.

Toisessa kerroksessa sijaitsee neljä suurempaa pysyvän näyttelyn tilaa ja yksi vaihtuvan näyttelyn tila. Vaihtuvan näyttelyn tilasta löytyy näyttelyn korkein kohta, johon on mahdollista sijoittaa jopa 13 metriä korkea taideteos. Tilan seinustalta löytyy myös näköalatasanne, josta avautuu suora näkymä vanhaan kaupunkiin. Aputilat sijaitsevat huomaamattomasti näyttelytilojen laidalla. Liikuteltavat siirtoseinät ovat mahdollista piilottaa kerroksessa sijaitseviin varastoihin. Näyttelykierto tapahtuu niin, ettei saman tilan kautta tarvitse palata takaisin päin. Näyttelyn kierrettyä vierailija palaa aulaan portaiden tai hissien kautta.

Aulaan saapuessaan vierailija voi vielä asioida museokaupassa ja jäädä nauttimaan kahvilan ja ravintolan antimista. Museokaupan vierestä löytyy myös alue, jossa vierailijat voivat tehdä omia taideteoksia ja kiinnittää ne seinälle vierailijoiden taidenäyttelyyn.

Henkilökunnan toimistotilat ja taukotila sijaitsevat mediakeskuksen ja taidetehtaan tiloissa. Lastaus-, huolto- ja muut säilytystilat ovat keskitetty kellari-kerrokseen. Katutasosta löytyy keittiön tilat ja muut aputilat. Keittiön huolto ja näyttelyiden vaihto tapahtuu keskitetyllä tavarahissillä, josta on lyhyt matka molempiin.

Taidemarkkinat

Taidetehtaan, mediakeskuksen ja uuden museon yhteinen tapahtuma, jossa myydään esimerkiksi taidetta tai tapahtumalippuja. Aukiolla myyntipöytiä.

Esiintyjä

Aukiolla voidaan järjestää esimerkiksi musiikki-, teatteri- tai tanssiesityksiä. Aukiolle tuodaan penkkejä ja esiintymiseen tarvittavat lavarakenteet sekä laitteisto.

Suurterassi

Aukiolla voidaan järjestää ravintolapäiviä, johon ympäröivät kahvilat ja ravintolat voivat osallistua. Aukiolle tuodaan ruokarekkoja ja aukio laajenee suurterassialueeksi.

Suurnäyttely

Suuria näyttelytiloja. Vain kantavat seinät ja aputiloja rajaavat seinät paikalla. Mahdollistaa myös suurten tapahtumien järjestämisen rakennuksessa.

Normaali näyttely

Tavallisessa tilassa näyttelyt ovat jaettu noin 150-350 neliön tiloihin. Tiloissa on mahdollista käyttää lisäksi liikuteltavia siirtoseiniä.

Pienten tilojen näyttely

Näyttelytilat ovat on myös mahdollista jakaa pienemmiksi suljetuiksi huoneiksi liikuteltavilla siirtoseinillä.

Näyttely + erillinen tapahtuma

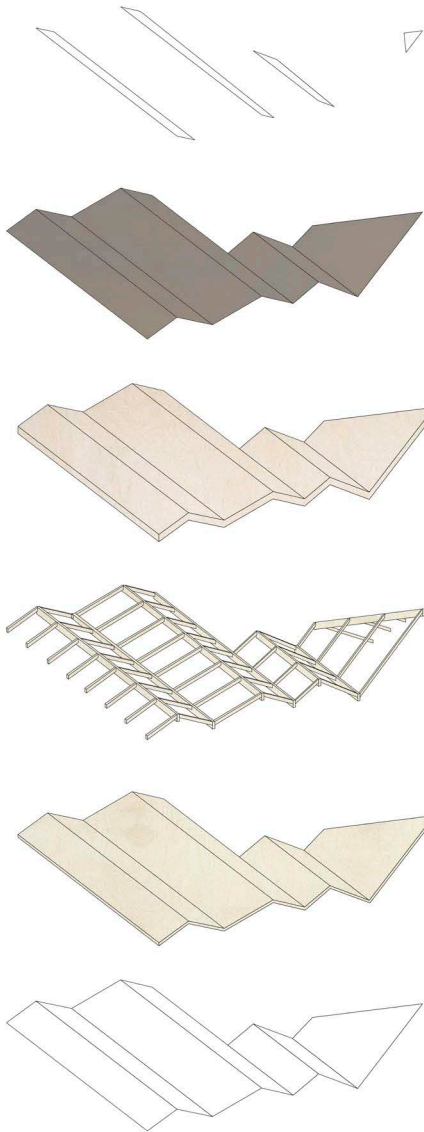
Ensimmäisessä kerroksessa sijaitsee näyttely, jota voi rajata liikuteltavin siirtoseinin. Mediakeskuksessa sijaitseva auditorio voi olla samaan aikaan muussa museon tai mediakeskuksen käytössä. Auditoriosta on yhtyesuoraan aulatilaan sekä Mediakeskuksen puolelle.

Osana näyttelyä

Ensimmäisessä kerroksessa sijaitsee näyttely, joka voi laajentua Mediakeskuksessa sijaitsevaan auditorio tilaan. Auditoriossa voi olla esimerkiksi videoteos osana näyttelyä tai tila voidaan muuntaa tavalliseksi huoneeksi, jossa teoksia voi olla esillä. Tiloista on suora yhteys toisiinsa.

Workshop + erillinen tapahtuma

Ensimmäisen kerroksen näyttelytila voidaan muuntaa myös esimerkiksi pienemmiksi workshop tiloiksi. Auditorio voi olla myös workshopin käytössä tai siellä voidaan järjestää samaan aikaan erillistä toimintaa.

Kattoikkunat

Vesikate, kupari

Lämmöneristys

Primääripalkit, liimapuu (kantava rakenne)
Sekundääripalkit, kertopuu

CLT, (kantava rakenne)

Alakatto, kipsilevy, valkoinen

Rakenne

Rakennuksen kaksi maanpäällistä kerrosta ovat CLT-rakenteisia. Kellarikerros on betonirakenteinen. CLT-elementit toimivat rakennuksen kantavana rakenteena. Kattorakenne koostuu pitkittäisistä harjan suuntaisista primääripalkeista ja CLT-rakenteesta. Kattorakenne mahdollistaa suuret jännevälit näyttelytiloihin, jolloin näyttelytilojen muuntaminen tarpeen mukaan on helpompaa. Rakennus on varusteltu sprinklerijärjestelmällä. Rakennuksessa on kolme poistumistieporrasta. Rakennus kuuluu paloluokkaan P0.

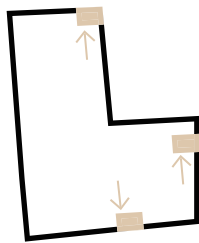
Valitsin rakenteeksi puurakenteen sen visuaalisen kauneuden ja alueen historian vuoksi, mutta myös rakenteellisten ominaisuuksien vuoksi. CLT eli Cross-Laminated Timber on massiivista puulevyä, joka on erittäin lujaa ja kapasiteettiinsa nähden kevyttä. CLT-levyjen pystyttäminen on myös varsin nopeaa, koska ne esityöstetään pitkälle ennen asennusta.¹¹

CLT-levyjen on todistettu vaikuttavan rakennuksen sisäilmastoon positiivisesti, koska puu on hygroskooppinen materiaali ja näin ollen toimii kosteuspuskurina. Puu materiaalina siis toimii sisäilman kosteudentasaavana tekijänä ja parantaa sisäilman laatua.¹¹

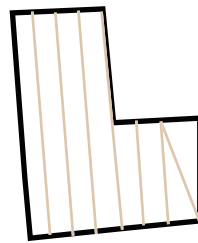
Puurakennukset ovat aina olleet osa suomalaista maisemaa. Ajan saatossa puurakentaminen on vähentynyt, mutta viime aikoina puurakennukset ovat taas saaneet nostetta alleen. Luonnonvarojen säästämisen tärkeyden ymmärrys on lisääntynyt mikä puolestaan on lisännyt ihmisten kiinnostusta puurakentamiseen entisestään. Puu on uusiutuva, mutta rajallinen luonnonvara, joka sopii hyvin rakennuksiin. Puurakennus voi toimia jopa sata vuotta hiilinieluna.¹²

12 Crosslam.

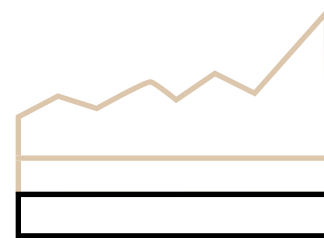
13 Metsä group.

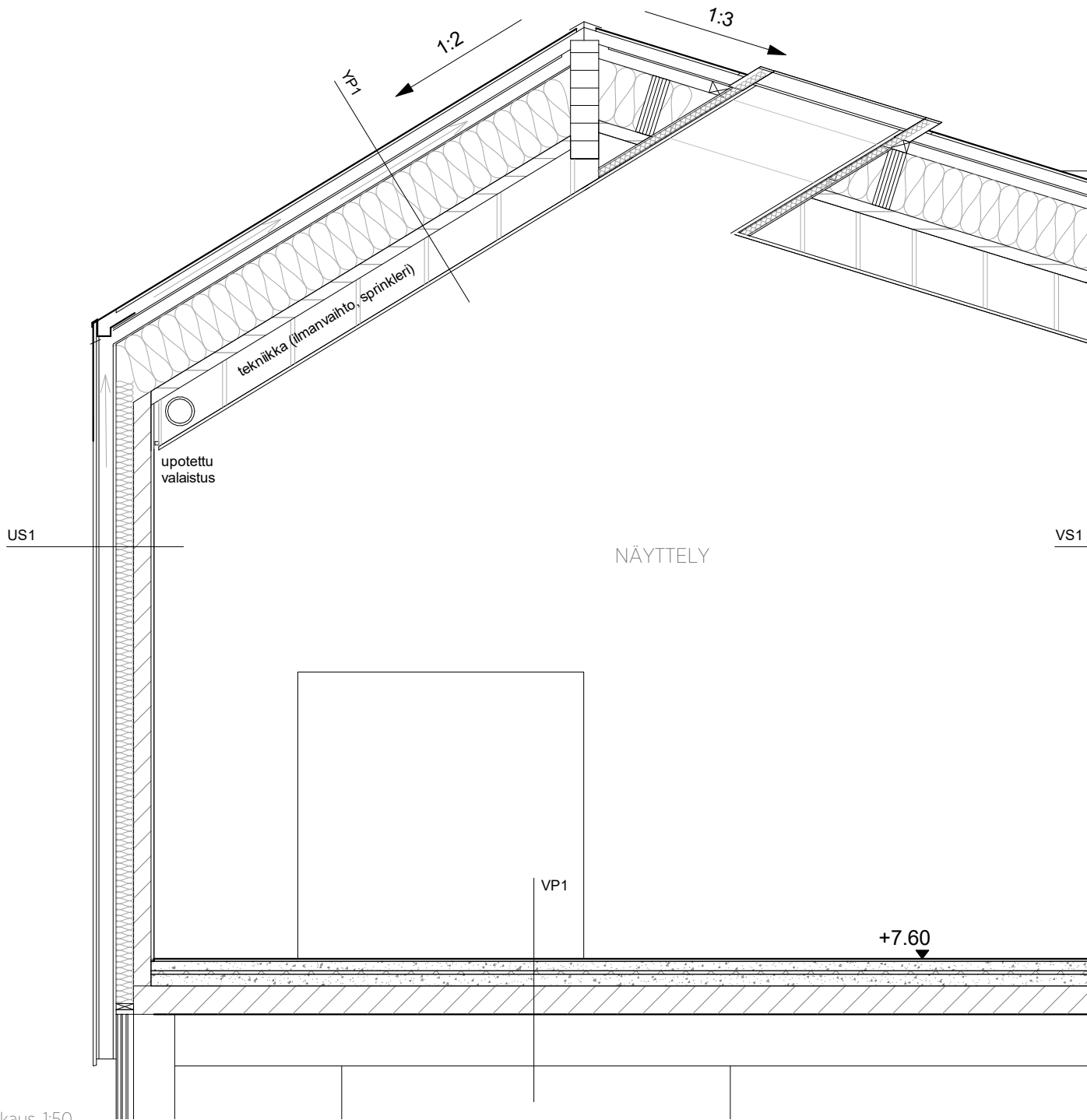
Paloturvallisuus, poistumistiet

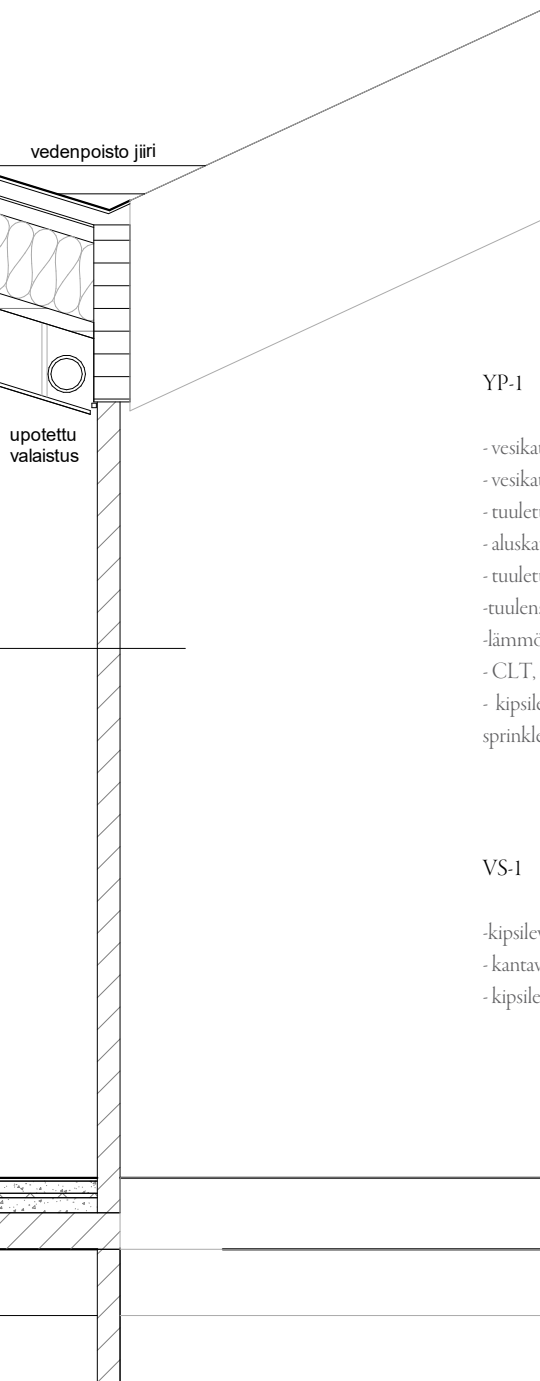

Kattorakenne, primääripalkit

Maanpäälliset kerrokset puurakenteisia
Kellarikerros betonirakenteinen

YP-1

- vesikate, kupari, konesaumattu 0,7mm
- vesikatteen aluslaudoitus 25mm k600
- tuuletusväli, koolaus 100mm k600
- aluskate ja vaneri 15mm
- tuuletusväli, koolaus 100mm k600
- tuulensuojalevy, palamaton 12mm
- lämmöneriste (kertopuupalkit) 500mm
- CLT, 100mm
- kipsilevy, valkoinen 12,5mm (ripustettu alakatto, sprinkleri)

VS-1

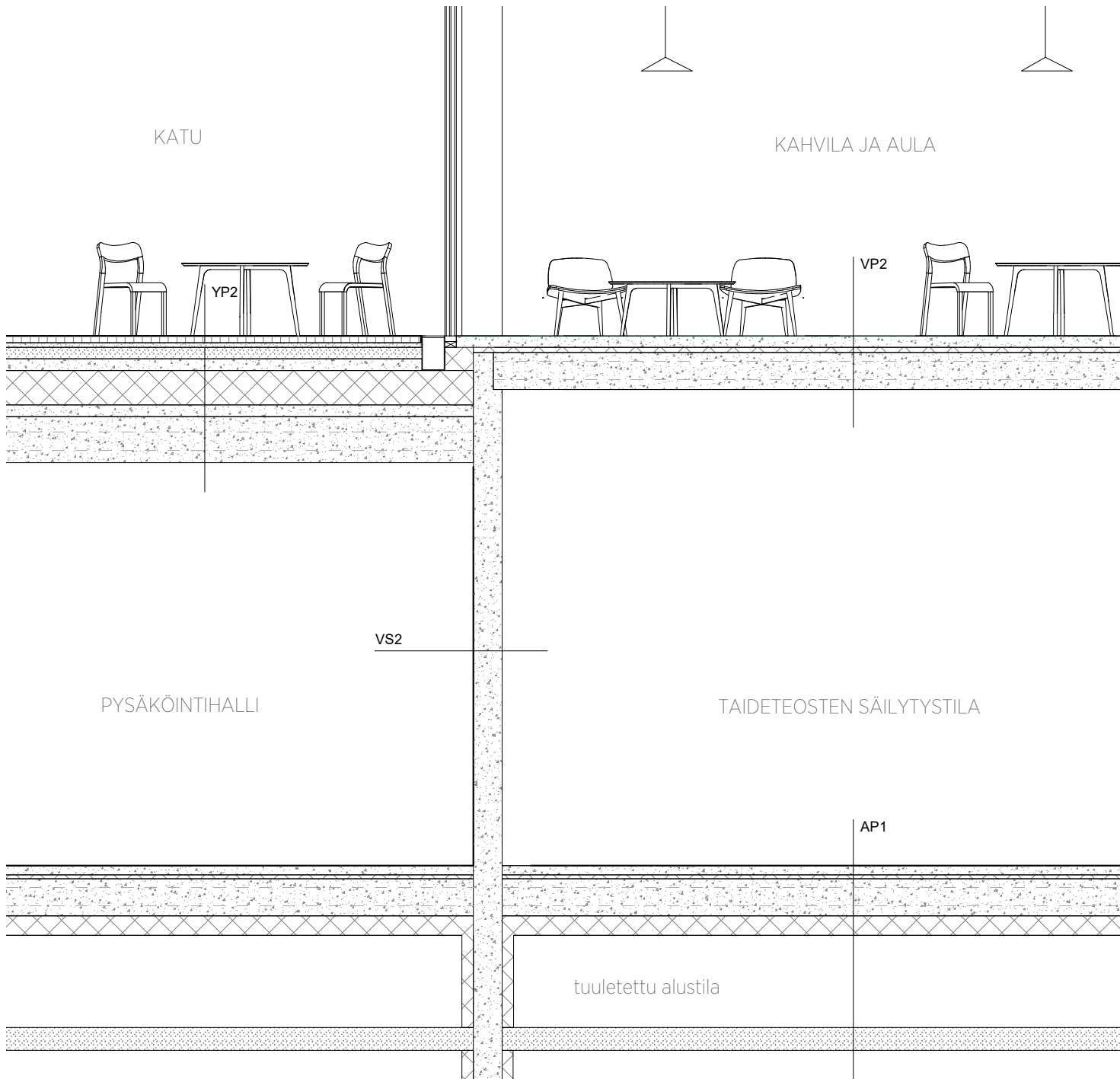
- kipsilevy, valkoinen 12,5mm
- kantava rakenne, CLT, palosuojattu, 150 mm
- kipsilevy, valkoinen 12,5mm

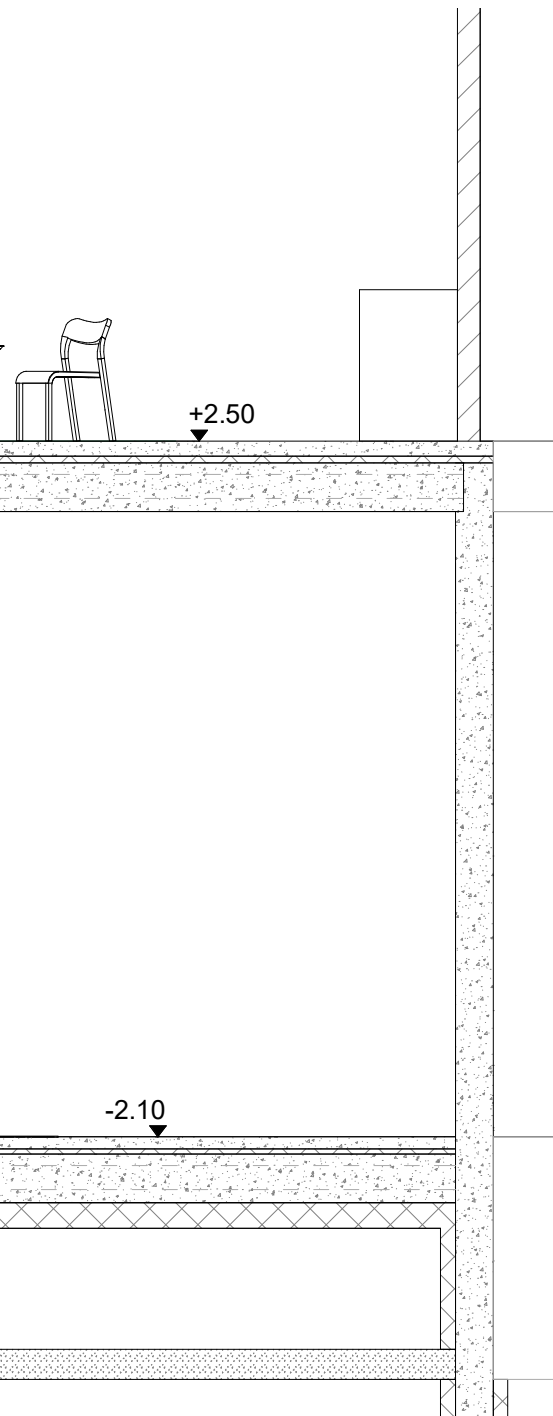
US-1

- pystyulkoverhous UTS, lehtikuusi, 28*80 mm, käsittelemätön
- vaakakoolaus 22*22 mm k600
- pystykoolaus (tila vedenalastulo putkille), 120*48 mm k600
- tuulensuojamineraalivilla, palamaton 30 mm
- lämmöneriste, mineraalivilla 150 mm
- kantava rakenne, CLT, 150 mm
- kipsilevy, valkoinen 12,5mm

VP-1

- lankkulattia, kuusi, öljyvahattu, 20mm
- askeläänimatto
- valulattia (palosuojaus, lattialämmitysjärjestelmä) 80mm
- valusuojakangas 0,5mm
- askelääneneriste (mineraalivilla) 30mm
- askeläänigranulaatti 100mm
- suojakangas 0,5mm
- CLT-levy, palosuojattu, 240mm
- kantavat liimapuupalkit

YP-2

- betonilaatta, harmaa, 60mm
- asennushiekka 50mm
- suodatinkangas 0,5mm
- salaojituseros, sepeli 100mm
- teräsbetonilaatta 100mm
- suodatinkangas 0,5mm
- lämmöneriste 300mm
- salaojamatto
- vedeneriste
- kallistusvalu 40-100mm
- ontelolaatta, kantava rakenne, mattalakattu, 400mm

AP-1

- teräsbetonilaatta, sirotepinta harmaa, lattiaämmitys, 80mm
- suodatinkangas 0,5mm
- askeläänieristyslevy 35mm
- ontelolaatta 320mm
- lämmöneriste 200mm
- tuuletettu alustila 800mm
- salaojituseros, sepeli 200mm
- suodatinkangas 0,5mm
- perusmaa

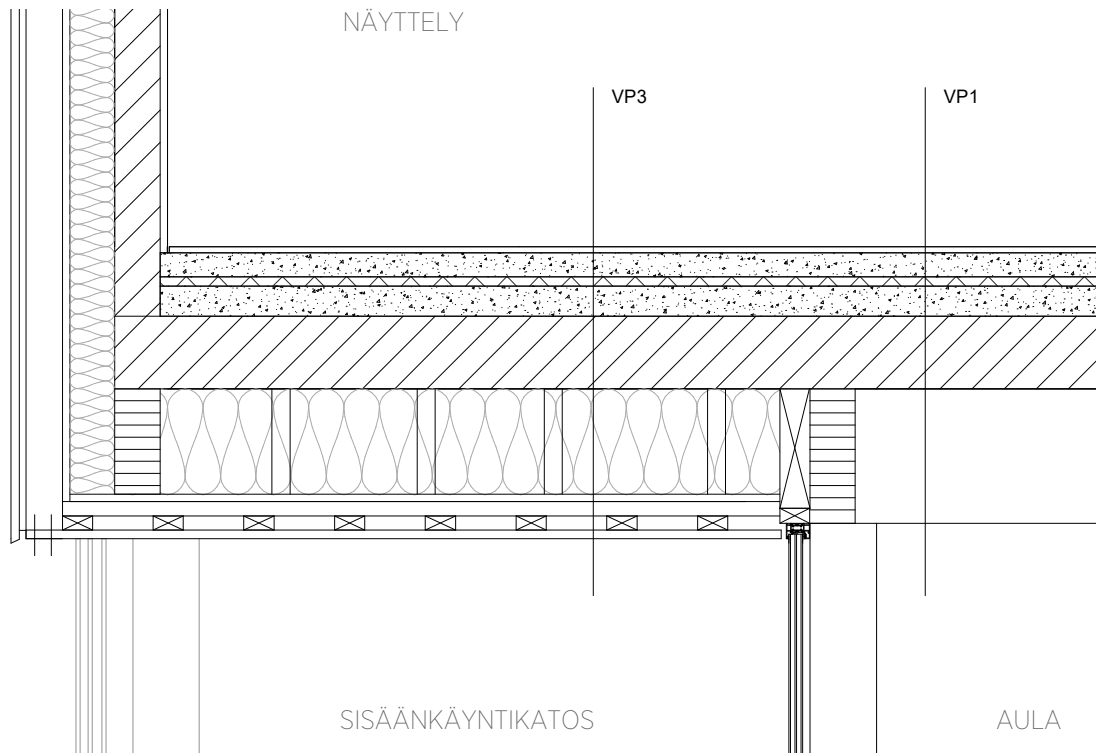
VP-2

- betonivalu, hiottu, harmaa, lattiaämmitys, 100mm
- suodatinkangas 0,5mm
- askeläänieristyslevy 35mm
- ontelolaatta, mattalakattu, 320mm

VS-2

- kantava rakenne, betoni, mattalakattu 200mm

Korkea vedenpinta huomioidaan kellarin rakenteissa. Kellarin maanvastaiset seinät ovat vesitiiviitä kaksoibetoniseiniä.

VP-3

- lankkulattia, kuusi, öljyvahattu, 20mm
- askeläänimatto
- valulattia (palosuojaus, lattialämmitysjärjestelmä) 80mm
- valusuojakangas 0,5mm
- askelääneneriste (mineraalivilla) 30mm
- askeläänigranulaatti 100mm

- suojakangas 0,5mm
- CLT-levy, palosuojattu, 240mm
- lämmöneristys 400mm, kantavat liimapuupalkit, 150x400mm
- tuulensuojalevy, palamaton 12mm
- koolaus k300 50x100mm
- ulkoverhous UTS, lehtikuusi, 28*80 mm, käsittelemätön

Sisäänkäyntikatokas

Sisäänkäyntikatokas on suunniteltu niin, että katoksen sekä aulan palkkien alapinta ovat samassa korossa ja muodostavat arkkitehtonisesti yhtenäisen jatkuvan ilmeen. Alakatossa on upotettu valaistus.

Sadevesijärjestelmä

Sadevesikourut sijaitsevat rakennuksen pohjois- ja eteläpuolella. Kattoharjojen välissä jiiirikallistukset ohjaavat veden rakennuksen reunoille ja keskelle sijaitseviin syöksytorviin. Reunojen syöksytorvet sijaitsevat julkisivulaudoituksen takana.

Näyttelytilat

Näyttelytilojen CLT-seiniin sekä kattorakenteen palkkeihin voi kiinnittää painaviakin taideteoksia. Ripustusseinillä voi käyttää näyttelykohtaisesti eri pintamateriaaleja tai ripustusjärjestelmää, jotta CLT-seinät pysyvät siisteinä.

Tekniikka

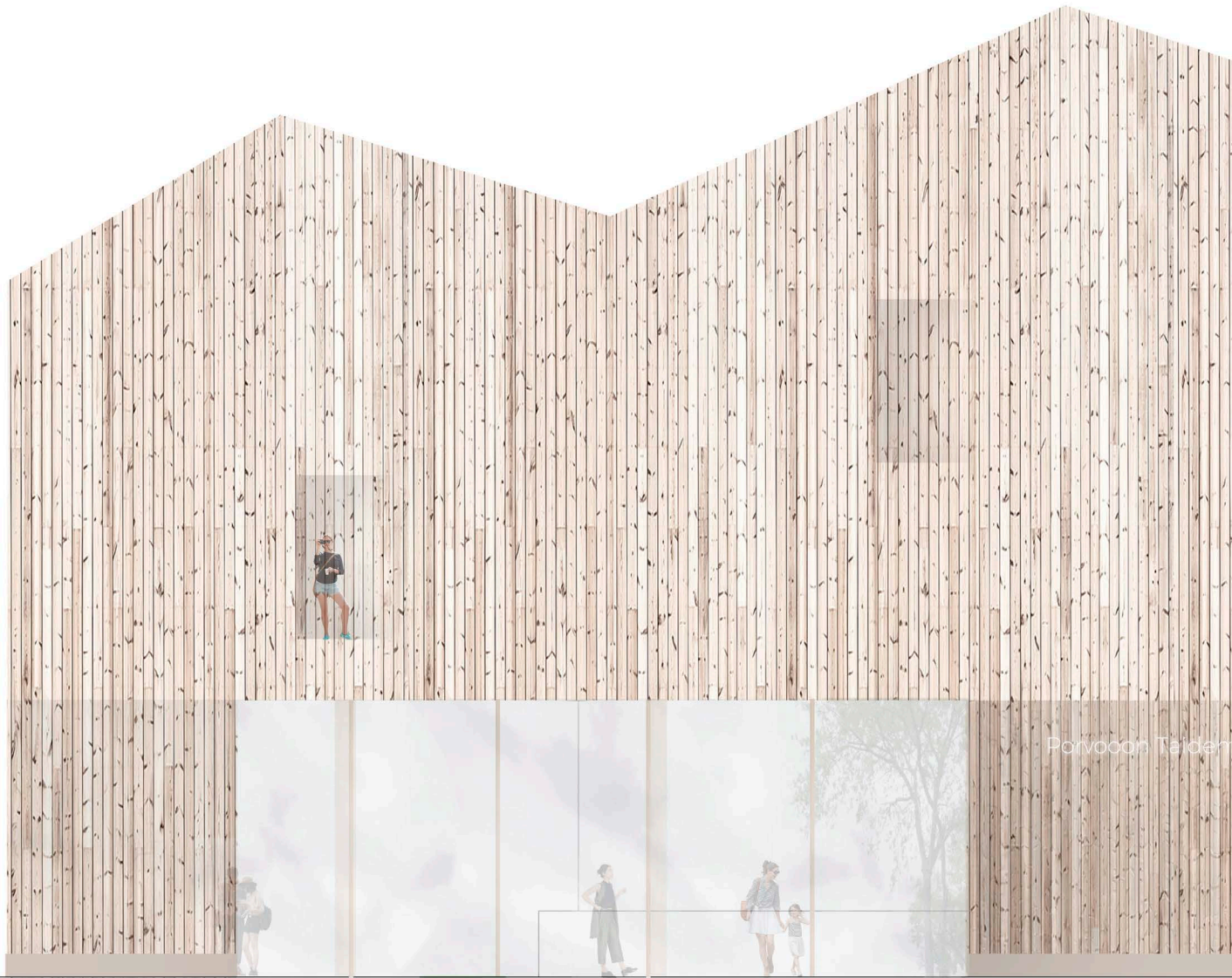
Tekniset järjestelmät kuten ilmanvaihto, sprinklaus ja valaistus ovat integroitu muun muassa näyttelytiloissa alakattoon.

Kattoikkunat

Näyttelytilat saavat luonnonvaloa kattoharjalla sijaitsevista pohjoiseen suuntautuvista kattoikkunoista. Ikkunoihin on asennettu säädettävät pimennyskaihtimet, jotta tilat saadaan myös osittain tai kokonaan pimennettyä.

Aula

Aulassa sijaitsee myös paljon CLT-seiniä, joihin voi kiinnittää taideteoksia. Aulan suuret ikkunat ovat asetettu pilarien eteen niin, että kadulta katsoessa syntyy mahdollisimman kevyt ilme. Ikkunoiden ylä- ja alakarmit ovat upotettu rakenteisiin.

Julkisivuote

Toisen kerroksen julkisivujen aukotus on tehty niin, että joelta katsoessa näyttää visuaalisesti kuin puuverhous jatkuisi koko seinän mittaisesti. Visuaalisen hämäyksen paljastaa kuitenkin museovierailijat, jotka ihailevat maisemia pienillä näköalaparvekkeilla. Ympäristöstä katsoessa julkisivu muuttuu eri kuvakulmista. Aukotus tuo julkisivuihin mielenkiintoa, jännitystä ja elävyyttä.

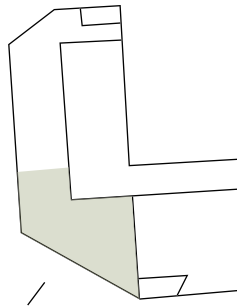

Pääjulkisivu

Rakennuksen pääjulkisivuna voidaan pitää itäistä julkisivua, joka muodostaa taittehtivan siluetin joelle päin. Jokimaisema on Porvoon historiallista maisemaa ja myös yksi päälähestymissuunnista museolle saavuttaessa. Rakennuksen korkea huippu toimii katseen kiinnittäjänä sekä alueen maamerkinä. K-korttelin rakennukset esitetty viitteellisesti. K-korttelin julkisivumateriaali tulee luultavasti olemaan vaaleaa puusäleikköä.

Pääsisäänkäynti ja aula

Rakennusmassan viiste ja sisäänkäyntikatot johdattelevat vierailijan maisema-aulatilaan. Aulatilan arkkitehtuuri on lämmin ja kutsuva. Puurakenteet ovat esillä ja tuovat rytmiä sisäarkkitehtuuriin. Lipunmyyntitiski on helposti saavutettavissa ja veistoksellinen porras kutsuu vierailijan toiseen kerrokseen. Aulatilasta avautuu upeita näkymiä joelle, puistoon sekä vastarannalle.

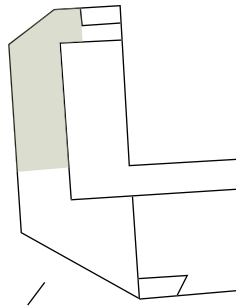

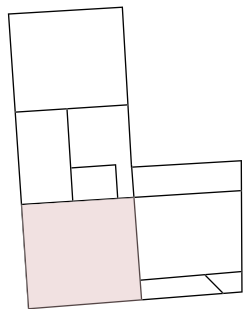

CAFE MUSEO

Workshop-tila ja kahvila-ravintola

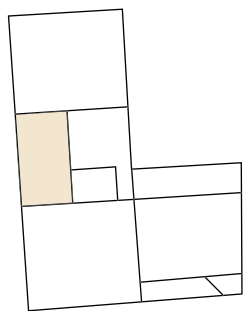
Tilat sijaitsevat katutasossa ja aktivoivat veistoskujaa sekä tapahtuma-aukiota avonaisuudellaan. Kahvila-ravintolalla on oma sisäänkäynti tapahtuma-aukion kulmassa, mikä mahdollistaa kahvila-ravintolan aukiolon myös museon ollessa kiinni. Sisäarkkitehtuuri on lämmin ja kutsuva. Pilari-palkki rakenteet sekä julkisivusäleikkö rytmittävät sisä- ja ulkotiloja. Workshop-tilan sisäseinälle on mahdollista laittaa esille vierailijoiden taideteoksia tai pitää vierailijan taiteilijan pop-up näyttelyitä.

Näyttelytila 1

Toiseen kerrokseen tultaessa saavutaan ensimmäisenä kokoavaan päänäyttelytilaan. Tilan keskellä sijaitsee aukko, johon on mahdollista sijoittaa korkea taideteos, jota voi katsella portaita pitkin eri korkeuksista. Aukkoa kiertää penkki, jossa voi katsella teoksia tai levähtää. Näyttelytilojen seinät ja katto ovat valkoisia, jolloin ne toimivat taustana taiteelle. Lämmin puinen lattia tuo tiloihin kontrastia ja korostaa kattomuotoa. Tilat saavat luonnonvaloa kattoharjoilla sijaitsevistä ikkunoista. Kaikki ikkunat ovat varusteltu säädettävillä pimennyskaihtimilla.

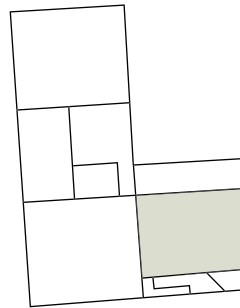
Näyttelytila 2

Näyttelytila on kooltaan pienempi kuin näyttelytila 1. Tila muodostuu yhden harjantaitteen alle ja näin ollen muistuttaa muun muassa alueen vanhoja pitkiä ja kapeita venevajoja. Näyttelytilojen koko erot tuovat vaihtelevuutta näyttelykiertoon ja muuntojoustavuutta näyttelyihin.

Näyttelytila 5

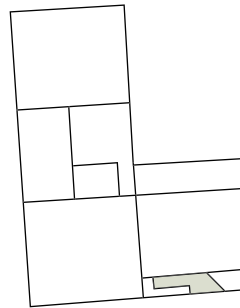
Tila on näyttelykierron viimeinen tila ja loppuhuipennus. Tilasta löytyy näyttelyn korkein kohta, johon mahtuu jopa 13 metriä korkea teos. Huipulla on kattoikkuna, joka tuo tilaan epäsuoraa valoa ja eteeristä tunnelmaa. Seinustalla on ikkuna, josta avautuu kehistettyjä näkymiä muun muassa vanhaan kaupunkiin, joelle ja vastarannalle. Tila toimii vaihtuvien näyttelyiden tilana ja sen seinustalla sijaitsee varasto itsekantaville liikuteltaville näyttelyseinille. Seinustalla sijaitsee myös AV-tila, jossa voi esittää muun muassa mediataidetta.

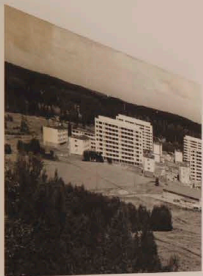

Näköalatasanne

Rakennuksen korkeimman huipun kohdalla sijaitsee näköalatasanne. Tasanteelle nouseaan viimeisestä näyttelytilasta portaita pitkin. Tilasta on suora näkymä vanhaan kaupunkiin, jolle, vastarannalle sekä puistoon.

LORENZINI: 1950-1955
Sviluppo urbanistico
prodotto dal centro di
Cagliari, opera di
Cagliari, opera di

LORENZINI: 1950-1955
Sviluppo urbanistico
prodotto dal centro di
Cagliari, opera di
Cagliari, opera di

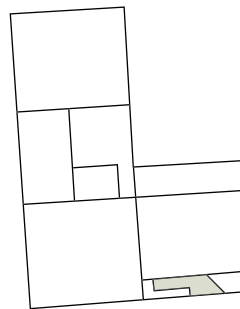

LORENZINI: 1950-1955
Sviluppo urbanistico
prodotto dal centro di
Cagliari, opera di
Cagliari, opera di

Näköalatasanne

Tasanteelta voi myös tarkkailla ikkunan lävitse seinän toisella puolella sijaitsevan korkean näyttelytilan taide-
teoksia. Ulkoseinän ikkuna on asemoitu niin, että tasanteelta avautuu suora näkymä vanhaan kaupunkiin. Tilaan on mahdollista esimerkiksi järjestää pysyvä näyttely, joka kertoo valokuvin alueen historiasta ja samalla näköalaikkua on mahdollista tarkkailla alueen nykytilaa.

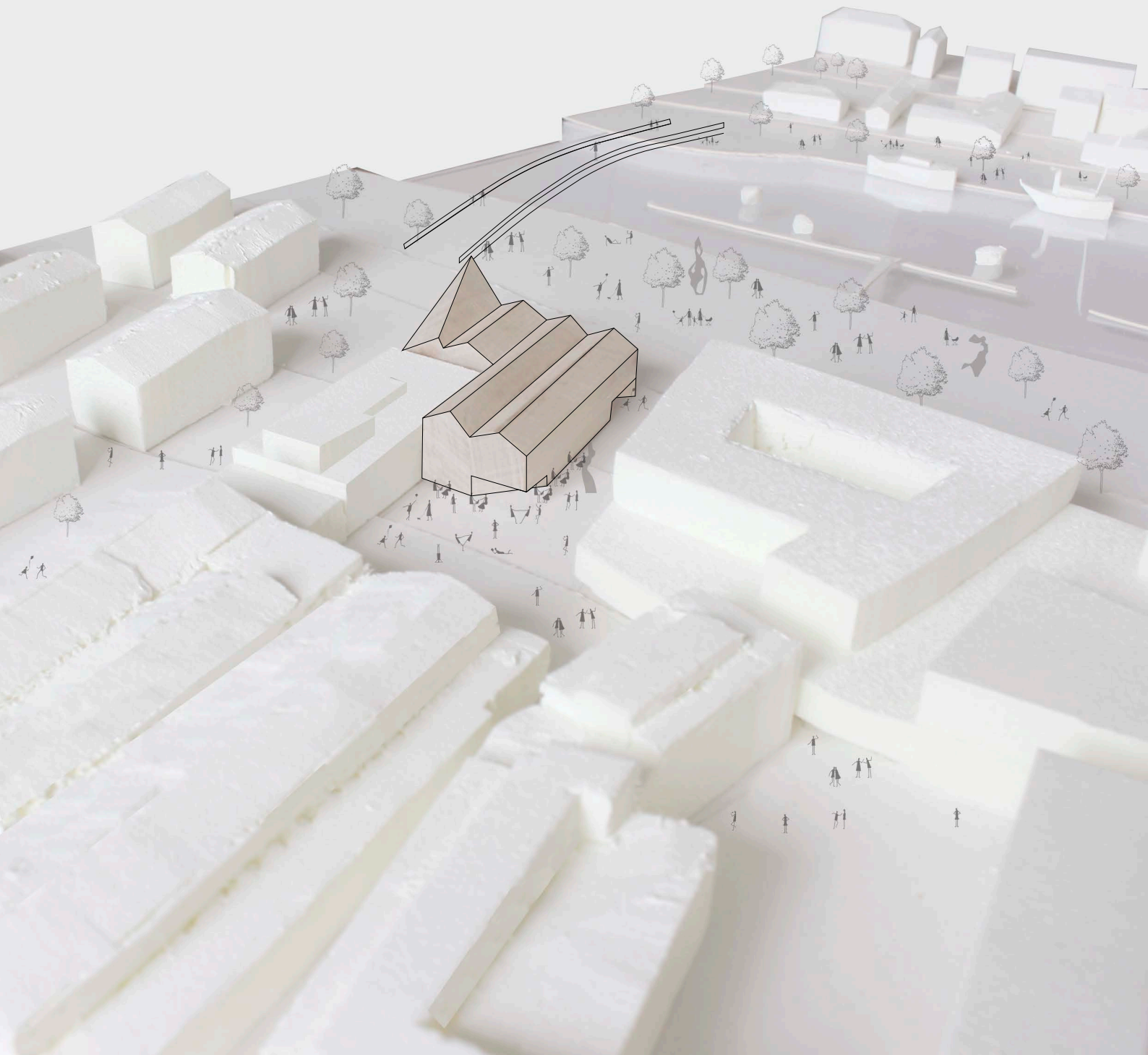
Veistospuisto

Joen varren uusi veistospuisto toimii osana museokiertoa ja tukee museon toimintaa. Veistospuiston taidepolun voi kiertää joko saapuessaan tai poistuesaan museosta.

Näkymä puistosta

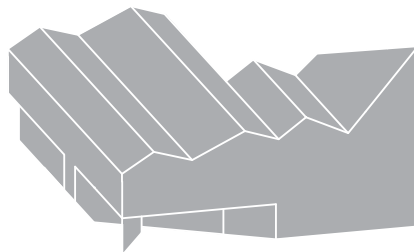
Uusi museorakennus näkyy hyvin eri puolilta
veistospuistoa.

Talvella

Museorakennus on saanut inspiraationsa vanhoista Porvoon harjakattoisista rakennuksista, mutta siinä voi myös nähdä heijastuksen Porvoon kirkosta. Län-sirannan uusi museo tervehtii korkealla huipullaan Porvoon ikonista tuomiokirkkoa Vanhassa Porvoos-sa. Veistoskuja sekä veistospuisto aktivoivat museo-ympäristöä myös talvisin. Talvisin tapahtuma-aukiolla on mahdollista järjestää lumenveistokilpailuja- sekä näyttelyitä.

4. LOPUKSI

YHTEENVETO

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että tilaohjelman mukainen museorakennus ei ole kaupunkikuvallisesti ja toiminnallisesti liian pieni tai suuri valitulle haasteelliselle tontille. Jos museorakennuksen tilaohjelmaa halutaan kasvattaa, vaihtoehtona voisi olla maanalaisten tilojen laajentaminen ja uudelleen järjestely. Museorakennuksen koon kasvattaminen kolmeen maanpäälliseen kerrokseen ajaisi tilanteeseen, jossa rakennus on helposti kaupunkikuvallisesti liian massiivinen alueelle. Rakennuksen maanpäällisten kerrosten kasvattaminen leveys suunnassa ajaisi tilanteeseen, jossa aukio ja puiston sekä aukion välinen reitti olisivat liian ahtaita toiminnallisesti sekä kaupunkikuvallisesti. Parhaaseen lopputulokseen alueella päästään, jos alueen tulevia rakennuksia suunnitellaan kokonaisuutena. Erityisesti kellarikerroksen osalta tämä olisi tärkeää.

Diplomityöni aihe oli erittäin mielenkiintoinen ja nautin työn tekemisestä. Rakennuksessa yhdistyivät monet mielenkiinnon kohteeni, kuten taide, kulttuuri, julkiset rakennukset, puurakentaminen, historiallinen kaupunkiympäristö ja elementit sekä tontin haasteellisuus. Lisäksi työhön toi mielenkiintoa yhteistyö Porvoon kaupungin kanssa. Yhteistyö on ollut antoisaa ja toivon sen jatkuvan tulevaisuudessakin.

Koronan aiheuttama maailmantilanne on aiheuttanut omia haasteita työn tekemiselle, mutta lopuksi voin sanoa olevani tyytyväinen lopputulokseen. Lopputulos on museorakennus, jossa yhdistyy prosessin alussa asettamani tavoitteet.

Lopullisen suunnitelman vahvuus on sen yksinkertaisuus, kosketus historiaan ja kyky vahvistaa alueen toimivuutta. Diplomityö oli vahvistava ja syventävä kokemus, upea lopetus arkkitehtuurin opinnoille ja alku tulevalle arkkitehdin polulle.

Kiitokset

Haluan kiittää professori Matti Sanaksenahoa ohjauksesta, arvokkaista havainnoista ja neuvoista läpi opiskeluvuosieni.

Porvoon kaupungin kaupunkisuunnittelupäällikkö Dan Mollgren ja kaupunginarkkitehti Markku Paranen, kiitos ainutlaatuisesta mahdollisuudesta tähän projektiin ja antoisasta yhteistyöstä.

Kiitos Petri Aarniolle teknisestä konsultaatiosta ja laadukkaasta opetuksesta vuosien mittaan.

Huttunen-Lipasti Arkkitehdit, kiitos että olen saanut kasvaa arvokkaassa opissanne nuoreksi arkkitehdiksi. Kiitos joustosta opintojen ja diplomityön loppuun saattamisen suhteen.

Perheeni, kiitos loputtomasta tuesta niin urapolullani kuin muissa elämän alueilla.

Lauri, kiitos jatkuvasta tuesta ja huolenpidosta koko diplomityö prosessin aikana.

Kiitos kanssaopiskelijoilleni ja muille ystäväilleni kulanarvoisesta yhdessä oppimisesta, jaetuista kokemuksista ja yhteisistä hetkistä. Olette Best!

Lisäksi kiitän kaikkia muita projektissa mukana olleita ja auttaneita henkilöitä.

LÄHDELUETTELO

Arkistolähteet

Falck, Julia. Omat muistiinpanot diplomityökokouksista 2020 ja 2021.

Kirjallisuus

Diplomityössäni olen perehtynyt puurakentamisen kirjallisuuteen:

Suomen Liimapuuyhdistys ry ja Puuinfo Oy. Liimapuukäsikirja Osa-1.

Suomen Liimapuuyhdistys ry ja Puuinfo Oy. Liimapuukäsikirja Osa-2.

Suomen Liimapuuyhdistys ry ja Puuinfo Oy. Liimapuukäsikirja Osa-3.

Verkkosivut

Crosslam. [viitattu 4.5.2021]. Haettu osoitteesta: <https://www.crosslam.fi/tuotteet/tekniset-tiedot.html>

Kansalliset kaupunkipuistot. Mikä ihmeen kansallinen kaupunkipuisto. [viitattu 20.2.2021]. Haettu osoitteesta: <https://kansallisetkaupunkipuistot.fi/mista-on-kyse/>

Kansalliset kaupunkipuistot. Porvoossa historia on nykyaikaa. [viitattu 20.2.2021]. Haettu osoitteesta: <https://kansallisetkaupunkipuistot.fi/kaupunki/porvoo/>

Metsä group. [viitattu 4.5.2021]. Haettu osoitteesta: <https://www.metsa-group.com/fi/Media/Pages/Case-Puurakennus-on-hiilinielu.aspx>

Porvoon kaupunki. Johan Ludvig Runeberg. [viitattu 16.2.2021]. Haettu osoitteesta: <https://www.porvoo.fi/johan-ludvig-runeberg-1>

Suomen museoliitto. 2013. Museoiden historia. [viitattu 29.1.2021]. Haettu osoitteesta: https://issuu.com/suomen_museot/docs/museoiden_historia

T. Itkonen. Albert Edelfeltin säätiö. [viitattu 16.2.2021] Haettu osoitteesta: <https://www.albertedelfeltinateljee.fi/ateljee/orvoo.fi/johan-ludvig-runeberg-1>

Virtanen.Vesa. Porvoon kaupunki. 2011. [viitattu 18.2.2021]. Haettu osoitteesta: <https://www.porvoo.fi/wilenuksen-telakka>

Muut dokumentit

Porvoon kaupunki. 2014. Porvoon Länsirannan taideohjelma. [viitattu 18.2.2021]. Haettu osoitteesta: https://www.porvoo.fi/library/files/57457de9ed6b97133700001a/Porvoon_La_nsirannan_taideohjelma_2014.pdf

Porvoon kaupunki. 2015. Selvitys asemakaavatyön pohjaksi. [viitattu 13.1.2021]. Haettu osoitteesta: https://www.porvoo.fi/library/files/565c1a95ed6b97ecc8000a3f/498_selvitys_4_rakennuskanta_ja_lansirannan_kehitys.pdf

Porvoon kaupunki. kaupunkikehitys. 2020. Arts&River center, sijainti-, konsepti- ja tilaohjelma. [viitattu 17.2.2021].

Kuvalähteet

Kuvat ja piirrookset tekijän, ellei toisin mainita.
Kuvien käyttöön saatu lupa.

Kuva 1. Porvoon museo, kuvanmuokkaus tekijän, Jokinäkymä Linnanmäeltä etelään ennen 1950-lukua, valokuva.

Kuva 2. Kansallisgallerian arkistokokoelmat, Daniel Nyblin, 1890, (Porvoon Linnanmäeltä nähtynä, Albert Edelfelt, maalaus), valokuva. [viitattu 29.1.2021].

Haettu osoitteesta:

https://www.finna.fi/Search/Results?limit=100&page=4&filter%5B%5D=%7Eformat_ext_str_mv%3A%220%2FImage%2F%22&filter%5B%5D=%7Eusage_rights_str_mv%3A%22usage_A%22&filter%5B%5D=%7Eusage_rights_str_mv%3A%22usage_C%22&filter%5B%5D=%7Eusage_rights_str_mv%3A%22usage_D%22&filter%5B%5D=%7Eusage_rights_str_mv%3A%22usage_B%22&filter%5B%5D=%7Eusage_rights_str_mv%3A%22usage_E%22&dfApplied=1&lookfor=albert+edelfelt+porvoo&type=AllFields

Kuva 3. Kansallisgallerian arkistokokoelmat, Daniel Nyblin, 1890, (Albert Edelfelt, maalaus), valokuva. [viitattu 29.1.2021]. Haettu osoitteesta:

https://www.finna.fi/Search/Results?limit=100&page=4&filter%5B%5D=%7Eformat_ext_str_mv%3A%220%2FImage%2F%22&filter%5B%5D=%7Eusage_rights_str_mv%3A%22usage_A%22&filter%5B%5D=%7Eusage_rights_str_mv%3A%22usage_C%22&filter%5B%5D=%7Eusage_rights_str_mv%3A%22usage_D%22&filter%5B%5D=%7Eusage_rights_str_mv%3A%22usage_B%22&filter%5B%5D=%7Eusage_rights_str_mv%3A%22usage_E%22&dfApplied=1&lookfor=albert+edelfelt+porvoo&type=AllFields

Kuva 4. Kansallisgallerian arkistokokoelmat, Daniel Nyblin, 1883-1889 (Albert Edelfelt, maalaus), valokuva. [viitattu 30.1.2021]. Haettu osoitteesta: https://www.finna.fi/Search/Results?limit=100&page=4&filter%5B%5D=%7Eformat_ext_str_mv%3A%220%2FImage%2F%22&filter%5B%5D=%7Eusage_rights_str_mv%3A%22usage_A%22&filter%5B%5D=%7Eusage_rights_str_mv%3A%22usage_C%22&filter%5B%5D=%7Eusage_rights_str_mv%3A%22usage_D%22&filter%5B%5D=%7Eusage_rights_str_mv%3A%22usage_B%22&filter%5B%5D=%7Eusage_rights_str_mv%3A%22usage_E%22&dfApplied=1&lookfor=albert+edelfelt+porvoo&type=AllFields

Kuva 5. Kansallisgallerian arkistokokoelmat, Daniel Nyblin, 1889, (Maidontuja, Albert Edelfelt, maalaus), valokuva. [viitattu 30.1.2021]. Haettu osoitteesta: https://www.finna.fi/Search/Results?limit=100&page=4&filter%5B%5D=%7Eformat_ext_str_mv%3A%220%2FImage%2F%22&filter%5B%5D=%7Eusage_rights_str_mv%3A%22usage_A%22&filter%5B%5D=%7Eusage_rights_str_mv%3A%22usage_C%22&filter%5B%5D=%7Eusage_rights_str_mv%3A%22usage_D%22&filter%5B%5D=%7Eusage_rights_str_mv%3A%22usage_B%22&filter%5B%5D=%7Eusage_rights_str_mv%3A%22usage_E%22&dfApplied=1&lookfor=albert+edelfelt+porvoo&type=AllFields

Kuva 6. Porvoon museo, Jokinäkymä Linnanmäeltä etelään ennen 1950-lukua, valokuva.

Kuvat 7-19. Porvoon kaupunki, valokuva.

Kuva 20. Museovirasto, Pietinen, 1905, valokuva. [viitattu 28.4.2021].

haettu osoitteesta:

https://www.finna.fi/Search/Results?limit=50&filter%5B%5D=%7Eusage_rights_str_mv%3A%22usage_C%22filter%5B%5D=%7Eusage_rights_str_mv%3A%22usage_B%22&filter%5B%5D=%7Eusage_rights_str_mv%3A%22usage_E%22&dfApplied=1&lookfor=albert+edelfelt&type=AllFields

Kuva 21. Porvoon kaupunki, Arts&River center, sijainti-, konsepti- ja tilaohjelma, sivu 3

Kuva 22. Maanmittauslaitos, kuvanmuokkaus tekijän, ilmakuva.

[viitattu 27.4.2021]. Haettu osoitteesta:

<http://tiedostopalvelu.maanmittauslaitos.fi/tp/kartta>

Kuva 23. Porvoon kaupunki, Länsiranta, Historiaa, maisemarakenne, rakennuskanta, Selvitys asemakaavatyön pohjaksi, sivu 5. [viitattu 13.1.2021].

Haettu osoitteesta:

https://www.porvoo.fi/library/files/565c1a95ed6b97ecc8000a3f/498_selvitys_4_rakennuskanta_ja_lansirannan_kehitys.pdf

Kuva 24. Porvoon museo, Fanerfabrik n. 1920-30-luvulla, valokuva.

Kuva 25. Porvoon kaupunki, valokuva.

Kuva 26. Porvoon museo, Fiskars n. 1970-luvun alussa, valokuva.

Kuva 27. Porvoon museo, Jokirantaa Näsiästä etelään, Linsen 1898, valokuva.

Kuva 28. Porvoon museo, Kokkonniemestä Porvoon porttiin n. 1970-luvun alussa, valokuva

Kuvat 29, 30. Porvoon kaupunki, valokuva.

Kuva 31. Porvoon kaupunki, Länsiranta, Historiaa, maisemarakenne, rakennuskanta, Selvitys asemakaavatyön pohjaksi, sivu 8.

[viitattu 14.1.2021] Haettu osoitteesta:

https://www.porvoo.fi/library/files/565c1a95ed6b97ecc8000a3f/498_selvitys_4_rakennuskanta_ja_lansirannan_kehitys.pdf

Kuva 32. Porvoon kaupunki, ARRAK-Arkkitehdit Oy, Porvoon taidetehtaan rantakorttelit; näkymä Kokkonniementien ja L. Aleksanterinkadun risteyksestä, havainnekuva.

Kuva 33. Porvoon kaupunki, OOEPEAA, havainnekuva.

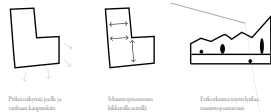
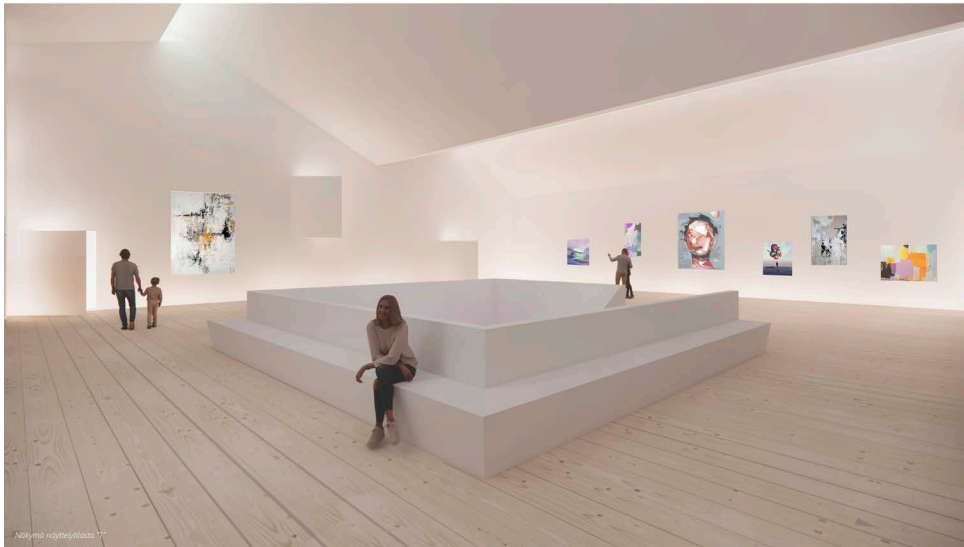
[viitattu 14.1.2021]. Haettu osoitteesta:

https://www.porvoo.fi/library/files/5cd13a3ced6b97bdf30006d9/Porvoon_Puukortteli_2018_-_2_KOOTA_OOEPEAA__Tila_Group_Oy_Porvoo_Piha_HIGH.jpg

Kuvat 34, 35. Porvoon kaupunki, valokuva.

Kuvat 36. Porvoon kaupunki, Arts&River center, sijainti-, konsepti- ja tilaohjelma, sivu 11

Kuvat 37. Susanna Kokko, valokuva.

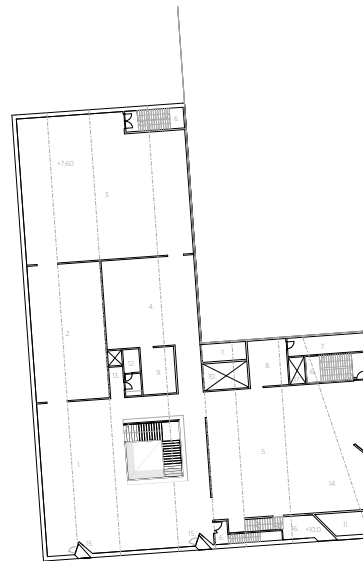

Päänäyttely ja
vaikuu-alueet

Muunnos-
tilat ja vaikutus-

Erikoisnäyttely-
muunnos-tilat

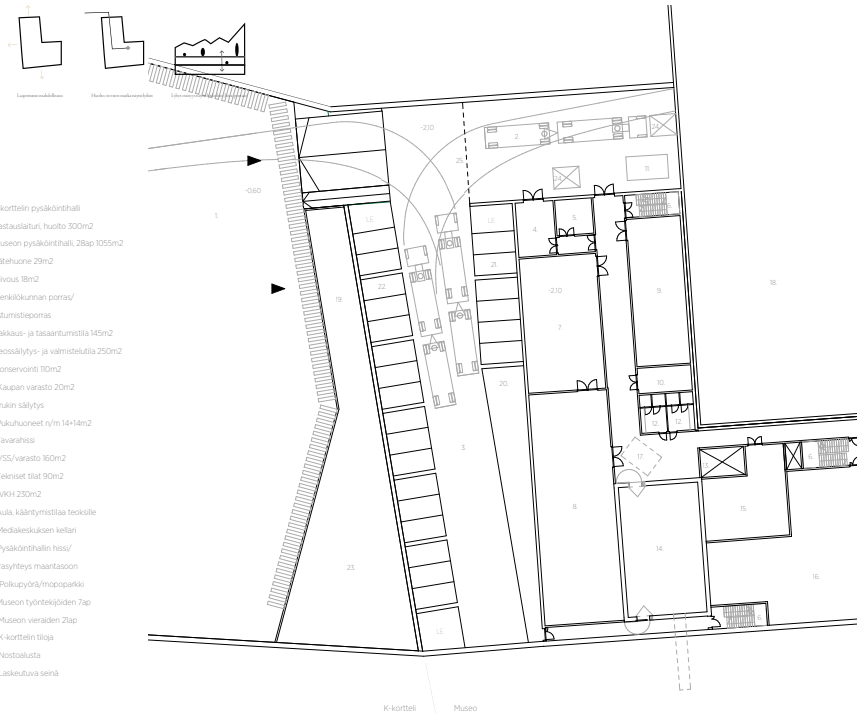
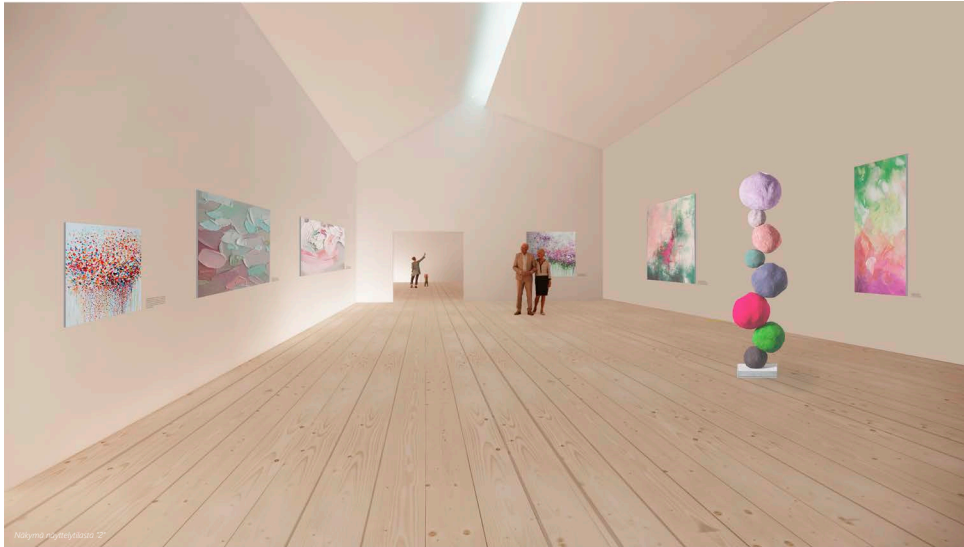
1. Päänäyttely 320m²
2. Päänäyttely 140m²
3. Päänäyttely 325m²
4. Päänäyttely 135m²
5. Vaihuttava näyttely 280m²
6. Henkilökunnan pöytä-/
poistumistieporras
7. AV-varasto 20m²
8. AV-tila 25m²
9. AV-tila 22m²
10. Tavarahissi
11. Senävarasto (11+29) 40m²
12. LE-wc 10m²
13. Hissi
14. Erittäin korkean teoksen varaus
15. Niskoläpänveike (3kpl)
16. Niskoläpänveike 15m² (näköymä vanhaan kaupunkiin)
17. Kulu

2 krs, pohjapiirustus, 1:500

0 5 10 15 20

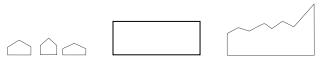
Kellari, pohjapiirustus

Taidemuseo Porvooseen - Diplomityö - Julia Falck - Oulun yliopisto - Arkkitehtuurin yksikkö - Ohjaaja: Matti Sanankensaho - 22.9.2021

5/10

Konsepti

Historia

Rakennuksen suunnittelun taustalla on Porvoon vanha asuinalue, jossa on vanhoja puurakennuksia.

Rakennusmuoto

Rakennusmuoto on yksinkertainen, mutta sisältää monia yksityiskohtia, jotka viittaavat vanhaan Porvoon kirkonkirkkoon.

Logotyyppi

Rakennuksen ulkoasu on yksinkertainen ja moderni, mutta sisältää yksityiskohtia, jotka viittaavat vanhaan Porvoon kirkonkirkkoon.

Viljely

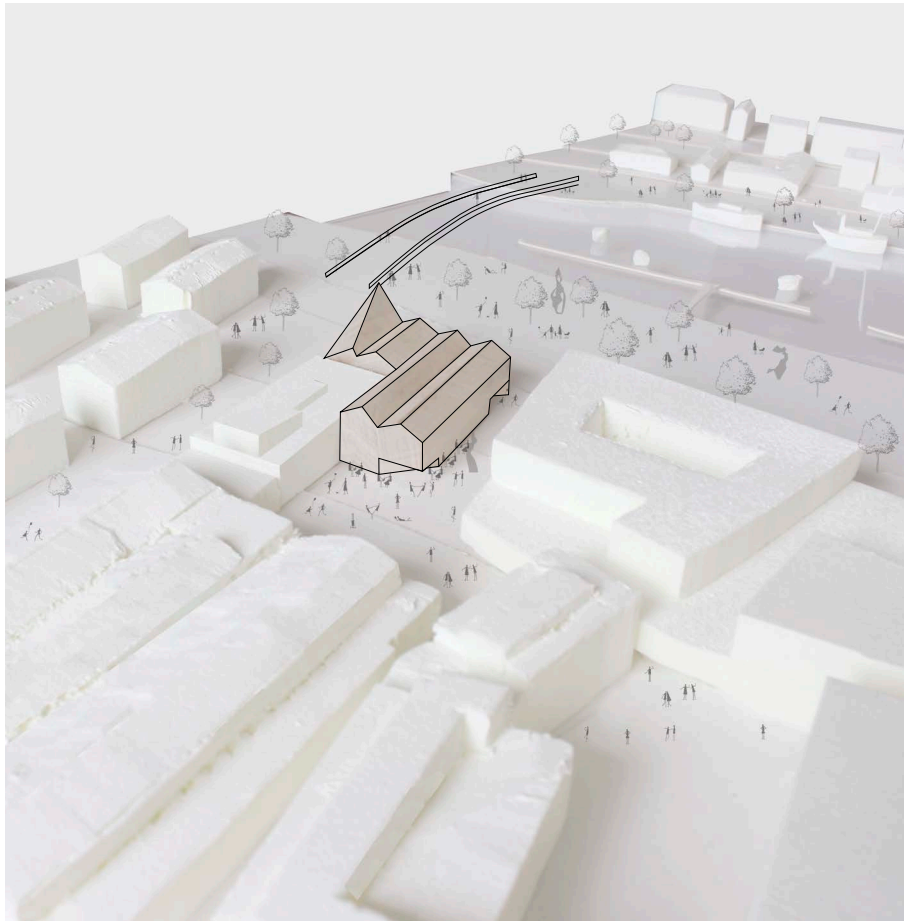
Inspiraatio

Alueen vanha rakennuskanta

Porvoon vanha asuinalue

Rakenne

Rakennuksen kaksi maanpäällistä kerrosta ovat CLT-rakenteesta. Kellarikerros on betonirakenteinen. CLT-rakenteen toimivuus rakennuksen kantavana rakenteena kattavaan kattoon on tarkastettu laajan suorittamassa erinäköisessä ja CLT-rakenteesta. Kattorakenteen maanpäälliset osat on suunniteltu näyttävyyden ja jalkojen näyteläisten muuttamisen tarpeen mukaan on huomioitava.

Rakennus on vanhatuulinen, sprinklerirakenteelta. Rakennuksessa on kolme postuumipöytätilaa. Rakennus kuuluu sisäilmaolosuhteiden (SI).

Vanhatuulinen rakennus on vanhaan kauteen ja alueen historian vuoksi, mutta myös rakenteellisen ominaisuuden vuoksi. CLT on Co2-positiivinen. Tilan on maanpäällistä puuvuonaa joka on erittäin laaja ja kapasiteettinsa rakennuksen käyttöä. CLT-levyjen pystytämisen on myös varsin nopeaa, koska se voidaan tehdä paikalla ennen seinätyötä.

CLT-levyjen on todettu vaikuttavan rakennuksen sisäilmaan postuumipöytätiloihin, koska puu on hygroskooppinen materiaali ja näin ollen toimii kostuuspukana. Puu määrittää sisäilman lämpötilan ja sisäilman kostuustasoa, mikä on tärkeää sisäilman laadun.

Puurunkomukset ovat aina olleet osa suomalaista maisemaa. Ajan saatossa puurakentaminen on vähentynyt, mutta viime aikoina puurakennukset ovat taas saaneet roolia aluevaikuttamisen ja kestävyyden näkökulmasta. Puu on uusiutuva, mutta rakennus kumoutuu nopeasti. Puu sopii hyvin rakennuksen. Puurakennus voi toimia jopa sata vuotta hiljaisena.

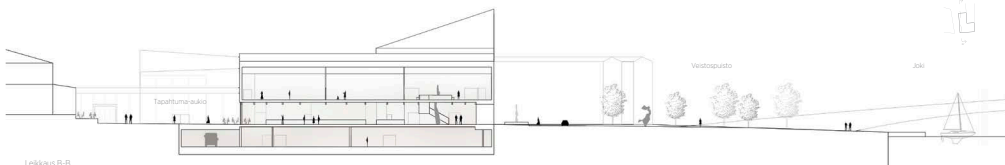
Päivämäärän perusteella

Kantokorkeus perusteella

Määrällinen koulun puu- ja kellarikerros

Leikkaus B-B

Taidemuseo Porvooseen - Diplomi työt - Julia Falck - Oulun yliopisto - Arkkitehtuurin yksikkö - Ohjaaja: Matti Sanankensaho - 22.9.2021

9/10

